

การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ “ko” “so” และ “a” ของนิสิต
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาญี่ปุ่นศึกษา
กรกฎาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ “ko” “so” และ “a” ของนิสิตสาขาวิชา
ภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยนเรศวร”
ของ นางสาวอรอนงค์ โรงรักษา
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาญี่ปุ่นศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร.ทำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์)

.....ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร.โสภา มะสินาริ)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐจิรา ทับทิม)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ดร.ไอลดา ศราทหัตต์)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

29 ก.ค. 2558

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง ดร.โสภา มะสินาริ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐริกา ทับทิม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องตลอดระยะเวลาในการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ทุกชั้นตอน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ไอลดา ศราทหัตต์ และดร.ทำรงลักษณะ เอื้อนครินทร์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้แนวคิด ข้อเสนอแนะและให้ความช่วยเหลือซึ่งทำให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นจนวิทยานิพนธ์นี้เป็นฉบับที่สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาญี่ปุ่นศึกษา ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงกระบวนการเรียนรู้และประโยชน์อันเกิดจากการผลิตงานด้านวิชาการ เพื่อนำไปพัฒนาศักยภาพตนเองต่อไป

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลอันมีค่ายิ่ง ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้องทุกคน ผู้เป็นกำลังใจที่ดียิ่งและให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ ตลอดจนเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

อรอนงค์ ไร่รักษา

ชื่อเรื่อง	การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" ของนิสิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
ผู้วิจัย	อรอนงค์ โรงรักษา
ประธานที่ปรึกษา	ดร.โสภา มะสินาริ
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐริกา ทัพบิม
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชาญี่ปุ่นศึกษา, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2557
คำสำคัญ	คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a"

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" ของนิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 3 และ 4 มหาวิทยาลัยนครสวรรค์จำนวน 48 คน โดยให้นิสิตทำแบบทดสอบเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" ซึ่งเป็นแบบให้เลือกตอบจำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่ซึ่งแสดงถึงระยะห่างหรือขอบเขตของผู้พูดและผู้ฟัง 2) คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาซึ่งแสดงถึงเรื่องราวหรือเนื้อหาที่ผู้พูดและผู้ฟังกล่าวถึง เมื่อได้ข้อมูลจะทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ยของผลความผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ผลจากการศึกษาพบว่าด้านการใช้คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่มีผู้เรียนใช้คำบ่งชี้ผิดร้อยละ 41.29 ในขณะที่ด้านการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหามีผู้เรียนใช้คำบ่งชี้ผิดถึงร้อยละ 59.07 ซึ่งอาจเป็นเพราะการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจในรูปประโยคมากกว่าการใช้คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่ นอกจากรูปประโยคที่ต้องทำความเข้าใจให้ดีแล้วในตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นที่ผู้เรียนได้ใช้เรียนไม่มีคำอธิบายที่ละเอียดชัดเจนจึงส่งผลให้ผู้เรียนเลือกใช้คำบ่งชี้ผิดพลาดได้ นอกจากนี้ ในการทำแบบทดสอบผู้เรียนจะต้องอธิบายเหตุผลที่เลือกตอบในตัวเลือกรายๆ ด้วย จากเหตุผลที่เลือกตอบทำให้ทราบว่าผู้เรียนบางคนไม่สามารถแยกประเภทของการใช้คำบ่งชี้ได้ว่าข้อใดเป็นด้านคำบ่งชี้เฉพาะสถานที่หรือข้อใดเป็นด้านคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเลือกใช้คำบ่งชี้เหล่านี้ได้อย่างถูกต้อง ส่วนด้านการใช้คำบ่งชี้เกี่ยวกับการบ่งชี้เฉพาะสถานที่พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีการใช้คำบ่งชี้ผิดพลาดในเรื่องของการบ่งชี้ทิศทาง

Title THE STUDY OF ERRORS IN USING DEMONSTRATIVES "KO"
"SO" AND "A" OF JAPANESE MAJOR STUDENTS AT
NARESUAN UNIVERSITY

Author Onanong Rongraksa

Advisor Sopa Matsunari, Ph.D.

Co - Advisor Assistant Professor Natthira Taptim, Ph.D.

Academic Paper Thesis M.A. in Japanese Study Program,
Naresuan University, 2014

Keywords demonstrative words "ko", "so" and "a"

ABSTRACT

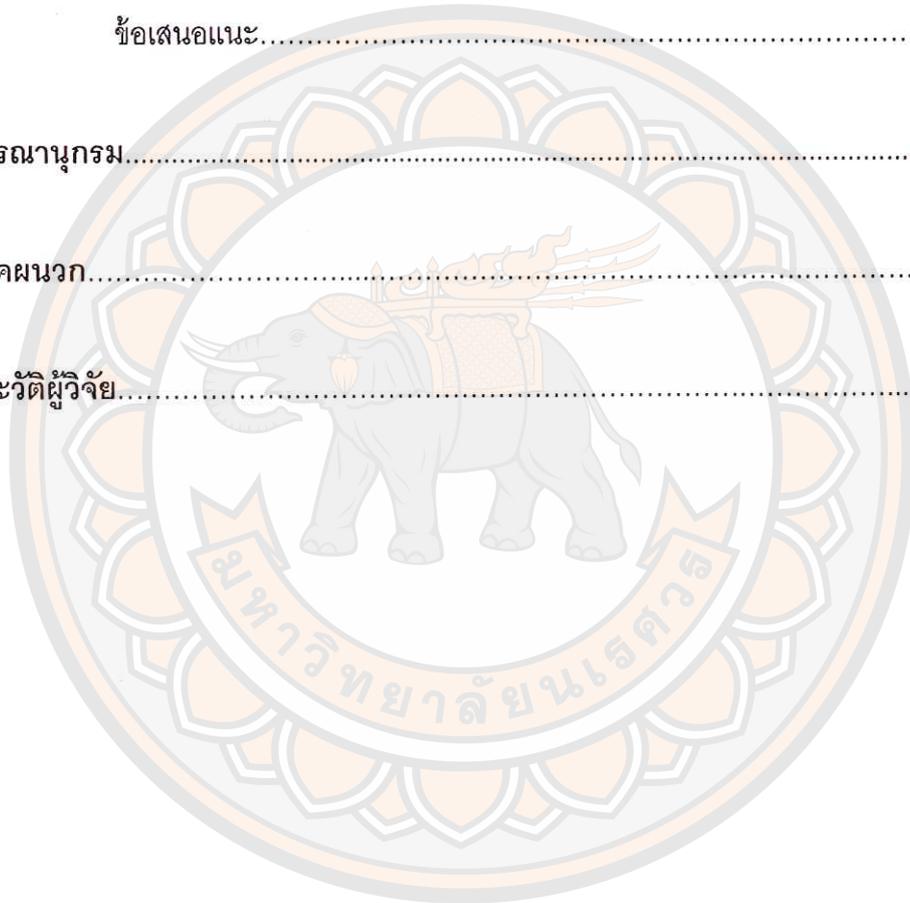
This study aimed to investigate the errors in using Japanese demonstratives "ko" "so" ,and "a" of 48 students who were third and fourth year students majoring in Japanese at Naresuan University. The participants were asked to take a 30-item, multiple choice test of Japanese demonstratives "ko" "so", and "a". The test was divided into two parts 1) demonstratives for places indicating the distance between the speaker and the listener 2) demonstratives for contents that are discussed by the speaker and the listener. Frequencies and means of the errors in using demonstratives were analyzed with the use of descriptive statistics. The result showed that the error percentage in using demonstratives for places was 41.29 whereas the error percentage in using demonstrative for contents was 59.07. It can be inferred from the finding that the students are supposed to better understand sentence structures when they use demonstratives for places compared with using demonstratives for contents. The errors in using demonstratives resulted from unclear and undetailed explanations of the use of Japanese demonstratives provided in basic Japanese textbooks of students. Some test takers could not distinguish the types of Japanese demonstratives. Therefore, they were unable to choose the correct answers in the test. It also found that most students made errors in using demonstratives for places indicating directions.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง.....	8
วิธีการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิจัย.....	43
การวิเคราะห์แบบทดสอบเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้ “ko” “so” และ “a”.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทสรุป.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	91
ประวัติผู้วิจัย.....	113

สารบัญตาราง

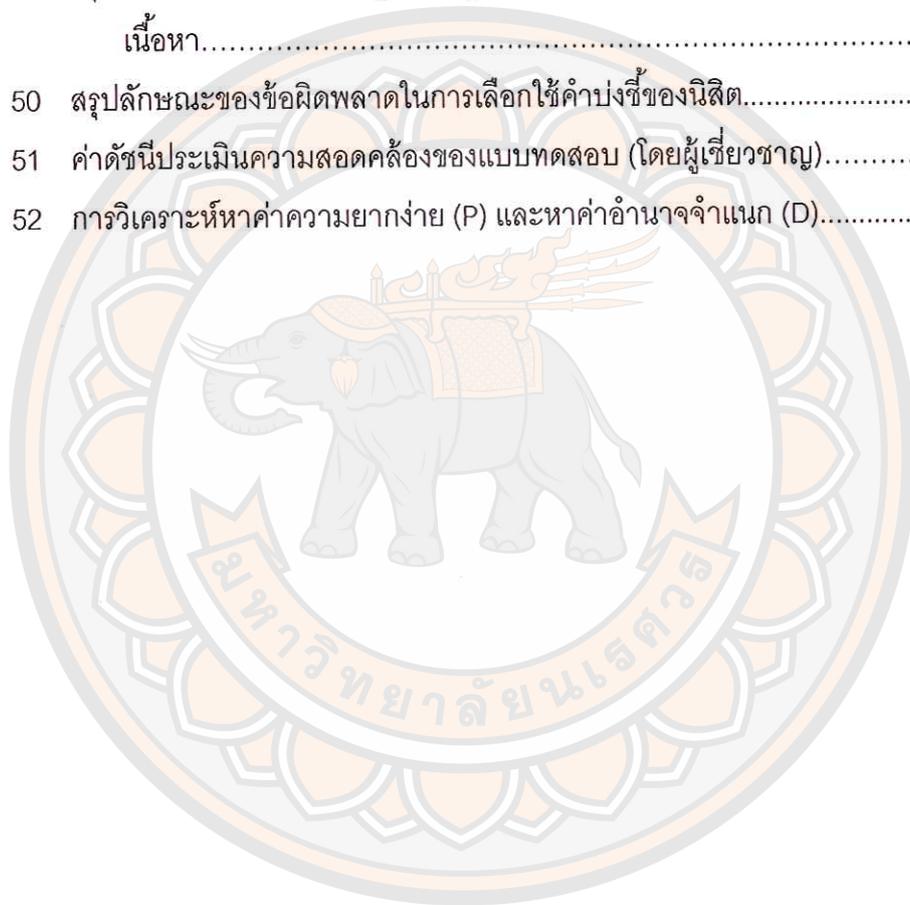
ตาราง		หน้า
1	ระบบการถอดตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นแทนเสียงพยัญชนะกับเสียงสระเป็นอักษรโรมันจิ (Roomaji).....	5
2	ระบบการถอดเสียงภาษาญี่ปุ่นแทนเสียงควบพยัญชนะกับสระ ya, yu, yo เป็นอักษรโรมัน (Roomaji).....	6
3	การเรียกชื่อคำบ่งชี้เฉพาะสถานที่และคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา.....	15
4	วิธีการใช้คำบ่งชี้.....	17
5	สรุปวิธีการใช้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ซึ่งใช้ในการบ่งชี้เฉพาะสถานที่.....	22
6	รูปแบบของ 堤.....	33
7	สรุปวิธีการใช้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ซึ่งใช้ในการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา.....	34
8	สรุปวิธีการใช้คำบ่งชี้ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย.....	38
9	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 1 A.....	44
10	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 1 B.....	44
11	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 2 A.....	45
12	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 2 B.....	46
13	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 3.....	47
14	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 4.....	48
15	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 5.....	49
16	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 6 A.....	50
17	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 6 B.....	50
18	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 7 A.....	51
19	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 7 B.....	52
20	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 8 A.....	53
21	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 8 B.....	53
22	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 9 A.....	54
23	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 9 B.....	55
24	ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 10 A.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
25 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 10 B.....	57
26 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 11.....	58
27 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 12.....	59
28 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 13.....	60
29 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 14.....	61
30 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 15 A.....	62
31 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 15 B.....	62
32 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 16.....	63
33 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 17.....	64
34 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 18.....	65
35 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 19.....	66
36 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 20.....	67
37 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 21.....	68
38 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 22.....	69
39 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 23.....	70
40 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 24.....	71
41 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 25.....	72
42 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 26.....	73
43 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 27.....	74
44 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 28.1.....	75
45 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 28.2.....	75
46 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 29.....	76
47 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 30.....	77

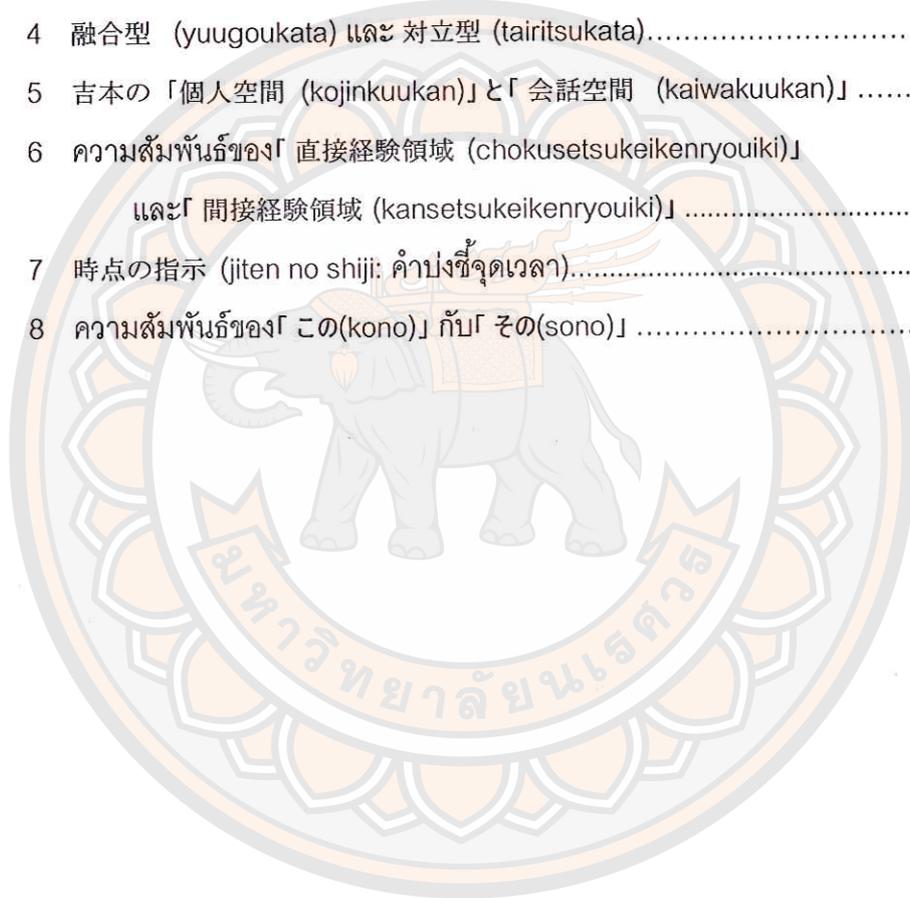
สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
48 สรุปผลค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิดด้านการใช้คำป่งชี้เฉพาะ สถานที่.....	78
49 สรุปผลค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิดด้านการใช้คำป่งชี้เฉพาะ เนื้อหา.....	79
50 สรุปลักษณะของข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำป่งชี้ของนิสิต.....	80
51 ค่าดัชนีประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ (โดยผู้เชี่ยวชาญ).....	100
52 การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และหาค่าอำนาจจำแนก (D).....	107

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 ประเภทของการบ่งชี้.....	16
2 ขอบเขตของ「こ(ko) • そ(so) • あ(a)」	18
3 楕円形 (daenkei) และ 円形 (enkei).....	19
4 融合型 (yuugoukata) และ 対立型 (tairitsukata).....	20
5 吉本の「個人空間 (kojinkuukan)」と「会話空間 (kaiwakuukan)」	21
6 ความสัมพันธ์ของ「直接経験領域 (chokusetsukeikenryouiki)」 และ「間接経験領域 (kansetsukeikenryouiki)」	22
7 時点の指示 (jiten no shiji: คำบ่งชี้จุดเวลา).....	30
8 ความสัมพันธ์ของ「この(kono)」กับ「その(sono)」	31

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบัน นอกจากภาษาอังกฤษที่จำเป็นจะต้องศึกษาในฐานะที่เป็นภาษาที่สองแล้ว ผู้เรียนจะนิยมเลือกเรียนภาษาอื่นๆ ควบคู่กันไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาจีน เป็นต้น เนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ การค้าขายมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น หากกล่าวถึงในประเทศไทย ภาษาที่มีผู้นิยมเรียนกันรองจากภาษาอังกฤษ คือ ภาษาญี่ปุ่น จากการสำรวจของเจแปนฟาวน์เดชั่น ประเทศไทย ในปี ค.ศ.2012 พบว่า มีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 129,616 คน ซึ่งมีจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ร้อยละ 64.5 เมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ.2009 และมีแนวโน้มที่จะมีผู้สนใจเรียนภาษาญี่ปุ่นมากขึ้นเรื่อยๆ

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศไม่ว่าจะภาษาใดก็ตามจะเริ่มต้นการเรียนด้วยหลักไวยากรณ์ที่ง่าย ๆ เช่น การแนะนำตัวเอง การบอกเวลา รวมถึง คำบ่งชี้ในภาษาญี่ปุ่นก็เช่นเดียวกัน หากนำตำราเรียนหลายๆ เล่มมาเปรียบเทียบกันจะพบว่าหลังจากการเรียนเรื่องประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธแล้ว ส่วนใหญ่จะเรียนเรื่องคำบ่งชี้

สำหรับคำอธิบายเกี่ยวกับเรื่อง คำบ่งชี้ หนังสือส่วนใหญ่ก็จะอธิบายพอสรุปความได้ว่า เป็นวิธีการใช้เพื่อบอกระยะห่างระหว่างบุคคล สิ่งของ หรือสถานที่ ในที่นี้ผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างประโยคที่แสดงคำบ่งชี้ จากตำราเรียนมินนะโนะนิฮงโกะ

ตัวอย่างที่ 1

これはしんぶんです。
kore wa shinbun desu.
นี่คือ หนังสือพิมพ์

ตัวอย่างที่ 2

お手洗いはあそこです。
otearai wa asoko desu.
ห้องน้ำอยู่ตรงนั้น

จากตัวอย่างที่ 1. เป็นการบ่งชี้ถึงสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้พูดจึงใช้คำว่า 「これ(kore)」 ในการบ่งชี้หนังสือพิมพ์ที่อยู่ใกล้ตัวผู้พูด ส่วนในตัวอย่างที่ 2. เป็นการบ่งชี้ถึงสถานที่ที่อยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง จึงใช้คำว่า 「あそこ(asoko)」 ในการบ่งชี้ห้องน้ำซึ่งอยู่ห่างไกลออกไปตรงโน้น

แต่เมื่อเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับที่สูงขึ้น จะพบคำบ่งชี้ที่มีวิธีการใช้ที่แตกต่างจากระดับต้น ดังประโยคตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 3

A: 昨日、山田さんに初めて会いました。あの (*その) 人、ずいぶん 変わった人ですね。

kinou, yamadasan ni hajimete aimashita. (ano(*sono)) hito, zuibun kawatta hito desu ne.

เมื่อวาน พบคุณยามาดะเป็นครั้งแรก เขาเป็นคนที่แปลกมาก

B: ええ、あの (*その) 人は変人ですよ。

ee, (ano(*sono)) hito wa henjin desu yo.

ใช่, เขาเป็นคนแปลกๆ

ตัวอย่างที่ 4

A1: 昨日、山田という人に会いました。その (*あの) 人、道に迷って 困っていたので、助けてあげました。

kinou, yamada to iu hito ni aimashita. Sono (*ano) hito, michi ni mayotte komatte itanode, tasukete agemashita.

เมื่อวานเจอคนที่ชื่อยามาดะ เขากำลังหลงทางอยู่ก็เลยช่วยบอกทางให้

B1: その (*あの) 人、髭を生やした中年の人でしょう？

Sono (*ano) hito, hige o hayashita chuunen no hito deshou?

คนวัยกลางคนที่ไว้หนวดคนนั้นนะหรือ

A2: はい、そうです。

hai, sodesu.

ใช่ๆ

B2: {その/あの} 人なら私も知っています。私も {その/ あの} 人を 助けてあげたことがあります。

{sono/ano} hito nara watashi mo shitteimasu. watashi mo

{sono/ano} hito o tasukete ageta koto ga arimasu.

ถ้าเป็นคนนั้นฉันรู้จัก ฉันก็เคยช่วยเขา

(Kuno, 1973 as cited in Kayama Yuhko, 2014)

จากตัวอย่าง 3. A และ B มีข้อมูลที่อยู่ร่วมกัน คือ รู้จักคุณยามาตะทั้งคู่ ดังนั้นในตัวอย่างนี้จึงใช้ 「あの(ano)」 ในกรณีนี้จะไม่ใช้ 「その(sono)」 ส่วนตัวอย่าง 4. ในประโยค A1 ที่เลือกใช้ 「その(sono)」 เนื่องจาก A คาดเดาว่า B ซึ่งเป็นผู้ฟังไม่รู้จักยามาตะ ถัดมาในประโยค B1 เลือกใช้ 「その(sono)」 เนื่องจาก B ไม่แน่ใจว่ายามาตะที่ A พูดถึงใช่ยามาตะคนเดียวกันกับที่ตนเองรู้จักหรือไม่ ในกรณีนี้จะไม่ใช้ 「あの(ano)」 ในประโยค B2 หาก B เข้าใจว่าเป็นยามาตะที่เป็นคนเดียวกันกับที่ตนเองรู้จักก็สามารถใช้ 「あの(ano)」 ได้ หรือหาก B คิดว่าไม่รู้จักยามาตะละเอียดเท่า A ก็สามารถใช้ 「あの(ano)」 ได้ด้วยเช่นกัน (久野: Kuno, 1973) จากการที่มีการใช้คำบ่งชี้ภาษาญี่ปุ่นที่ซับซ้อนขึ้นเช่นนี้ หากผู้เรียนไม่ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการใช้ก็อาจจะทำให้ผู้เรียนมีความสับสนในเรื่องการเลือกคำมาใช้ให้ถูกต้องตามบริบทนั้นๆ ได้ เนื่องจากคำบ่งชี้เป็นคำที่มักจะพบเห็นบ่อยๆ ทั้งในการสนทนาและการอ่านเนื้อเรื่อง

จากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่ามีผู้ศึกษาเกี่ยวกับคำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ไว้หลายท่านเกี่ยวกับการแบ่งวิธีการใช้คำบ่งชี้ เช่น ทาคะเดะ (竹田: Takeda, 1994) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาซึ่งบ่งชี้ด้วย 「こ(ko)」 สะเอะกุสะ (三枝: Saegusa, 1998) ศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งวิธีการใช้ 「こ(ko)」 และ 「そ(so)」 ในการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา อิโอรุ (庵: Iori, 2002) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้ 「この(kono)」 และ 「その(sono)」 ในการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา สอนเดวิด โยชิคะซุ (ダイウイッド義和: David Yoshikazu, 2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการใช้ด้านความสอดคล้องในเนื้อหาของคำบ่งชี้ภาษาญี่ปุ่นกรณีศึกษาวิธีการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวต่างชาติ เช่น อันยงซุ (安龍洙: Anyongsu, 1996) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากภาษาแม่ในการเรียนรู้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ของผู้เรียนชาวเกาหลีใต้ กรณีศึกษาที่ใช้บ่งชี้เฉพาะเนื้อหา ชานนา (単那: Shanna, 2003) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการแยกวิธีใช้คำบ่งชี้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวจีน กรณีศึกษา 「そ(so)」 และ 「あ(a)」 ในการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา และมะสะทากะ นาโนมิ (野浪正隆: Nonami Masataka, 2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา 「こ(ko)」 กับ 「そ(so)」 โดยจะศึกษา

เกี่ยวกับระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ 「こ(ko)」 กับ 「そ(so)」 ของชาวญี่ปุ่นและผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่สอง

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนคำบ่งชี้ 「こ(ko) · そ(so) · あ(a)」 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวต่างชาตินั้น พบว่าผลของงานวิจัยเหล่านี้ปรากฏว่าผู้เรียนชาวต่างชาติยังใช้คำบ่งชี้เหล่านี้ผิด และตำราเรียนที่ใช้สอนนั้นไม่ได้มีการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้ที่ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko) · そ(so) · あ(a)」 รวมถึงข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้เหล่านี้ของผู้เรียนชาวไทย เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนการสอนคำบ่งชี้ภาษาญี่ปุ่น และเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการใช้คำบ่งชี้ภาษาญี่ปุ่นได้มากขึ้นและเลือกใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko) · そ(so) · あ(a)」 ของนิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยนเรศวร

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko) · そ(so) · あ(a)」 ของผู้เรียนชาวไทย โดยได้แบ่งเนื้อหาคำบ่งชี้ ดังนี้

1.1 การใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko) · そ(so) · あ(a)」 ในการบ่งชี้เฉพาะสถานที่

1.2 การใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko) · そ(so) · あ(a)」 ในการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ชื่อสกุลและคำศัพท์เฉพาะในภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในงานวิจัยชิ้นนี้จะพิมพ์ด้วยตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและตามด้วยเครื่องหมาย [:] คั่นกลางก่อนจะพิมพ์อักษรโรมัน (ローム字: Roomaji) กำกับ

2. ตัวอย่างประโยคภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในงานวิจัยชิ้นนี้จะพิมพ์อักษรโรมัน (Roomaji) กำกับไว้ถัดไปพร้อมทั้งคำแปลภาษาไทย

3. ในงานวิจัยครั้งนี้จะถอดเสียงภาษาญี่ปุ่นเป็นอักษรโรมัน (Roomaji) ตามระบบการถอดเสียงของหมอสอนศาสนาชาวอเมริกันชื่อ James Curtis Hepburn ซึ่งภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า へボン式: hebonshiki ดังตาราง 1 และตาราง 2 โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 การถอดเสียงภาษาญี่ปุ่นที่เป็นเสียงยาวให้เป็นอักษรโรมันจิ (Roomaji) จะพิมพ์สระตัวนั้นซ้ำอีก 1 ตัว ยกเว้นสระ e เมื่อเป็นเสียงยาวจะพิมพ์เป็น ee หรือ ei และสระ o เมื่อเป็นเสียงยาวจะพิมพ์เป็น oo หรือ ou โดยจะยึดตามตัวอักษรญี่ปุ่นเพื่อไม่ให้เกิดการสับสนเมื่อเทียบกลับเป็นภาษาญี่ปุ่น

3.2 การถอดเสียงภาษาญี่ปุ่นที่เป็นเสียงกักโดยการใส่ตัวเล็กเป็นตัวสะกดให้เป็นอักษรโรมันจิ (Roomaji) จะพิมพ์ช้อนพยัญชนะตามตัวแรกของพยัญชนะหลัง เช่น kitto, isshoni เป็นต้น ยกเว้นกรณีปรากฏอยู่หน้า chi จะใช้ตัว t แทน เช่น kotchi

3.3 ในการถอดเสียงคำที่ประกอบด้วยพยางค์มากกว่า 1 พยางค์ เช่น กรณีที่พยางค์ตามหลังเสียง 「ん : n, ん : n」 ที่เป็นเสียงสระจะใช้เครื่องหมาย ['] คั่นระหว่างพยางค์คู่นั้นๆ เช่น ten ' in เป็นต้น เพื่อความสะดวกและป้องกันความผิดพลาดอันเกิดจากความสับสน

3.4 ในการถอดเสียงคำช่วย (助詞: joshi) ได้แก่ 「は : ha, を : wa」 จะถอดเสียงเป็น wa ตามการออกเสียงที่แท้จริง ส่วน 「へ : he, へ : he」 จะถอดเสียงเป็น e ตามการออกเสียงที่แท้จริง เช่นเดียวกัน

ตาราง 1 ระบบการถอดตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นแทนเสียงพยัญชนะกับเสียงสระเป็นอักษรโรมันจิ (Roomaji)

อักษรภาษาญี่ปุ่นแทนเสียงพยัญชนะกับเสียงสระ				
a あ (ア)	i い (イ)	u う (ウ)	e え (エ)	o お (オ)
ka か (カ)	ki き (キ)	ku く (ク)	ke け (ケ)	ko こ (コ)
sa さ (サ)	shi し (シ)	su す (ス)	se せ (セ)	so そ (ソ)
ta た (タ)	chi ち (チ)	tsu つ (ツ)	te て (テ)	to と (ト)
na な (ナ)	ni に (ニ)	nu ぬ (ヌ)	ne ね (ネ)	no の (ノ)
ha は (ハ)	hi ひ (ヒ)	fu ふ (フ)	he へ (ヘ)	ho ほ (ホ)

ตาราง 1 (ต่อ)

อักษรภาษาญี่ปุ่นแทนเสียงพยัญชนะกับเสียงสระ				
ma ま (マ)	mi み (ミ)	mu む (ム)	me め (メ)	mo も (モ)
ya や (ヤ)		yu ゆ (ユ)		yo よ (ヨ)
ra ら (ラ)	ri り (リ)	ru る (ル)	re れ (レ)	ro ろ (ロ)
wa わ (ワ)				o を (ヲ)
-n ん (ン)				
ga が (ガ)	gi ぎ (ギ)	gu ぐ (グ)	ge げ (ゲ)	go ご (ゴ)
za ざ (ザ)	ji じ (ジ)	zu ず (ズ)	ze ぜ (ゼ)	zo ぞ (ゾ)
da だ (ダ)	ji ぢ (ヂ)	zu づ (ヅ)	de で (デ)	do ど (ド)
ba ば (バ)	bi び (ビ)	bu ぶ (ブ)	be べ (ベ)	bo ぼ (ボ)
pa ぱ (パ)	pi ぴ (ピ)	pu ぷ (プ)	pe ぺ (ペ)	po ぽ (ポ)

หมายเหตุ: ตัวอักษรแรกคืออักษรโรมัน

ตัวอักษรถัดมาคืออักษรฮิรางานะ

ตัวอักษรที่อยู่ในวงเล็บคืออักษรคาตากะนะ

ที่มา: http://www.meijigakuin.ac.jp/mgda/index6_j.html

ตาราง 2 ระบบการถอดเสียงภาษาญี่ปุ่นแทนเสียงควบพยัญชนะกับสระ ya, yu, yo เป็นอักษรโรมัน (Roomaji)

อักษรภาษาญี่ปุ่นแทนเสียงควบพยัญชนะกับสระ ya, yu, yo					
kya きゃ (キヤ)	kyu きゅ (キユ)	kyo きょ (キョ)			
sha しゃ (シヤ)	shu しゅ (シユ)	sho しょ (ショ)			
cha ちゃ (チャ)	chu ちゅ (チュ)	cho ちょ (チョ)			
nya にゃ (ニヤ)	nyu にゅ (ニユ)	nyo りょ (リョ)			
hya ひゃ (ヒヤ)	hyu ひゅ (ヒユ)	hyo ひょ (ヒョ)			
mya みゃ (ミヤ)	myu みゅ (ミユ)	myo みょ (ミョ)			

ตาราง 2 (ต่อ)

อักษรภาษาญี่ปุ่นแทนเสียงควบพยัญชนะกับสระ ya, yu, yo					
rya	りゃ (リャ)	ryu	りゅ (リュ)	ryo	りょ (リョ)
gya	ぎゃ (ギャ)	gyu	ぎゅ (ギュ)	gyo	ぎょ (ギョ)
ja	じゃ (ジャ)	ju	じゅ (ジュ)	jo	じょ (ジョ)
bya	びゃ (ビャ)	byu	びゅ (ビュ)	byo	びょ (ビョ)
pya	ぴゃ (ピャ)	pyu	ぴゅ (ピュ)	pyo	ぴょ (ピョ)

หมายเหตุ: ตัวอักษรแรกคืออักษรโรมัน

ตัวอักษรถัดมาคืออักษรฮิรางานะ

ตัวอักษรที่อยู่ในวงเล็บคืออักษรคาตากะนะ

ที่มา: http://www.meijigakuin.ac.jp/mgda/index6_j.html

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอนคำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ทั้งในด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่และด้านการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ข้อผิดพลาด หมายถึง การเลือกวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการนำคำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ทั้งด้านการใช้คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่และคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาไปใช้ไม่ถูกต้องกับบริบท
2. คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่ หมายถึง คำที่ใช้ในสถานการณ์ที่ต้องระบุระยะห่างของสถานที่หรือระยะห่างของบุคคลกับสิ่งของ
3. คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา หมายถึง คำที่ใช้ในการระบุถึงสิ่งที่อยู่ในเนื้อเรื่องหรือระบุถึงสิ่งที่อยู่ในความทรงจำ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ผู้วิจัยจะอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง วิธีการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะขออธิบายเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) และการถ่ายโอนภาษา (Language Transfer) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis)

ดูเลย์, เบิร์ท และครัช เช่น (Dulay, Burt and Krashen, 1982, p.146 อ้างอิงใน ญัฐวดี สุดเสนาะ, 2550, หน้า 19-20) ได้แบ่งข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการผลิตภาษาที่สองของผู้เรียนตาม ส่วนประกอบภาษา (Language components) ออกเป็นดังนี้

1.1 ด้านระบบเสียง (Phonology) ในส่วนของการออกเสียง (Pronunciation)

1.2 ด้านการสร้างประโยคและระบบรูปคำ (Syntax and morphology) ในส่วนของ ไวยากรณ์ (Grammar)

1.3 ด้านความหมายและคำ (Semantics lexicon) ในส่วนของความหมายและคำที่ใช้ (Meaning and vocabulary)

1.4 ด้านการสื่อความ (Discourse) ในส่วนของรูปแบบที่ใช้ (Style)

นอกจากนี้ ออดลิน (Odlin, 1989) ซึ่งเป็นนักภาษาศาสตร์ได้แบ่งข้อผิดพลาดตาม ระดับออกเป็นดังนี้

1. ระดับไวยากรณ์ ได้แก่ การเรียงลำดับ (Word order) การใช้อนุประโยค (Relative clause) ไม่ถูกต้องและการใช้รูปแบบปฏิเสธ (Negation) อย่างผิด

2. ระดับเสียง (Phonetic level)

3. ระดับคำ (Lexical level) ได้แก่ ระบบรูปคำ (Morphological) และความหมายของคำ (Semantic)

4. ระดับการสื่อความ (Discourse level) ได้แก่ ความสุภาพ (Politeness) และความเชื่อมโยง (Coherence) (ญัฐวดี สุดเสนาะ, 2550, หน้า 20)

ลิตเติลวูด (Littlewood, 1984, pp.27-35 อ้างอิงใน วิเนส จันทะวงษ์ศรี, 2556, หน้า 13-15) ได้กล่าวไว้ว่า การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางภาษาขึ้นอยู่กับวิธีการถ่ายโอนกฎต่างๆ จากภาษาแม่ที่ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างภาษาที่สองในรูปแบบของตนเอง ซึ่งเรียกว่า ข้อผิดพลาดภาษาระหว่างกลาง และข้อผิดพลาดภาษาที่เกิดจากตัวภาษาเอง (Intralingual Errors) ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนภาษาที่สองใช้ภาษาเหมือนกันกับการใช้ภาษาของผู้เรียนภาษาที่หนึ่ง คือ มีการสร้างภาษาขึ้นมาเอง (Generalization) และการทำให้ง่ายขึ้น (Simplification) ซึ่งจากลักษณะข้อผิดพลาดหลักใหญ่ๆ 2 ชนิดข้างต้น สามารถแบ่งชนิดของข้อผิดพลาดจากการศึกษาของผู้เรียนที่เป็นเด็กและผู้ใหญ่ได้ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้เกินการ (Overgeneralization Errors) เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากภายในตัวภาษาเอง ซึ่งสังเกตจากการเรียนรู้ภาษาที่หนึ่งของผู้เรียน
2. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายโอนภาษา (Transfer Errors) ซึ่งแหล่งของข้อผิดพลาดเกิดจากภาษาระหว่างกลาง ซึ่งพบในผู้เริ่มเรียนภาษามากกว่าผู้เรียนที่อยู่ระดับกลาง
3. แหล่งที่มาที่คลุมเครือของข้อผิดพลาดหลายๆ อย่าง (Ambiguous source of many errors) บางครั้งผิดพลาดในการใช้ภาษาไม่สามารถตัดสินได้ว่าเป็นการใช้กฎเกินการหรือการถ่ายโอน ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้กฎเกินการอาจเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายโอน
4. การทำให้ง่ายโดยการละ (Simplification by omission) ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้กฎเกินการหรือการถ่ายโอน สามารถแสดงให้เห็นถึงความรู้เดิมที่ผู้เรียนภาษาที่สองมีอยู่ ซึ่งผู้เรียนเหล่านี้จะสร้างรูปแบบให้ง่ายขึ้น ผู้เรียนมีความสับสนในข้อมูลต่างๆ ทางภาษาจึงสร้างกรอบที่ผู้เรียนสามารถใช้ได้เอง ในกรณีนี้ผู้เรียนไม่เพียงแต่พยายามใช้ภาษาให้ง่ายขึ้นแต่ยังสร้างกฎเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในภาษาที่ตนสามารถแสดงออกและให้ความหมายได้ เช่น การละกฎต่างๆ ทางภาษา การทำภาษาให้ง่ายขึ้น เรียกว่า "redundancy reduction" เพราะมีการจำกัดกฎต่างๆ ทางภาษาที่ซับซ้อนต่อการเรียนรู้
5. ข้อผิดพลาดที่ไม่มีระบบ (Non-systematic Errors) เป็นข้อผิดพลาดที่ไม่ได้เป็นผลมาจากระบบใดๆ แต่ได้รับอิทธิพลมาจากสองปัจจัย คือ
  - 5.1 ยุทธวิธีการสื่อสาร ซึ่งผู้เรียนใช้แก้ปัญหาในการสื่อสาร ผู้เรียนอาจใช้พจนานุกรมหรือคู่มือต่างๆ ซึ่งอาจมีผลทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาผิดเกี่ยวกับระบบโครงสร้างทางไวยากรณ์ ผู้เรียนอาจใช้วิธี "redundancy reduction" โดยละการใช้กฎต่างๆ บางส่วนหรืออาจใช้กฎเกินการ

5.2 ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแสดงออกทางภาษาในการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา การแสดงออกทางภาษาที่ผิดบางครั้งเรียกว่า "mistakes" หรือ "lapses" เพื่อให้มีการแยกออกจาก "errors" การแยกเหล่านี้ดูเหมือนเป็นเรื่องยาก ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา จึงขึ้นอยู่กับผลผลิตทางภาษาว่ามีเพียงพอที่จะนำไปสู่การตัดสินใจที่เที่ยงตรงหรือไม่

6. ข้อผิดพลาดเนื่องจากผลกระทบจากการสอน เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการสอนผิดพลาดทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน

7. การใช้ภาษามืดอย่างถาวร (Fossilization) โดยปกติมีความคาดหวังว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในสิ่งที่ตนเรียนรู้ จนกระทั่งภาษาระหว่างกลางของผู้เรียนมีความใกล้เคียงกับภาษาเป้าหมายมากขึ้นและผู้เรียนใช้ภาษามืดน้อยลง แต่บางครั้งผู้เรียนผิดพลาดในการใช้ภาษาซึ่งข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นนี้เรียกว่า "fossilized" หมายความว่าผู้เรียนใช้ภาษามืดอย่างถาวร ถ้าแยกแยะระหว่าง "transitional errors" ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่สามารถหายไปได้เมื่อผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการใช้ภาษา แต่การใช้ภาษามืดอย่างถาวรเป็น errors ที่ปรากฏอยู่ตลอดไปซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนตระหนักว่าข้อผิดพลาดนั้นไม่ได้ขัดขวางในการสื่อสารอย่างที่ตนต้องการ

8. หลักสูตรในชั้นเรียน (The learner's Internal Syllabus) คือ หลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดไว้เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนภาษาที่สอง ซึ่งบางครั้งอาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาตามยุทธวิธีธรรมชาติ ดังนั้นหลักสูตรในชั้นเรียนจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนใช้ภาษามืดพลาด

บราวน์ (Brown, 1994, pp.213-215 อ้างอิงใน กนกเนตร เมืองขวัญใจ, 2552, หน้า 8) ได้ระบุสาเหตุของข้อผิดพลาด ไว้ว่า

1. Interlingual Transfer เป็นการถ่ายโอนหรือการสอดแทรกจากภาษาแม่
2. Intralingual Transfer เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเรียนภาษาเป้าหมายซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนภาษาที่สอง
3. Context of Learning เป็นข้อผิดพลาดจากบริบทการเรียน เช่น ครู สื่อการเรียน การสอน และสถานการณ์ทางสังคม

จากแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดพบว่าเกิดจากปัจจัยหลายอย่างทั้งตัวผู้เรียนเองที่อาจจะมีการละไวยากรณ์บางอย่างเพื่อให้ภาษาที่ใช้นั้นง่ายขึ้นหรือตัวผู้เรียนคิดคำใหม่ๆ ขึ้นมา นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับอิทธิพลของภาษาแม่ที่จะส่งผลให้มีการใช้ภาษามืดพลาด ซึ่งหากผู้เรียนสามารถตระหนักได้ว่าตนเองนั้นใช้ผิดวิธีก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษานั้นได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น

2. การถ่ายโอนภาษา (Language Transfer)

ออดลิน (Odlin, 1989, pp.27-38 อ้างอิงใน นริศา ไพเจริญ, 2549, หน้า 28-29) ได้นิยามการถ่ายโอนว่าเป็นอิทธิพลที่เกิดจากความเหมือนหรือแตกต่างระหว่างภาษาที่ผู้เรียนเคยเรียนรู้มาก่อนกับภาษาเป้าหมายและภาษาอื่นๆ ความเหมือนหรือความต่างนี้มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1 การถ่ายโอนเชิงบวก (Positive transfer) หมายถึง อิทธิพลของภาษาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อนส่งผลให้เรียนรู้ภาษาเป้าหมายได้ง่ายขึ้น

2.2 การถ่ายโอนเชิงลบ (Negative transfer) หมายถึง อิทธิพลของภาษาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อนส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาเป้าหมายได้ยากขึ้น และทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป้าหมายเบี่ยงเบนไปจากกฎเกณฑ์ของภาษานั้น ซึ่งเป็นผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาเป้าหมาย นอกจากนี้การถ่ายโอนเชิงลบยังทำให้การใช้ภาษาเป้าหมายของผู้เรียนแตกต่างจากการใช้ภาษาเป้าหมายของเจ้าของภาษาใน 4 ลักษณะ ดังนี้

2.2.1 การใช้ภาษาแบบจำกัด (Underproduction) เกิดขึ้นเนื่องจากผู้เรียนมีความรู้ในภาษาเป้าหมายไม่เพียงพอ เป็นผลให้ผู้เรียนใช้โครงสร้างภาษาในภาษาเป้าหมายน้อย รูปแบบของการใช้ภาษาแบบจำกัด คือ การเลี่ยง (avoidance) ซึ่งหมายถึง การไม่ใช้รูปแบบของภาษาเป้าหมายที่แตกต่างจากภาษาแม่ของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนชาวจีนและผู้เรียนชาวญี่ปุ่นที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองจะใช้โครงสร้างประโยคความซ้อนน้อยกว่าผู้เรียน ซึ่งใช้ภาษาแม่ที่มีการใช้ประโยคความซ้อนดังเช่นภาษาอังกฤษ

2.2.2 การใช้ภาษาบางลักษณะมากเกินไป (Overproduction) การใช้ภาษาลักษณะนี้บางครั้งเป็นผลมาจากการใช้ภาษาแม่แบบจำกัด เช่น ผู้เรียนชาวญี่ปุ่นจะใช้ประโยคความเดียวในการเขียนมากเกินไปเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ประโยคความซ้อน

2.2.3 การใช้ภาษาผิดพลาด (Production Errors) การใช้ภาษาประเภทนี้เกิดขึ้นเนื่องจากความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาแม่และภาษาเป้าหมาย ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้ภาษาลักษณะนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) การแทนที่ (Substitution) คือ การนำรูปแบบของภาษาแม่ของผู้เรียนมาใช้กับภาษาเป้าหมาย

2) การแปลเทียบ (Calques) คือ เป็นข้อผิดพลาดที่สะท้อนให้เห็นโครงสร้างของภาษาแม่ เช่น ข้อผิดพลาดด้านการเรียงลำดับคำโดยผู้เรียนจะทำการเรียงลำดับคำในภาษาเป้าหมายเหมือนกับภาษาแม่

3) การเปลี่ยนรูปแบบโครงสร้างภาษา (Alteration of structure) ข้อผิดพลาดนี้อาจส่งผลให้แก้ไขเกินเหตุ (Hypercorrection) เช่น ผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวอารบิกมักจะใช้ตัวอักษร "b" แทนตัวอักษร "p" ดังปรากฏในการสะกดคำว่า "blaying" แทน "playing"

2.2.4 การตีความผิด (Misinterpretation) เกิดจากอิทธิพลของโครงสร้างภาษาแม่ที่มีผลต่อการตีความภาษาเป้าหมายซึ่งบางครั้งอาจทำให้เกิดการตีความผิดไปจากสิ่งที่ควรจะเป็นการใช้ภาษาลักษณะนี้อาจเกิดขึ้นเมื่อการเรียงลำดับคำในภาษาแม่และภาษาเป้าหมายต่างกัน

โรด เอลลิส (Rod Ellis, 1994 อ้างอิงใน จ้าว เฉวีย, 2555, หน้า 7-8) กล่าวว่า การถ่ายโอนภาษาเป็นปัจจัยกำหนดความยากง่ายของภาษาเป้าหมายของผู้เรียน หากรูปแบบของภาษาเป้าหมายคล้ายหรือเหมือนกับภาษาแม่หรือภาษาที่เรียนรู้มาก่อน จะส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาเป้าหมายเป็นไปได้ง่ายยิ่งขึ้น ทว่า หากภาษาเป้าหมายมีความแตกต่างกับภาษาแม่หรือภาษาที่เรียนรู้มาก่อนของผู้เรียน การเรียนภาษาเป้าหมายก็จะยากและมีโอกาสเกิดข้อผิดพลาดได้มากขึ้นเช่นกัน การถ่ายโอนทางภาษาตามแนวคิดของ Ellis นั้นจำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การถ่ายโอนเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ภาษา (Facilitation) เป็นการถ่ายโอนเชิงบวกที่ผู้เรียนนำเอาความรู้ที่มีในภาษาแม่มาใช้ เพื่อให้เรียนภาษาเป้าหมายได้ง่ายขึ้น เช่น ผู้เรียนชาวจีนใช้ความรู้เรื่องการออกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาแม่มาใช้ในการเรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

2. การถ่ายโอนเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เกิดข้อผิดพลาด (Avoidance) คือ การไม่ใช้รูปแบบภาษาเป้าหมาย ซึ่งไม่มีในภาษาแม่ของผู้เรียน เพื่อหลีกเลี่ยงรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนเห็นว่ายาก ไม่คุ้นเคยหรือไม่เข้าใจวิธีการใช้ เช่น ในการสื่อสารด้วยภาษาไทย ผู้เรียนชาวจีนกลัวจะพูดผิดจึงหลีกเลี่ยงไม่ใช้คำลักษณนามที่ระบุเฉพาะเจาะจง แต่เลือกใช้คำว่า "อัน" กับคำนามทุกชนิด

3. การถ่ายโอนที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาด (Errors) คือ การถ่ายโอนภาษาเชิงลบ ผู้เรียนใช้รูปแบบภาษาเป้าหมายผิดจากกฎเกณฑ์ของภาษาเป้าหมาย ข้อผิดพลาดเหล่านี้เกิดจากการแทรกแซงโดยตรงจากภาษาแม่ของผู้เรียน

4. การถ่ายโอนในการใช้ภาษาที่มากเกินไป (Over-use) คือ การใช้ภาษาเป้าหมายในรูปแบบที่มากกว่าการใช้ในระดับปกติ หรือมากกว่าที่เจ้าของภาษาใช้ เช่น ผู้เรียนชาวจีนใช้คำราชาศัพท์ภาษาไทยในการสนทนาในชีวิตประจำวัน

จากแนวคิดเรื่องการถ่ายโอนภาษา จะเห็นได้ว่าการถ่ายโอนภาษาเป็นอิทธิพลเกี่ยวกับความเหมือนหรือแตกต่างกันของภาษา มีทั้งการถ่ายโอนในเชิงบวกและเชิงลบ หากเป็นการถ่ายโอนเชิงบวกก็จะทำให้ผู้ใช้ภาษานั้นๆ สามารถที่จะเข้าใจในอีกภาษาที่เรียนอยู่ได้ง่ายขึ้น แต่หากเป็นเชิงลบก็จะทำให้ผู้ใช้ภาษานั้นๆ ไม่เข้าใจวิธีการใช้ได้ละเอียดและทำให้เกิดความผิดพลาดในการใช้ได้ง่าย

วิธีการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 โดยจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ ลักษณะทั่วไปของคำบ่งชี้ วิธีการใช้คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่ 「現場指示 (genbashiji)」 และวิธีการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา 文脈指示 (bunmyakushiji) โดยมีรายละเอียดดังนี้

คำบ่งชี้ในภาษาญี่ปุ่นมีทั้งหมด 3 คำ คือ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ซึ่งในการเรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นสามารถสรุปการใช้ได้ดังนี้

1. การบ่งชี้สิ่งของ: これ(kore) นี้ สิ่งนี้・それ(sore) นั้น สิ่งนั้น・あれ(are) โน่น สิ่งโน้น เช่น

ตัวอย่างที่ 5

それは辞書です。
sore wa jisho desu.
นั่นคือ พจนานุกรม

2. การบ่งชี้สิ่งของหรือบุคคล: この(kono)+ คำนาม สิ่งนี้ คนนี้・その(sono)+ คำนาม สิ่งนั้น คนนั้น・あの(ano)+ คำนาม สิ่งโน้น คนโน้น เช่น

ตัวอย่างที่ 6

あのひとは山田さんです。
ano hito wa yamadasan desu.
คนโน้นคือคุณยามาดะ

3. การบ่งชี้สถานที่: koko (koko) ที่นี่ ตรงนี้ • soko (soko) ที่นั่น ตรงนั้น • asoko (asoko) ที่โน่น ตรงโน้น เช่น

ตัวอย่างที่ 7

あそこは会議室です。

asoko wa kaigishitsu desu.

ตรงโน้นคือห้องประชุม

4. การบ่งชี้ทิศทางหรือสถานที่ (คำสุภาพ): kochira (kochira) ทางนี้ ตรงนี้ • sochira (sochira) ทางนั้น ตรงนั้น • achira (achira) ทางโน้น ตรงโน้น เช่น

ตัวอย่างที่ 8

電話はこちらです。

denwa wa kochira desu.

โทรศัพท์อยู่ทางนี้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยพบว่าการแบ่งวิธีการใช้คำบ่งชี้ในภาษาญี่ปุ่นออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ คือ 現場指示 (genbashiji) และ 文脈指示 (bunmyakushiji) ในงานวิจัยนี้จะเรียก genbashiji ว่า "คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่" และจำเรียก bunmyakushiji ว่า "คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา" (ณัฐริธา ทับทิม, 2557) ซึ่งคำบ่งชี้ทั้ง 2 รูปแบบนี้มีการเรียกชื่อที่แตกต่างกันตามนักวิจัยแต่ละท่านดังนี้

ตาราง 3 การเรียกชื่อคำบ่งชี้เฉพาะสถานที่และคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

現場指示 (genbashiji: คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่)	非現場指示 (higenbashiji: คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา)	代表する学者 (daihyousurugakusha: รายชื่อนักวิชาการที่เรียกชื่อคำบ่งชี้)
直接指示 (chokusetsushiji)	文脈承前 (bunmyakushouzen)	三上 (Sanjou, 1955)
眼前指示用法 (ganzenshijiyohou)	文脈指示用法 (bunmyakushijiyohou)	久野 (Kuno, 1973)
独立的用法 (dokuritsutekiyohou)	照応の用法 (shou-outekiyohou)	黒田 (Kuroda, 1979)
ダイクシス (daikushisu)	照応 (shou-ou)	田中 (Tanaka, 1981)
直示の用法 (chokujitekiyohou)	文脈指示的用法 (bunmyakushijitekiyohou)	神尾 (Kamio, 1990), 吉田 (Yoshida, 2004)
現場指示 (genbashiji)	文脈指示 (bunmyakushiji)	阪田 (Sakada, 1971), 堀口 (Horiguchi, 1978), 正保 (Shouhou, 1981), 吉本 (Yoshimoto, 1992), 金水・田窪 (Kinsui/ Yakubo, 1992), 馬場 (Baba, 2006)

ที่มา: Chen yan ru, 1997, p.8

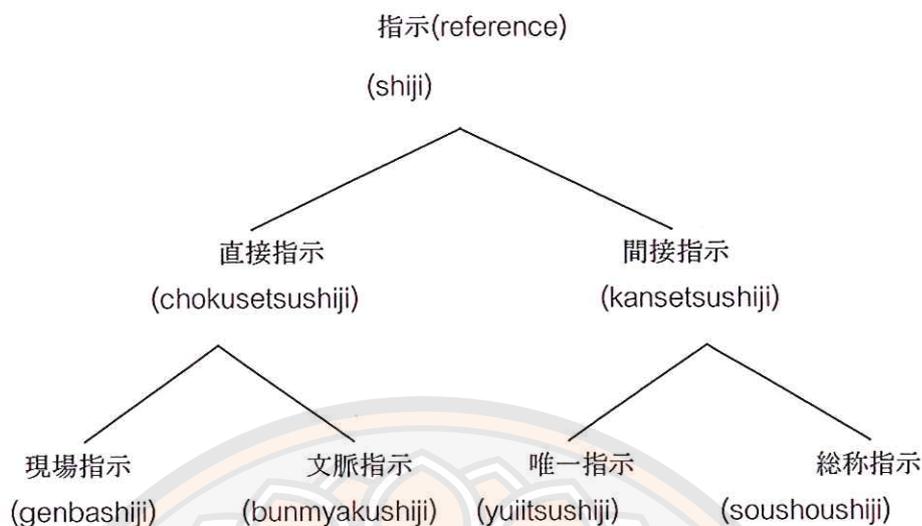
จากตารางจะเห็นได้ว่านักวิจัยส่วนใหญ่ได้เรียกแทนคำบ่งชี้เฉพาะสถานที่ว่า 「現場指示 (genbashiji)」 และเรียกคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาว่า 「文脈指示 (bunmyakushiji)」 ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะขอเรียกคำบ่งชี้เฉพาะสถานที่ว่า 「現場指示 (genbashiji)」 และเรียกคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาว่า 「文脈指示 (bunmyakushiji)」

ในการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้คำบ่งชี้ 「こ (ko) ・ そ (so) ・ あ (a)」 ผู้วิจัยจะแบ่งเนื้อหาที่ต้องการอธิบายดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปของคำบ่งชี้

1.1 ประเภทของการบ่งชี้

โยชิโมโตะ เค (吉本啓: Yoshimoto Kei, 1992 as cited in Sopa Kanha, 1998, pp.7-8) ได้แบ่งประเภทของการบ่งชี้ไว้ดังนี้

ภาพ 1 ประเภทของการบ่งชี้

จากภาพของ Yoshimoto สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การบ่งชี้โดยตรง (chokusetsushiji) เป็นสิ่งบ่งชี้ในกรณีที่ถูกระบุในการอ้างอิงถึงความจำในการสนทนา ความทรงจำในเหตุการณ์ หรือโลกภายนอก
2. การบ่งชี้โดยอ้อม (kansetsushiji) เป็นสิ่งบ่งชี้ในกรณีที่ถูกระบุในการอ้างอิงถึงความทรงจำที่มีระยะยาว

การบ่งชี้โดยตรงเป็นการระบุสิ่งบ่งชี้ที่ถูกสร้างมาจากพิกัดด้านเวลาหรือที่ว่าง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของระยะเวลาหนึ่งและเป็นสถานที่ที่ถูกกำหนดไว้โดยผู้พูด ซึ่งมีความแตกต่างจากการบ่งชี้โดยอ้อม การบ่งชี้โดยตรงสามารถแบ่งประเภทได้ 2 ประเภท คือ genbashiji (deixis: คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่) และ bunmyakushiji (anaphora: คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา) ส่วนการบ่งชี้โดยอ้อมก็สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทเช่นกัน คือ yuiitsushiji (unique reference: คำบ่งชี้ลักษณะพิเศษเฉพาะ) และ soushoushiji (generic reference: คำบ่งชี้ลักษณะโดยทั่วไป) โดยในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะวิธีการใช้ genbashiji และ bunmyakushiji เนื่องจากเมื่อดูจากตำราเรียนจะพบเพียงแต่การใช้คำบ่งชี้ 2 ประเภทนี้เท่านั้น

1.2 ประเภทของคำบ่งชี้

สะคุมะ (佐久間: Sakuma, 1983, p.7) ได้กล่าวถึง วิธีการใช้คำบ่งชี้ในภาษาญี่ปุ่น โดยสรุปวิธีการใช้ 「コ(ko) ソ(so) ア(a) ド(do)」 ไว้ดังนี้

ตาราง 4 วิธีการใช้คำบ่งชี้

	近称 (kinshou)	中称 (chuushou)	遠称 (enshou)	不定称 (futeishou)
もの (mono: สิ่งของ)	コレ (kore)	ソレ (sore)	アレ (are)	ドレ (dore)
方角 (hougaku: ทิศทาง)	コチラ (kochira) コッチ (kotchi)	ソチラ (sochira) ソッチ (sotchi)	あちら (achira) アッチ (atchi)	ドチラ (dochira) ドッチ (dotchi)
場所 (basho: สถานที่)	ココ (koko)	ソコ (soko)	アソコ (asoko)	ドコ (doko)
もの人 (hito: บุคคล)	コイツ (koitsu)	ソイツ (soitsu)	アイツ (aitsu)	ドイツ (doitsu)
性状 (seijou: สิ่งที่เป็นลักษณะเฉพาะ)	コンナ (konna)	ソンナ (sonna)	アンナ (anna)	ドンナ (donna)
指定 (shitei: การระบุ)	コノ (kono)	ソノ (sono)	アノ (ano)	ドノ (dono)
容子 (yousu: การบอกสภาพ)	コー (koo)	ソー (soo)	アー (aa)	ドー (doo)

ที่มา: 佐久間: Sakuma, 1983

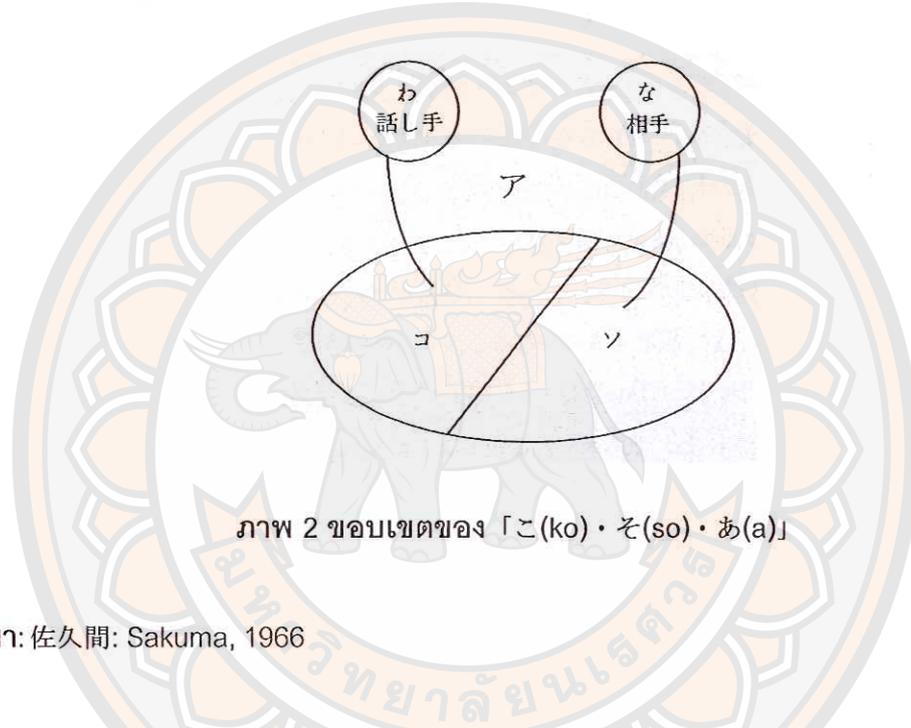
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผู้ศึกษาการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ทางด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่และการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาไว้หลายท่าน ในการวิจัยครั้งนี้ จะขอกล่าวถึงการอธิบายรายละเอียดของการใช้คำบ่งชี้ทั้ง 2 ประเภทตามนักวิจัยดังต่อไปนี้

2. การบ่งชี้เฉพาะสถานที่ 「現場指示(genbashiji)」

สะคุมะ (佐久間: Sakuma, 1983, pp.34-35) ได้อธิบายเกี่ยวกับการแบ่งวิธีใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ไว้ว่า การใช้คำบ่งชี้มีความแตกต่างในการใช้ตามระยะห่างจากผู้พูด ซึ่งเรียกว่า 「近称(kinshou)・中称(chuushou)・遠称(enshou)」 สรุปได้ คือ

- 「こ」 - <近> ที่สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้พูด
- 「そ」 - <中> ที่สิ่งที่อยู่ไกลจากผู้พูด
- 「あ」 - <遠> ที่ในส่วนที่นอกเหนือจากทั้งสองสิ่ง

นอกจากวิธีการใช้ที่ได้กล่าวมาข้างต้น สะคุมะ (佐久間: Sakuma, 1966) ยังได้คิดพื้นฐานการแบ่งวิธีการใช้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)・ど(do)」 ซึ่งมีหน้าที่ในการแสดงการบ่งชี้หรือการแสดงการบ่งชี้หัวข้อโดยตรง นอกจากนี้ยังคิดว่าคำบ่งชี้เหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับคำบุรุษสรรพนาม (人称代名詞:ninshoudaimeishi 「บุรุษที่ 1 (自称:jishou), บุรุษที่ 2 対称: taishou) หรือ บุรุษที่ 3 (他称: tashou)」) อีกด้วย กล่าวคือ こ(ko) แสดงขอบเขตของตัวเองหรือผู้พูด (わ: wa) そ(so) แสดงขอบเขตของคุณหรือคู่สนทนา(な: na) ส่วน あ(a) จะบ่งชี้เรื่องราวที่ไม่ได้อยู่ในขอบเขตของทั้งสองฝ่าย ซึ่งสามารถแสดงได้ตามภาพด้านล่างนี้

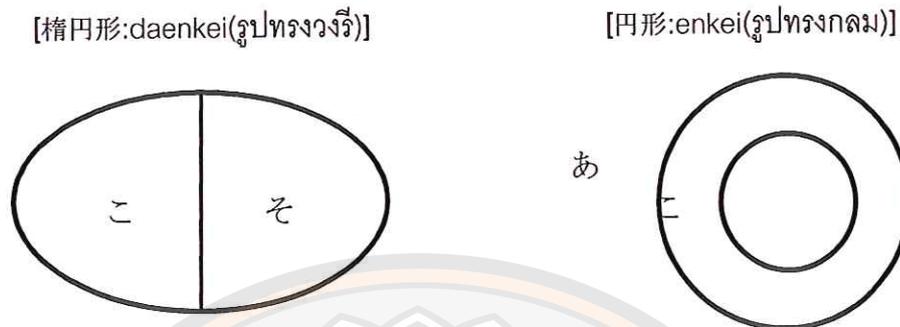
ภาพ 2 ขอบเขตของ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」

ที่มา: 佐久間: Sakuma, 1966

สะคะดะ (阪田: Sakada, 1971 as cited in Sopa Kanha, 1998, p.12) ได้กล่าวถึงกฎการใช้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ไว้ดังนี้

1. การแบ่งสิ่งที่อยู่ภายนอกกับสิ่งที่อยู่ภายในพื้นที่ส่วนตัวของผู้พูดซึ่งเป็นการคิดที่ผู้พูดเอาตัวเองเป็นหลัก กล่าวคือ หากผู้พูดยอมรับว่าเป็นสิ่งที่อยู่ในพื้นที่ส่วนตัวของตัวเองไม่ว่าจะเป็นทางด้านทางด้านจิตใจหรือพื้นที่จะใช้ 「こ(ko)」 ในการบ่งชี้และหากเป็นสิ่งที่ผู้พูดยอมรับว่าเป็นสิ่งที่อยู่นอกจากพื้นที่ส่วนตัวของตัวเองจะใช้ 「そ(so)」 ในการบ่งชี้
2. ผู้พูดยอมรับว่าผู้ฟังอยู่ในพื้นที่ส่วนตัวของตัวเอง หากเป็นสิ่งที่ยอมรับว่าสังกัดอยู่ในพื้นที่ส่วนตัวนั้นจะบ่งชี้ด้วย 「こ(ko)」 และหากยอมรับว่าเป็นสิ่งที่อยู่นอกพื้นที่ส่วนตัวจะบ่งชี้ด้วย 「そ(so)」

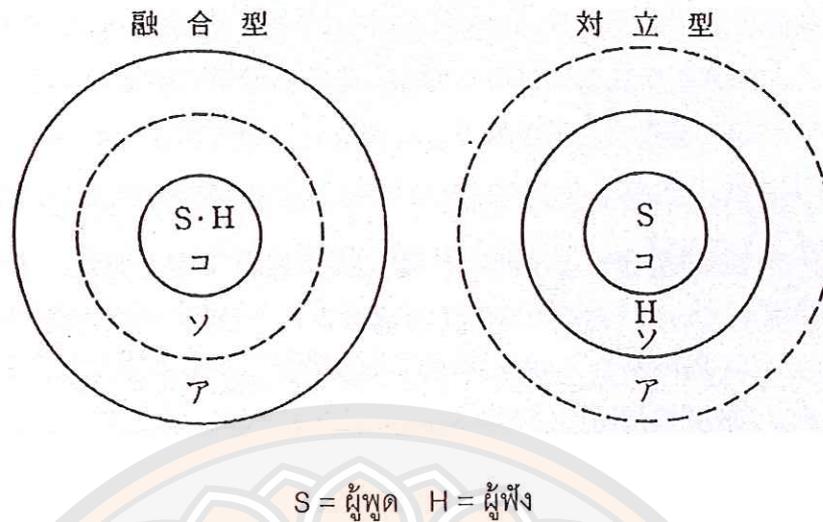
มิกามิ (三上: Mikami, 1976, p.178) ได้แบ่งรูปแบบการใช้คำปังที่「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」ออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

ภาพ 3 橢円形 (daenkei) และ 円形 (enkei)

ที่มา: 三上: Mikami, 1976

1. รูปทรงวงรี: แบ่งมุมมองของผู้พูดกับผู้ฟัง โดย 小 (ko) จะแสดงมุมมองของผู้พูด และ 大 (so) จะแสดงมุมมองของผู้ฟัง
  2. รูปทรงกลม: ผู้พูดจะรวมมุมมองของผู้ฟังเข้าไปด้วย ซึ่งจะแสดงอยู่ในส่วนของ 小 (ko) ส่วนสิ่งที่ยื่นออกจากพื้นที่ของผู้พูดและผู้ฟังจะแสดงด้วย あ (a)
 ในส่วนของรูปทรงรีจะเป็นการแบ่งประเภทจากมุมมองของบุรุษที่ 1 และบุรุษที่ 2 ส่วนวงกลมจะเป็นการแบ่งประเภทจากมุมมองของระยะห่าง
- ไซโฮ (正保: shouhou, 1981, p.75) ได้นำแนวคิดของ Mikami มาปรับและได้เปลี่ยนชื่อเรียกใหม่ คือ รูปทรงกลมจะเรียกว่า 対立型 (tairitsukata: รูปแบบการแบ่งกลุ่มกัน) ส่วนรูปทรงวงรีจะเรียกว่า 融合型 (yuugoukata: รูปแบบการรวมกลุ่มกัน)

ภาพ 4 融合型 (yuugoukata) และ 対立型 (tairitsukata)

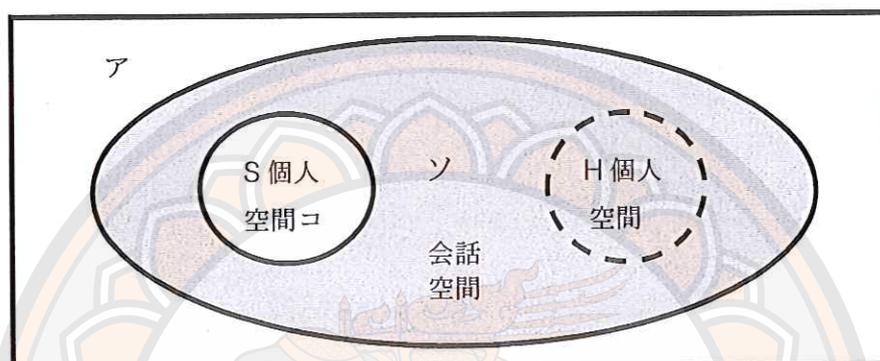
ที่มา: 正保: shouhou, 1981

จากภาพ ในส่วนของ yuugoukata ผู้พูดและผู้ฟังจะอยู่ในพื้นที่เดียวกันซึ่งจะแสดงการบ่งชี้ด้วย コ (ko) ในส่วนของ tairitsukata จะเห็นได้ว่าตำแหน่งของผู้พูดจะแสดงด้วย コ (ko) ส่วนตำแหน่งของผู้ฟังจะแสดงด้วย ソ ส่วน あ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ไม่สังกัดอยู่ในพื้นที่ของทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

นอกจากนี้ โยชิโมโตะ (吉本: Yoshimoto, 1992, pp.105-122) ได้อธิบายเกี่ยวกับคำบ่งชี้สถานที่ไว้ว่า เป็นการระบุสิ่งที่บ่งชี้จากภายนอกหรือเป็นกรณีที่ยึดการจดจำจากเรื่องราวหรือเหตุการณ์

「そ(so)」 มีวิธีการใช้นอกจากการชี้เรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่เป็นขอบเขตของผู้ฟัง คือเป็นแนวคิดในเรื่องของพื้นที่ส่วนตัว (個人空間: kojinkuukan) และพื้นที่ในการสนทนา (会話空間: kaiwakuukan) ซึ่งเป็นแนวความคิดที่ชัดเจนกว่าการแสดงขอบเขตพื้นที่ส่วนตัวเป็นเรื่องของขอบเขตพื้นที่ที่让别人รับรู้ในฐานะที่เป็นสิ่งที่กำหนดโดยแต่ละบุคคล และหากไม่พอใจในการเข้ามาในพื้นที่ส่วนตัวของบุคคลอื่นก็สามารถที่จะถอยห่างออกมาได้ สำหรับเรื่องต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ส่วนตัวเป็นลักษณะเฉพาะของการให้รับรู้และได้รับการควบคุมจากความเป็นส่วนตัวนั้น พื้นที่ในการสนทนาเป็นขอบเขตพื้นที่ที่ล้อมรอบผู้เข้าร่วมในการสนทนานั้น บุคคลที่ 3 ต้องรักษาระยะห่างเพื่อที่จะไม่ให้กีดขวางหรือเป็นการแอบฟังการสนทนานั้น โดยจะกล่าวถึง ความเกี่ยวข้องของพื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่ในการสนทนากับ 「コ(ko) · ソ(so) · あ(a)」 ที่บ่งชี้สถานที่ดังต่อไปนี้

1. เรื่องราวที่นอกจากพื้นที่ในการสนทนาจะบ่งชี้ด้วย 「あ(a)」
2. เรื่องราวที่อยู่ในพื้นที่ส่วนตัวของผู้พูด (อยู่ในพื้นที่การสนทนาในเวลาเดียวกัน) จะบ่งชี้ด้วย 「こ(ko)」
3. เรื่องราวที่อยู่นอกพื้นที่ส่วนตัวของผู้ฟังในพื้นที่การสนทนาจะใช้ 「そ(so)」 ในการแสดงการบ่งชี้

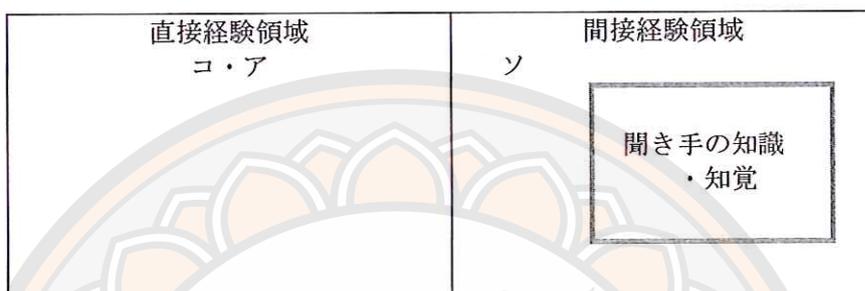
ภาพ 5 吉本の「個人空間 (kojinkuukan)」と「会話空間 (kaiwakuukan)」

ที่มา: 吉本: Yoshimoto, 1992

คินซุย (金水: Kinsui, 1992, p.186) ได้แบ่งการกำหนดพื้นที่ทางด้านจิตใจของผู้พูด เป็นพื้นที่ประสบการณ์โดยตรง (直接経験領域: chokusetsukeikenryouiki) และพื้นที่ประสบการณ์โดยอ้อม (間接経験領域: kansetsukeikenryouiki) โดย 「こ(ko)」 กับ 「あ(a)」 ถูกกำหนดให้ใช้กับพื้นที่ประสบการณ์โดยตรง ส่วน 「そ(so)」 ถูกกำหนดให้ใช้กับพื้นที่ประสบการณ์โดยอ้อม

「こ(ko)」 ที่ใช้เกี่ยวกับประสบการณ์โดยตรง ใช้ชี้ในสิ่งที่มีผลกระทบถึงอิทธิพล สิ่งที่กำลังประมวลผลและสิ่งที่เป็นการที่ผู้พูดกำลังรู้สึกอยู่ในปัจจุบัน ส่วน 「あ(a)」 ชี้ในสิ่งที่เป็นอิทธิพลที่ไม่มีผลกระทบ เป็นสิ่งที่ประมวลผลเสร็จสิ้นแล้วและเป็นสิ่งที่คุณพูดไม่ได้มีแรงกดดันในปัจจุบัน

แม้ว่าจะเป็นเรื่องราวที่ผู้พูดเข้าใจอย่างถ่องแท้ กรณีที่มีความจำเป็นทำต้นแบบของความสัมพันธ์ เช่น ทางด้านความสามารถ ด้านการสมมติ หรือคำจำกัดความด้านการสร้างแนวความคิด ซึ่งสามารถที่จะแสดงด้วยวิธีการใช้ด้วยประสบการณ์โดยอ้อม นอกจากนี้ความเข้าใจหรือความรู้ของผู้ฟังยังสามารถวางกฎข้อบังคับในฐานะเป็นพื้นที่ส่วนที่สองที่ถูกฝังไปในพื้นที่ประสบการณ์โดยอ้อม ซึ่งจะแสดงความสัมพันธ์ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 6 ความสัมพันธ์ของ 「直接経験領域 (chokusetsukeikenryouiki)」
และ 「間接経験領域 (kansetsukeikenryouiki)」

ที่มา: 金水:Kinsui, 1992

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปวิธีการใช้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ซึ่งใช้ในการบ่งชี้สถานที่ได้ดังนี้

ตาราง 5 สรุปวิธีการใช้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ซึ่งใช้ในการบ่งชี้เฉพาะสถานที่

	こ(ko)	そ(so)	あ(a)
佐久間 (1983)	สิ่งที่อยู่ใกล้ผู้พูด	สิ่งที่อยู่ใกล้ผู้ฟัง	สิ่งที่อยู่ไกล จากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง
佐久間 (1983)	สิ่งที่เป็นขอบเขต ของผู้พูด	สิ่งที่เป็นขอบเขต ของผู้ฟัง	สิ่งที่ไม่ได้เป็นขอบเขต ของผู้พูดและผู้ฟัง

ตาราง 5 (ต่อ)

	コ(ko)	ソ(so)	ア(a)
阪田 (1971)	เป็นสิ่งที่ใกล้ชิดทั้ง ทางด้านพื้นที่ และทางด้านจิตใจ ของผู้พูด	เป็นสิ่งที่อยู่นอกพื้นที่ ของผู้พูด	
正保 (1981) 融合型, 対立型	融合型: ผู้พูดและผู้ฟัง อยู่ในกลุ่มเดียวกัน 対立型: พื้นที่ของ ผู้พูด	融合型: เป็นสิ่งที่ไม่ได้ อยู่ในความสนใจของ ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง 対立型: เป็นสิ่งที่อยู่ ในขอบเขตของผู้พูด	融合型: เป็นสิ่งที่อยู่ ไกลจากทั้งผู้พูด และผู้ฟัง 対立型: เป็นสิ่งที่อยู่ ไกลจากทั้งผู้พูด และผู้ฟัง
吉本 (1992) 個人空間, 会話空間	พื้นที่ส่วนตัวของผู้พูด	พื้นที่ส่วนตัวของ ผู้ฟังและพื้นที่ ในการสนทนา	ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ การสนทนา
金水 (1992)	ใช้ชี้ในสิ่งที่ผู้พูด มีประสบการณ์ โดยตรงและเป็นสิ่งที่ ผู้พูดกำลังรู้สึกอยู่ใน ปัจจุบัน	ใช้ชี้ในสิ่งที่ผู้พูด มีประสบการณ์ โดยอ้อมกล่าวคือ เป็นความเข้าใจ หรือความรู้ของผู้ฟัง	ใช้ชี้ในสิ่งที่ผู้พูดมี ประสบการณ์โดยตรง แต่ผู้พูดไม่ได้มี ความรู้สึกนั้นแล้ว ในปัจจุบัน

จากตารางข้างต้น สามารถสรุปได้ ดังนี้

コ: ใช้ในการบ่งชี้สถานที่ที่สามารถใช้ได้ ในกรณีที่ชี้สิ่งที่อยู่ใกล้ผู้พูด สิ่งที่เป็นขอบเขต
ของผู้พูดและผู้ฟังอยู่ในกลุ่มเดียวกัน พื้นที่ส่วนตัวของผู้พูด ใช้ชี้ในสิ่งที่ผู้พูดมีประสบการณ์
โดยตรงและเป็นสิ่งที่ผู้พูดกำลังรู้สึกอยู่ในปัจจุบัน

ソ: ใช้ในการบ่งชี้สถานที่ที่สามารถใช้ได้ ในกรณีที่ชี้สิ่งที่อยู่ใกล้ผู้ฟัง สิ่งที่เป็นขอบเขต
ของผู้ฟัง เป็นสิ่งที่อยู่นอกพื้นที่ของผู้พูด เป็นสิ่งที่ไม่ได้อยู่ในความสนใจของทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

พื้นที่ส่วนตัวของผู้ฟังและพื้นที่ในการสนทนา ใช้ชี้ในสิ่งที่ผู้พูดมีประสบการณ์โดยอ้อมกล่าวคือ เป็นความเข้าใจหรือความรู้ของผู้ฟัง

๕ : ใช้ในการบ่งชี้สถานที่ที่สามารถใช้ได้ ในกรณีที่ชี้สิ่งที่อยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง สิ่งที่ไม่ได้เป็นขอบเขตของผู้พูดและผู้ฟัง เป็นสิ่งที่อยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ การสนทนา และใช้ชี้ในสิ่งที่ผู้พูดมีประสบการณ์โดยตรงแต่ผู้พูดไม่ได้มีความรู้สิ่งนั้นแล้วในปัจจุบัน

3. คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา 「文脈指示 (bunmyakushiji)」

หากกล่าวถึงคำบ่งชี้ตามเนื้อหาเป็นสิ่งที่แสดงการบ่งชี้โดยผู้พูดและผู้ฟังไม่ต้องมี ตัวตนอยู่ในความคิดหรือสถานที่นั้น และสามารถที่จะแสดงบริบทก่อนหลังของประโยคหรือของหัว เรื่องได้

สะคะดะ (阪田: Sakada, 1971 as cited in Sopa Kanha, 1998, p.9) ได้อธิบาย เกี่ยวกับการบ่งชี้ตามเนื้อหาของ 「こ(ko) · そ(so) · ぁ(a)」 ไว้ดังต่อไปนี้

1. ในการสนทนากัน ในกรณีที่ผู้พูด กล่าวถึง เนื้อหาการพูดแสดงความคิดเห็นของตนเองผู้พูดจะใช้ 「こ(ko)」 เพื่อแสดงสิ่งที่อยู่ในพื้นที่ของตัวเอง แต่หากเป็นเนื้อหาที่กล่าวถึง การพูดแสดงความคิดเห็นของคุณสนทนาผู้พูดจะใช้ 「そ(so)」 ในการแสดงสิ่งที่อยู่นอกพื้นที่ของตัวเอง

2. ในประโยคหรือข้อความ ในกรณีที่ผู้พูดมองจากตัวเองออกไปหรือยึดเอาความคิดเห็น ของตัวเองเป็นหลักในเนื้อหาที่บรรยายก่อนหน้านี้ ผู้พูดจะใช้ 「こ(ko)」 ในการชี้สิ่งที่อยู่ในพื้นที่ของตัวเอง แต่หากเป็นกรณีที่ผู้พูดมองจากสิ่งที่อยู่ข้างนอกเข้ามาหาตัวเอง ผู้พูดจะใช้ 「そ(so)」 ในการแสดงสิ่งที่อยู่นอกพื้นที่ของตัวเอง

3. ในการสนทนากัน กรณีที่แสดงเนื้อหาการบรรยายหลังจากที่เข้าใจประโยค หรือข้อความนั้นแล้ว เพราะว่าเป็นสิ่งที่อยู่ท้ายการบรรยาย ผู้พูดจะใช้ 「こ(ko)」 ในฐานะที่เป็น สิ่งที่อยู่ในพื้นที่ของเรา

4. ผู้พูดรับผู้ฟังเข้ามาอยู่ในพื้นที่ของตัวเองและยอมรับว่าผู้ฟังเป็นคนที่อยู่ในพื้นที่นั้น โดยที่ผู้พูดจะแสดงพื้นที่นั้นด้วยคำว่า "พวกเรา" ผู้พูดจะใช้คำว่า 「こ(ko)」 ในการบ่งชี้ หากเป็น สิ่งที่ผู้พูดให้การยอมรับแต่เป็นสิ่งที่อยู่นอกพื้นที่ของตัวเองผู้พูดจะใช้คำว่า 「そ(so)」 หรือ 「ぁ(a)」 ในการบ่งชี้

ในกรณีของการบรรยายของผู้พูดที่เป็นหัวข้อเดียวกัน ทั้งสองฝ่ายจะใช้ 「そ(so)」 ในการบ่งชี้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ต้องการกล่าวถึงในฐานะที่เป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวของ "พวกเรา" โดยคำนึงถึง ได้อย่างอิสระต่อสิ่งนั้นจะใช้คำว่า 「こ(ko)」 ในการบ่งชี้

คุโนะ (久野: Kuno, 1973, pp.185-189) ได้อธิบายการแบ่งวิธีการใช้ 「そ(so)」 และ 「あ(a)」 บ่งชี้เฉพาะเนื้อหาดังต่อไปนี้

「あ(a)」 : ใช้ในกรณีที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจในเรื่องที่บ่งชี้ที่เป็นความจริงของคำสรรพนามนั้นเป็นอย่างดี

「そ(so)」 : ใช้ในกรณีที่ผู้พูดไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่บ่งชี้ขึ้นหรือใช้ในกรณีที่ผู้พูดเข้าใจเรื่องนั้นแต่คาดว่าผู้ฟังอาจจะไม่เข้าใจในเรื่องนั้นด้วย

ตัวอย่างที่ 9

A: 昨日、山田三郎っていう大学時代の友達に会ったんだ。

kinou, yamadasaburou'itte iu daigakujidai no tomodachi ni attanda.

เมื่อวานพบเพื่อนสมัยมหาวิทยาลัยที่ชื่อยามาดะ

B: [その/あの]人、かっこいい人?

[sono / ano]hito, kakkoiihito?

คนที่เท่ห์ๆ คนนั้นนะหรือ

ตัวอย่างที่ 10

A: 昨日、山田三郎さんという人に会ったんだ。[その / あの]人、大学時代の友達でね。

kinou, yamadasaburousan toiu hito ni attanda. [sono/ano] hito, daigakujidai no tomodachi da ne.

เมื่อวานพบคนที่ชื่อยามาดะ คนนั้นเป็นเพื่อนสมัยเรียนมหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 11

A: 昨日、山田さんに会いました。[その/あの]人、いつも 元気ですね。

kinou, yamadasan ni aimashita. [sono / ano]hito , itsumo genki desu ne.

เมื่อวานเจอยามาดะ คนนั้นร่าเริงเสมอเลยนะ

B: 本当にそうですね。

hontou ni sou desu ne.

จริงๆ ด้วยนะ

ในพื้นที่คำที่เฉพาะเนื้อเรื่องในการสนทนาไม่ใช่ว่า 「こ(ko)」 ไม่สามารถที่จะใช้ได้ นอกจากนี้ Kuno ได้กล่าวไว้ว่า สามารถใช้ 「こ(ko)」 ในการบ่งชี้ในสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้แต่เรื่องราวนั้นเผชิญเกิดขึ้นตอนนั้นพอดีราวกับเป็นมืออยู่ตรงหน้า สามารถใช้ตอนที่บรรยายให้มีชีวิตชีวา และยังใช้ให้ความหนักแน่นของสัทสัมพันธ์เกี่ยวกับการบ่งชี้ที่อยู่ตรงหน้า นอกจากนี้ การใช้ 「こ(ko)」 ในการชี้สิ่งที่ไม่สามารถมองเห็น กรณีที่มีเพียงผู้พูดฝ่ายเดียวที่รู้ในหัวข้อที่บ่งชี้ขึ้นนั้นเป็นอย่างดี จะไม่สามารถใช้ได้

โฮะริกุจิ (堀口: Horiguchi, 1978, pp.23-44) กล่าวไว้ว่า ในตอนที่ผู้พูดเหมือนกับจะแสดงการหวนคิดถึงด้านหนึ่งเกี่ยวกับหัวข้อนั้นก็สามารถที่จะใช้ 「あ(a)」 ในการบ่งชี้ขึ้นได้

ตัวอย่างที่ 12

A: 「秋に弟が日光へ行きます。」

aki ni otouto ga nikkou e ikimasu.

น้องชายจะไปนิวกโงในฤดูใบไม้ร่วง

B: 「ああ、あそこはいい所だよ。」

aa, asoko wa ii tokoro da yo.

อ้อ ที่โน่นเป็นสถานที่ที่ดีนะ

A: 「そこには何かありますか。」

soko ni wa nani ka arimasu ka.

ที่นั่นมีอะไรบ้างหรือ

B: 「あそこには東照宮があります。」

asoko ni wa touseiyougu ga arimasu.

ที่นั่นมีศาลเจ้าโทโชกุ

จากตัวอย่างข้างต้น B ไม่ได้มีประสบการณ์ร่วมกัน ตัวเองเท่านั้นที่รู้จัก 日光 (nikkou) และ 東照宮 (toushouguu) ดังนั้นจึงแสดงการบ่งชี้ด้วย 「あ(a)」 และแม้ว่าจะมีประสบการณ์ร่วมกันหรือเป็นประสบการณ์ในอดีตของผู้พูด ก็สามารถที่จะใช้ 「あ(a)」 ในการบ่งชี้ได้ แต่ต้องมีสิ่งร่วมกันคือผู้พูดรู้จักหัวข้อที่กำลังบ่งชี้ขึ้นเป็นอย่างดี ในทางกลับกันหากเป็นกรณีของ A จะไม่สามารถใช้ 「あ(a)」 ในการบ่งชี้ได้เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ตัวเองไม่รู้จักแต่ใช้ได้เพียงแค่ 「そ(so)」 เท่านั้น

คุโรดะ (黒田: Kuroda, 1979 as cited in Chen yan ru, 1997, p.15) ได้ยกตัวอย่างกรณีที่ผู้ฟังพูดกับตัวเองซึ่งจะบ่งชี้ด้วย 「そ(so)」 ส่วนการบ่งชี้ด้วย 「あ(a)」 ไม่ใช่เพียงแค่นี้ให้เห็นสิ่งที่มีประสบการณ์ร่วมกันแต่ยังเป็นการชี้ให้เห็นว่าเป็นข้อมูลโดยตรงของผู้พูด และ 「そ(so)」 ยังเป็นการชี้เกี่ยวกับข้อมูลด้านความคิดเป็นหลัก เช่น

ตัวอย่างที่ 13

先週神田川で火事があったが、あの火事で学生が二人死んだのか。

senshuu kandagawa de kaji ga atta ga, ano kaji de gakusei ga futari shinda no ka.

สัปดาห์ที่แล้วเกิดไฟไหม้ที่แม่น้ำคันดะ มีนักเรียนเสียชีวิตสองคนด้วยสาเหตุไฟไหม้ไหม้ไหม้

ตัวอย่างที่ 14

話し手：「先週神田川で火事がありました。その火事で学生が二人 死にました。」

hanashite : senshuu kandagawa de kaji ga arimashita. sono kaji de gakusei ga futari shinimashita.

ผู้พูด: สัปดาห์ที่แล้วเกิดไฟไหม้ที่แม่น้ำคันดะ มีนักเรียนเสียชีวิตสองคน ด้วยสาเหตุไฟไหม้ไหม้

聞き手：「その火事のことば新聞で読みました。」

kikite : sono kaji no kotow a shinbun de yomimashita.

ผู้ฟัง: เรื่องไฟไหม้ไหม้ไหม้ อ่านจากหนังสือพิมพ์แล้ว

ไซโฮ (正保: Shouhou, 1981, pp.83-108) ได้กล่าวถึง การแบ่งวิธีใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko) ・そ(so) ・あ(a)」 ที่บ่งชี้เฉพาะเนื้อหาไว้ดังต่อไปนี้

1. วิธีการใช้ 「こ(ko)」

1.1 ใช้ในการชี้ให้เห็นถึงแก่นของข้อมูล

1.2 ใช้ในการชี้หัวข้อในบางประโยคที่ประโยคก่อนหน้านั้นเป็นประโยคที่น่าสนใจ

ในย่อหน้านั้น

1.3 ใช้ตอนที่ผู้พูดหรือผู้ฟังแสดงถึงความหมายที่ว่า 「私が今述べた : watashi ga ima nobeta: ฉันได้กล่าวแสดงความคิดเห็นไปแล้ว」 หรือ 「私が今言った : watashi ga ima itta: ฉันได้พูดไปแล้ว」 ซึ่งเป็นการกล่าวถึงส่วนหนึ่งของเนื้อหาที่พูดไปหรือการพูดแสดงความคิดเห็นก่อนหน้านี้อย่างตนเอง

1.4 ใช้กรณีที่แสดงความรู้สึกที่มีต่อคำพูดของผู้ฟัง

1.5 ใช้แสดงในหัวข้อที่สำคัญในประโยคที่มีส่วนประกอบที่มีความเป็นเอกภาพ โดยเฉพาะจะเห็นได้ชัดในกรณีที่หัวข้อสำคัญนั้นเป็นประธานในประโยค

1.6 ใช้เมื่อต้องการกล่าวถึงหัวข้อหลักอีกครั้ง

2. วิธีการใช้ 「そ(so)」

2.1 ใช้ในกรณีที่ไม่ใช่เรื่องจริง กล่าวคือ การพูดถึงเนื้อหาที่เป็นการเพ้อฝันหรือสมมติ

2.2 ใช้เมื่อมีกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ตายตัวหรือไม่แน่นอน ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันดีว่าเป็นการบ่งชี้ความคิดเห็นที่แสดงหลังจากนั้น

2.3 ใช้ในส่วนที่ไม่ใช่แก่นของเรื่อง นอกจากนี้ยังใช้กฎพื้นฐานทั่วไป

2.4 ใช้ตอนที่ประโยคส่วนท้ายคำกริยาไม่เปลี่ยนรูป กฎพื้นฐานนี้เพราะว่าเกี่ยวข้องกับกริยาที่ไม่ใช่เรื่องจริงที่กล่าวมาข้างต้น ถ้าเป็นประโยคที่มีความเป็นจริงแฝงอยู่มาก ก็จะไม่สามารถใช้ได้

2.5 ใช้ในกรณีที่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างชัดเจน

2.6 ใช้เมื่อมีคำที่แสดงความสัมพันธ์อย่างมีเหตุผล(คำลงท้ายหรือคำสันธานในประโยคหลัก) กับเนื้อหาของบริบทก่อนหน้านี

3. วิธีการใช้ 「あ(a)」

3.1 ใช้ในกรณีที่ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อที่บ่งชี้ขึ้น ซึ่งถูกคิดว่าเป็นเรื่องที่ดีที่สุด

3.2 ให้แสดงเกี่ยวกับหัวข้อก่อนหน้าี่ที่กลายเป็นสิ่งที่อยู่ระหว่างกลางของผู้พูดกับผู้ฟัง แม้ว่าผู้ฟังจะไม่ทราบในหัวข้อนั้น

3.3 ใช้บ่งชี้บุคคลหรือสิ่งของที่คนจำนวนมากรู้จัก

โยชิโมโตะ (吉本: Yoshimoto, 1992 as cited in Sopa Kanha, 1998, p.10) กล่าวถึง การเลือกใช้ 「あ(a)」 และ 「そ(so)」 ไว้ว่า ในการเลือกใช้มีอิทธิพลต่อข้อมูลของผู้พูดเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ฟังหรือข้อมูลของผู้พูดต่อเรื่องราวที่ถูกบ่งชี้ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

「あ(a)」 : ใช้บ่งชี้เรื่องราวที่มีตัวตนอยู่ในความทรงจำเกี่ยวกับเรื่องราวของทั้งผู้พูดและผู้ฟัง แต่ทว่า ผู้ฟังจะใช้พูดได้โดยไม่ต้องรู้หัวข้อชัดเจน กรณีนี้จะเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันกับที่แสดงโทนเสียง เช่น การมีความรู้ดีกร่วมของผู้ฟังหรือการดำเนินคดีกับผู้ฟัง ยกตัวอย่าง เช่น

ตัวอย่างที่ 15

A: この本、ミラーという人が書いたそうですが、どこの人ですか。

kono hon , miraa to iu hito ga kaita sou desu ga, doko no hito desu ka.

หนังสือเล่มนี้เขียนชื่อว่ามีว่า คนไหนหรอ

B: 君、あの先生を知らないのか?

kimi, ano sensei wo shiranai no ka?

เธอไม่รู้จักอาจารย์ท่านนั้นหรอ

ตัวอย่างที่ 16

A: Bさんが芸能界に入ったのはどんな時代でしたか。

B san ga geinokai ni haitta no wa donna jidai deshita ka.

คุณ B ตอนที่เข้าวงการบันเทิงเป็นสมัยแบบไหนหรอ

B: あの頃は浅草オペラの全盛じ代でしたね。

ano goro wa asakusaopera no zensei jidai deshita ne.

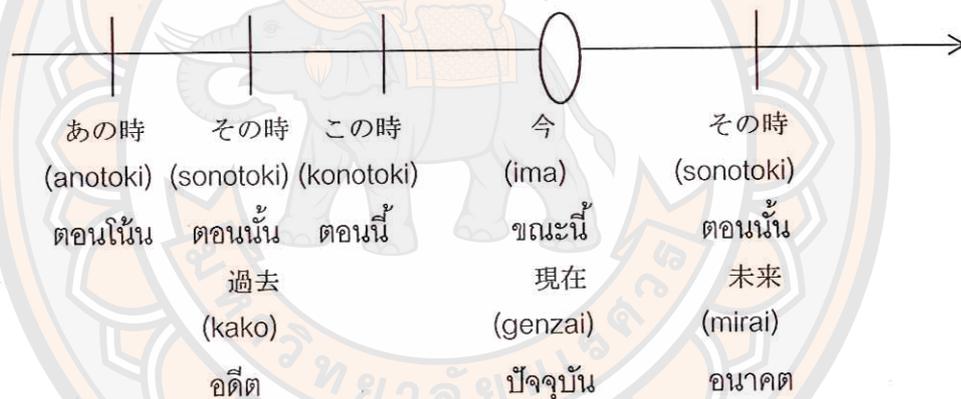
ตอนนั้นเป็นสมัยที่ละครคนโอเปราอะซะกุสะเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดเลยนะ

ในบริบท เช่น เรื่องราวของความทรงจำ การแนะนำ การต่อว่าในเรื่องของความผิดพลาดของผู้อื่น ถูกคิดว่าเป็นวิธีใช้ที่มีความต่อเนื่องของ 「あ(a)」 ที่เป็นข้อมูลที่มีร่วมกันโดยไม่สนใจข้อมูลของผู้ฟัง

「こ(ko)」 : ชี้หัวข้อที่เป็นแก่นแท้ของความทรงจำในการสนทนาและทำหน้าที่ให้บริบทนั้นโดดเด่น

「そ(so)」 : จะแสดงการบ่งชี้ที่เป็นกลางในหัวข้อของความทรงจำในการสนทนา นอกจากนี้ยังใช้บ่งชี้ในสิ่งที่ 「あ(a)」 และ 「こ(ko)」 ไม่สามารถบ่งชี้ได้

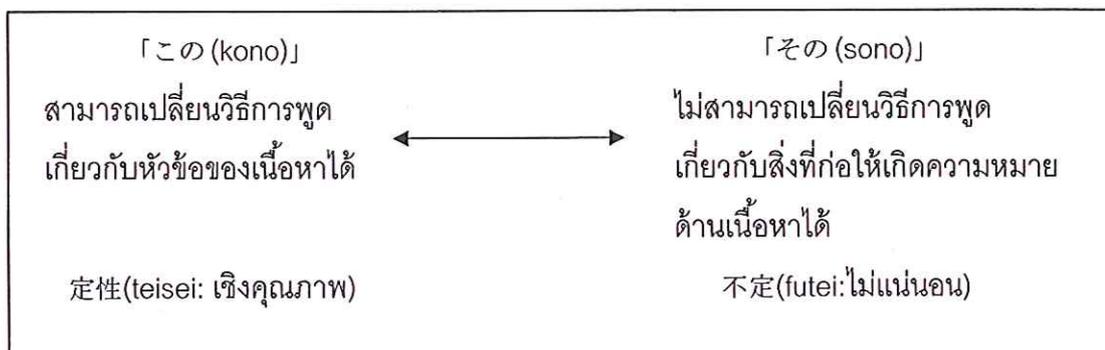
จุดเวลาในอดีตที่ถูกสมมติว่าทั้งผู้พูดและผู้ฟังรู้จักกันทั้งสองฝ่ายสามารถใช้ 「あの時 (anotoki)」 ในการบ่งชี้ได้ ปัจจุบันก็จะแสดงการบ่งชี้จากขณะนี้ ส่วน 「この時 (konotoki)」 หากเป็นจุดเวลาปัจจุบันก็ไม่จำเป็นที่จะต้องตรงกัน จะบ่งชี้เวลาปัจจุบันหรืออดีตที่ยกเว้นในอนาคตก็ได้ 「その時 (sonotoki)」 ใช้บ่งชี้ทั้งเวลาที่เป็นอดีตและอนาคต

ภาพ 7 時点の指示 (jiten no shiji: คำบ่งชี้จุดเวลา)

ที่มา: 吉本: Yoshimoto, 1992

อิโอรุ (庵: lori , 1995a, pp.619-631 as cited in Chen yan ru, 1997, p.21) กล่าวว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความหมายทางด้านเนื้อหาที่เป็นนามวลีที่มีข้อมูลแน่นอนไม่ใช่ส่วนที่ใหญ่ที่สุด และเวลาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของเนื้อหาที่เป็นนามวลีนั้นก็ไม่ใช่ส่วนที่ใหญ่ที่สุดเช่นกัน นามวลีที่มีข้อมูลแน่นอนนั้นสามารถใช้ได้ทั้ง 「この(kono)」 และ 「その(sono)」

ภาพ 8 ความสัมพันธ์ของ 「この(kono)」 กับ 「その(sono)」

ที่มา: 庵: lori , 1997

อิโอรุ (庵: lori, 1997 as cited in Chen yan ru, 1997, p.21) ได้กล่าวเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)」 กับ 「そ(so)」 ไว้ว่าเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความหมายจากมุมมองที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. 「この(kono)」 : ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาเป็นผู้กำหนดสิ่งบ่งชี้สิ่งที่เป็นคำที่อยู่ข้างหน้าจากมุมมองที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของเนื้อหา
2. 「その(sono)」 : ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาเป็นผู้ทำเครื่องหมายที่บ่งชี้คำที่อยู่ข้างหน้าจากมุมมองการกำหนดความหมายด้านเนื้อหาซึ่งเป็นนามวลีที่เป็นข้อมูลที่แน่นอน

ตัวอย่างที่ 17

私はコーヒーが好きだ。[この/その]飲み物はいつも癒してくれた。

watashi wa koohii ga suki da. [kono / sono] nomimono wa itsumo iyashite kureta.

ฉันชอบกาแฟ เครื่องดื่มนี้ดับกระหายให้ฉันได้เสมอ

ตัวอย่างที่ 18

田中さんは小学生の時まったく泳げなかった。[この/その]田中さんは 今度水泳で国体に出場するそうだ。

Yamada san wa shougakusei no toki mattaku oyogenakatta. [kono /sono] Yamada san wa kondo suiei de kokutai ni shutsujousuru souda.

คุณทานากะตอนเป็นนักเรียนประถมไม่ว่ายน้ำเลย คุณทานากะคนนั้นดูเหมือนจะเข้าร่วมการว่ายน้ำในกีฬาแห่งชาติในครั้งนี้ด้วย

สึสึมิ (堤: Tsutsumi, 2002 as cited in Chen yan ru, 1997, p.21) ได้คิดรูปแบบการบ่งชี้ตามเนื้อหาขึ้นมาจากแนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่ด้านจิตใจของ Kanemizu (1990, 2000) ในรูปแบบนั้นได้กำหนดเครือข่ายทางด้านจิตใจสองอย่างภายใน "พื้นที่" (สิ่งที่อยู่ภายนอกที่ล้อมรอบตัวเราจะเรียกว่า "สถานการณ์" ส่วนสิ่งที่เราตั้งขึ้นในใจจะเรียกว่า "พื้นที่" ดังนั้นสิ่งที่รวมอยู่ในระบบของภาษาจึงเป็น "พื้นที่" ไม่ใช่ "สถานการณ์") ซึ่งจะเรียกว่า Ws และ Wp 「この (kono)」 จะบ่งชี้แทนด้วย Ws ส่วน 「その(sono)」 จะบ่งชี้แทนด้วย Wp

1. Ws เป็นสิ่งที่ผู้พูดสร้างขึ้นจากบริบทหรือสิ่งที่อยู่ภายนอก
2. Wp เป็นสิ่งที่อยู่ระหว่างกลางของ Ws และ Wo (สิ่งที่อยู่ภายนอกที่มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อสถานการณ์จะแทนด้วย Wo)
3. หากพูดถึงการบ่งชี้โดยอ้อมจะบ่งชี้ในเรื่ององค์ประกอบภายในของ Ws ที่ใส่ใจในองค์ประกอบของ Wp แต่ถ้าต้องการกล่าวถึงการบ่งชี้โดยตรงจะบ่งชี้ในเรื่ององค์ประกอบภายในของ Ws ที่ไม่ได้ใส่ใจในองค์ประกอบของ Wp
4. องค์ประกอบที่อยู่ภายใน Wp เป็นตัวแปรทั้งหมด ส่วนองค์ประกอบที่อยู่ใน Ws ไม่ใช่ตัวแปรทั้งหมด
5. การแปลความหมายถูกใช้ในสิ่งต่างๆที่เป็นองค์ประกอบภายใน Ws และ Wp
6. ด้านการบ่งชี้องค์ประกอบที่หากถูกเลือกให้ดูการแปรความหมายจากภายใน Ws หากไม่บ่งชี้องค์ประกอบให้เลือกจากภายใน Wp

ตาราง 6 รูปแบบของ 堤

Wo → Ws	การป่งชี้โดยตรง	ด้านการระบุได้	この (あの)
Wo → Wp → Ws	การป่งชี้โดยอ้อม		この/その
Wo → Wp		ด้านการไม่สามารถ ระบุได้	その

นอกจากนี้ Tsutsumi (1998, 2002) ยังได้กล่าวไว้ว่า ตอนที่สามารถระบุได้และมีคำนำหน้า จะสามารถใช้ 「この(kono)・その(sono)」 ได้ แต่ตอนที่ไม่สามารถระบุได้ในใช้เพียงแค่ 「そ(so)」 เท่านั้นในการป่งชี้

ตัวอย่างที่ 19

一時間後に会社の者が受け取りに来ますから、[この/その]者に渡してください。

ichijikan ato ni kaisha no mono ga uketori ni kimasu kara, [kono / sono]mono ni watashite kudasai.

หลังจากนี้หนึ่งชั่วโมงพนักงานบริษัทจะนำใบรับของมาก กรุณายื่นให้คนนี้

ตัวอย่างที่ 20

一時間後に会社の者のうち誰かが受け取りに来ますので、[この/その]者に渡してください。

ichijikan ato ni kaisha no mono no uchi dare ka ga uketori ni kimasu node, [kono / sono]mono ni watashite kudasai.

หลังจากนี้หนึ่งชั่วโมงจะมีใครสักคนซึ่งเป็นคนของบริษัทนำใบรับของมา ก กรุณายื่นให้คนนั้น

จากตัวอย่างที่ 19. และ 20. แม้ว่าจะมีการสลับการใช้ 「この(kono)/その(sono)」 แต่ความแตกต่างกันกลับมีน้อยมาก

この者(konomono) → ที่คนที่มีอยู่ในจิตใจของผู้พูด

その者(sonomono) → ที่ใครสักคนที่ไม่รู้ว่าเป็นใคร

ตาราง 7 สรุปวิธีการใช้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ซึ่งใช้ในการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

	こ(ko)	そ(so)	あ(a)
阪田 (1971)	การพูดแสดง ความคิดเห็นของ ตัวเอง	การพูดแสดง ความคิดเห็นของคู่ สนทนา	ผู้พูดให้การยอมรับ แต่อยู่นอกพื้นที่ของ การสนทนา
久野 (1973)	ใช้ชี้สิ่งที่เผชิญเกิดขึ้น ตรงหน้าในขณะนั้น	ผู้พูดไม่เข้าใจ และคาดว่าผู้ฟัง จะไม่เข้าใจเรื่อง นั้นด้วย	ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจ ในเรื่องนั้น
掘口 (1978)		ผู้พูดไม่รู้เรื่องราว มาก่อน	ผู้พูดรู้เรื่องราว ที่กำลังพูดนั้นดี แม้ว่าจะเป็นเรื่องใน อดีตก็ตาม
黒田 (1979)		ชี้ความคิดของผู้พูด หรือสิ่งที่ผู้พูดพูดกับ ตัวเอง	การมีประสบการณ์ ร่วมกันของผู้ฟัง และผู้พูดและผู้พูดมี ประสบการณ์โดยตรง
吉本 (1992) (เวลา)	ชี้หัวข้อที่เป็นหลักใน การสนทนา และบ่งชี้จุดเวลาของ เรื่องราวในปัจจุบัณ	ชี้สิ่งที่เป็กลาง ในการสนทนา และใช้บ่งชี้เวลาทั้งใน อดีตและอนาคต	ชี้เรื่องราวที่ทั้งผู้พูด และผู้ฟังมีประสบ การณ์ร่วมกัน และชี้จุดเวลาในอดีต ที่ผู้พูดและผู้ฟังรู้เรื่อง นั้นทั้งสองฝ่าย
庵 (1995)	สามารถเปลี่ยน เกี่ยวกับหัวข้อของ เนื้อหา	ไม่สามารถเปลี่ยน ความหมายของ เนื้อหา	

ตาราง 7 (ต่อ)

	ㄱ(ko)	ㅅ(so)	ㅏ(a)
庵 (1997)	ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาเป็น ผู้กำหนดสิ่งบ่งชี้ที่ เกี่ยวข้องกับหัวข้อ เนื้อหา	ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาเป็น ผู้กำหนดสิ่งบ่งชี้จาก ความหมายของ เนื้อหา	
堤 (2002)	ใช้ตอนที่มีการบ่งชี้ โดยตรงและโดยอ้อม และสามารถระบุสิ่ง นั้นได้	ใช้ตอนที่มีการบ่งชี้ โดยอ้อมและไม่ สามารถระบุสิ่งนั้นได้	ไม่ได้อธิบาย

จากตารางข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้

๖: ใช้ในการบ่งชี้เนื้อหาสามารถใช้ได้ในกรณีที่การพูดแสดงความคิดเห็นของตนเอง
ใช้ที่สิ่งที่ไม่เกิดขึ้นตรงหน้าในขณะนั้น ซึ่งหัวข้อที่เป็นหลักในการสนทนานั้นและบ่งชี้จุดเวลาของ
เรื่องราวในในปัจจุบัน สามารถเปลี่ยนเกี่ยวกับหัวข้อของเนื้อหา ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาเป็นผู้กำหนด
สิ่งบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเนื้อหา ใช้ตอนที่มีการบ่งชี้โดยตรงและโดยอ้อมและสามารถระบุ
สิ่งนั้นได้

๗: ใช้ในการบ่งชี้เนื้อหาสามารถใช้ได้ในกรณีที่การพูดแสดงความคิดเห็นของคู่
สนทนา ผู้พูดไม่เข้าใจและคาดว่าผู้ฟังจะไม่เข้าใจเรื่องนั้นด้วย ผู้พูดไม่รู้เรื่องราวมาก่อน
ซึ่งความคิดของผู้พูดหรือสิ่งที่ผู้พูดพูดกับตัวเอง ซึ่งสิ่งที่เป็นกลางในการสนทนานั้นและใช้บ่งชี้เวลาทั้ง
ในอดีตและอนาคต ไม่สามารถเปลี่ยนความหมายของเนื้อหา ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาเป็นผู้กำหนด
สิ่งบ่งชี้จากความหมายของเนื้อหา ใช้ตอนที่มีการบ่งชี้โดยอ้อมและไม่สามารถระบุสิ่งนั้นได้

๘: ใช้ในการบ่งชี้เนื้อหาสามารถใช้ได้ในกรณีที่ผู้พูดให้การยอมรับแต่อยู่นอกพื้นที่
ของการสนทนา ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจในเรื่องนั้น ผู้ฟังรู้เรื่องราวที่กำลังพูดนั้นดีแม้ว่าจะเป็นเรื่องใน
อดีตก็ตาม การมีประสบการณ์ร่วมกันของผู้ฟังและผู้พูดและผู้พูดมีประสบการณ์โดยตรง
ซึ่งเรื่องราวที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังมีประสบการณ์ร่วมกันและที่จุดเวลาในอดีตที่ผู้พูดและผู้ฟังรู้เรื่องนั้น
ทั้งสองฝ่าย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวเกาหลีใต้และชาวจีน และยังได้ยกตัวอย่างงานวิจัยของชาวญี่ปุ่นที่ทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้กับชาวต่างชาติ นอกจากนี้จะยกตัวอย่างงานวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการใช้คำบ่งชี้ในภาษาญี่ปุ่นและคำบ่งชี้ในภาษาไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

อันยงซู (安龍洙: Anyongsu, 1996) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากภาษาแม่ในการเรียนรู้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ของผู้เรียนชาวเกาหลีใต้ กรณีศึกษาที่ใช้บ่งชี้เฉพาะเนื้อหา โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อสำรวจจากมุมมองของการแทรกแซงของภาษาแม่และสภาพการเรียนการสอนจากระดับของผู้เรียน ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวเกาหลีใต้ จำนวน 138 คน แบ่งเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น จำนวน 40 คน ขั้นกลาง 43 คน และขั้นสูง 55 คน โดยจะยึดผลจากการทำแบบทดสอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นกับการทดสอบความสามารถในการใช้ นอกจากนี้จะศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน เช่น หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น

2. คำโครงในการสร้างแบบทดสอบโดยอ้างอิงมาจากข้อมูลของ Kanemizu (1989) และโซ (宋: Sou, 1991) แล้วนำแบบทดสอบไปใช้ให้ชาวญี่ปุ่น จำนวน 10 คน โดยให้เลือก 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ที่เหมาะสมกับการใช้ในประโยคนั้น หากเป็นข้อที่มีชาวญี่ปุ่นเลือกคำตอบมากกว่า 2 ตัวเลือกจะตัดข้อนั้นออกไป สำหรับผู้เรียนชาวเกาหลีใต้ที่อยู่ในระดับขั้นต้นข้อที่คิดว่ามีคำหรือวลีที่ยากจะแปลความหมายเป็นภาษาเกาหลีกำกับไว้ หลังจากนั้นจึงนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริงโดยใช้วิธีให้เลือกคำตอบจาก 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 โดยให้เลือกเพียงหนึ่งคำตอบเท่านั้น

จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ในการเรียนการสอนคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาของผู้เรียนชาวเกาหลีใต้ การเรียนรู้เรื่องการใช้ 「こ(ko)」 เป็นเรื่องง่ายที่สุด ส่วนการแบ่งวิธีใช้ 「そ(so)」 กับ 「あ(a)」 ได้รับอิทธิพลในการใช้จากเป็นแม่เป็นอย่างมาก แม้แต่ผู้เรียนอยู่ในระดับขั้นสูงยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการใช้ 「そ(so)」 กับ 「あ(a)」 ส่วนผู้เรียนระดับขั้นต้นการใช้ 「そ(so)」 ดูเหมือนว่าจะได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่มากที่สุด แต่ในระดับขั้นกลางจะให้ความสำคัญกับการใช้ 「あ(a)」 มากกว่าซึ่งเป็นเกณฑ์การเลือกให้ชั่วคราวที่อาจจะมีความเกี่ยวข้องกับภาษาระหว่างกลาง นอกจากนี้หากกล่าวจากมุมมองของการเรียนรู้ภาษาที่สองนั้น ในการเรียนการสอนคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาของผู้เรียนชาวเกาหลีใต้จะได้รับอิทธิพลในการเรียนรู้ทั้งสองภาษาเป็นอย่างมาก

ด้วยกระบวนการนั้นจึงทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางเกิดการเกณฑ์การเลือกใช้ชั่วคราวเป็นพิเศษ

ชานนา (单娜: Shanna, 2003) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการแยกวิธีใช้คำบ่งชี้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวจีน กรณีศึกษา 「そ(so)」 และ 「あ(a)」 ในการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ ศึกษาการแยกวิธีการใช้ 「そ(so)」 ในวิธีการใช้แบบบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา และศึกษาการใช้ 「あ(a)」 ในวิธีการใช้แบบบ่งชี้เฉพาะสถานที่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจีนเอกภาษาญี่ปุ่นจำนวน 104 คน แล้วให้ทำแบบทดสอบ 10 ข้อ โดยให้เลือกจาก 「こ(ko) · そ(so) · あ(a)」 และเพื่อที่จะตรวจสอบว่ามีผลกระทบจากภาษาแม่หรือไม่จึงได้ทำแบบทดสอบโดยการแปลประโยคภาษาจีนเป็นภาษาญี่ปุ่น จำนวน 4 ข้อ ในเรื่องของการใช้ 「そ(so)」 แบ่งเป็นในเรื่องของเรื่องราวและสิ่งของ ผลปรากฏว่าในเรื่องของการแสดงเรื่องราวผู้เรียนชาวจีนเลือกใช้ 「そ(so)」 ส่วนเรื่องของสิ่งของผู้เรียนชาวจีนจะเลือกใช้ 「あ(a)」 มากกว่าส่วนการใช้ 「あ(a)」 ในการบ่งชี้สถานที่ที่จะแบ่งเป็นมีผู้ฟังกับไม่มีผู้ฟัง ในประโยคที่เป็นภาษาญี่ปุ่นผลปรากฏว่า หากมีผู้ฟังนักศึกษาจะเลือกใช้ 「あ(a)」 แต่หากไม่มีผู้ฟังนักศึกษาจะเลือกใช้ 「こ(ko)」 มากกว่า แต่เมื่อดูประโยคที่แปลจากภาษาจีนเป็นภาษาญี่ปุ่นนั้นไม่ว่าจะมีหรือไม่มีผู้ฟังนักศึกษาจะเลือกใช้คำว่า 「こ(ko)」 เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนี่ก็อาจจะเป็นผลมาจากอิทธิพลในภาษาแม่ก็เป็นได้

โนนามิ มาสะทากะ และริว คา (野浪正隆 · 劉佳: Nonami Masataka and Ryuu Ka, 2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา 「こ(ko)」 กับ 「そ(so)」 โดยจะศึกษาเกี่ยวกับระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ 「こ(ko)」 กับ 「そ(so)」 ของชาวญี่ปุ่นและผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่สองโดยวิธีการให้ทำแบบสอบถาม ผลปรากฏว่ายังมีการใช้ 「こ(ko)」 กับ 「そ(so)」 ผิดพลาดอาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนที่ยังไม่มีการอธิบายวิธีการใช้ที่ยังไม่เพียงพอ

นอกจากนี้ Nonami and Ryuu ยังได้กล่าวไว้ว่า สิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนจำคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา 「こ(ko)」 กับ 「そ(so)」 เกี่ยวกับประโยคที่สามารถใช้ได้ทั้ง 「こ(ko)」 กับ 「そ(so)」 ควรจะอธิบายเกี่ยวกับผู้ฟังหรือผู้อ่านว่ามีการนำไปใช้แบบไหน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความแตกต่างเล็กน้อยของวิธีการใช้ 「こ(ko)」 กับ 「そ(so)」 และจะทำให้ผู้เรียนสามารถคาดเดาเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ในภาษาญี่ปุ่นได้มากขึ้น และสิ่งที่ต้องระวังในการใช้ 「そ(so)」 ความรู้สึกที่ต้องคำนึงถึงผู้ฟังด้วย

สุนทรี คันธธรรมพันธ์, ปิยะธร แก้ววัฒนะ, สุพรชัย ปิยะรัตน์วนกุล และพนาวุฑ บุตะเคียน (Soontaree Cunthrapunt, Piyatorn Kaewattana, Supornchai Piyaratwanakul and Panawut Bhutakian, 2013) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคำบ่งชี้เฉพาะสถานที่และคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย โดยศึกษาเกี่ยวกับวิธีการใช้ "นี่" "นั่น" "โน่น" ซึ่งเป็นคำบ่งชี้ในภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ ต้องการเปรียบเทียบวิธีการใช้คำบ่งชี้ในภาษาญี่ปุ่นคือ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 และคำบ่งชี้ในภาษาไทยคือ "นี่" "นั่น" "โน่น" ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 8 สรุปวิธีการใช้คำบ่งชี้ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

		วิธีการใช้คำบ่งชี้	ภาษาญี่ปุ่น	ภาษาไทย
ด้านคำบ่งชี้	รูปแบบ	1 บ่งชี้สังกัดของพื้นที่ของผู้พูด	「こ(ko)」	「NII」
	แบ่งกลุ่ม	2 บ่งชี้สังกัดของพื้นที่ของผู้ฟัง	「そ(so)」	「NAN」
		3 บ่งชี้สิ่งที่อยู่นอกพื้นที่ของผู้พูดและผู้ฟัง	「あ(a)」	「NOON」
เฉพาะสถานที่	รูปแบบ	4 บ่งชี้ขอบเขตหรือพื้นที่ที่ผู้พูดและผู้ฟังอยู่	「こ(ko)」	「NII」
	รวมกลุ่ม	5 บ่งชี้สิ่งที่อยู่นอกพื้นที่ที่ผู้พูดและผู้ฟังอยู่	「そ(so)」	「NAN」
		6 บ่งชี้การแยกระยะห่างจากผู้พูดและผู้ฟัง	「そ(so)」	「NOON」
ด้านคำบ่งชี้	สนทนา	7 ข้อมูลที่รู้ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง	「あ(a)」	—
		8 ข้อมูลที่รู้เพียงแค่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	「そ(so)」	—
เนื้อหา		9 ผู้พูดอธิบายเกี่ยวกับเรื่องที่ผู้ฟังไม่รู้	「こ(ko)」 「そ(so)」	「NII」 「NAN」
	เล่าเรื่อง	10 ผู้พูดใช้เกริ่นนำหัวข้อหรือบ่งชี้หัวข้อก่อนหน้านั้นด้วยบริบทต่อจากนี้	「こ(ko)」 「そ(so)」	「NII」 「NAN」

ตาราง 8 (ต่อ)

วิธีการใช้คำบ่งชี้	ภาษาญี่ปุ่น	ภาษาไทย
11 ผู้พูดเกริ่นนำด้วยการหยิบยกหัวข้อก่อนหน้า	「こ(ko)」	「NII」
12 บ่งชี้บริบทก่อนหน้า	「こ(ko)」	「NII」 「NAN」
13 บ่งชี้ส่วนหนึ่งของข้อมูลก่อนหน้านั้นด้วยบริบทต่อจากนี้	「そ(so)」	—

นอกจากนี้ ยังมีการแบ่งวิธีการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาของภาษาไทยออกเป็นดังนี้
 นี้: ใช้ในกรณีที่ชี้การแสดงความคิดเห็นในหัวข้อที่ผู้พูดคิดว่ามีความเกี่ยวข้องกับตนเอง เป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังใช้ในกรณีที่ก่อให้เกิดความค้ำึงถึงความสนิทสนมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

นั่น: ใช้ในกรณีที่ผู้พูดต้องการจะพูดถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง และยังใช้บ่งชี้เกี่ยวกับเรื่องที่ตัวเองไม่รู้จักดี นอกจากนี้ยังใช้ในกรณีที่บ่งชี้จุดเวลาด้วย 'ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตหรือจะเกิดขึ้นในอนาคต หากผู้พูดรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว ก็จะใช้คำว่า นั่น และไม่ใช่เรื่องเป็นเวลาเพียงอย่างเดียว เรื่องของสถานที่ก็เช่นกัน

โน้น: ใช้ในกรณีที่บ่งชี้จุดเวลาด้วย 'ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตหรือจะเกิดขึ้นในอนาคต หากผู้พูดรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวก็ใช้คำว่า นั่น และไม่ใช่เรื่องเป็นเวลาเพียงอย่างเดียว เรื่องของสถานที่ก็เช่นกัน

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าการศึกษากการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ของผู้เรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่สองทั้งในด้านการใช้คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่และคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาซึ่งพบว่าผู้เรียนชาวต่างชาติมียังมีการใช้ผิดอยู่ อาจจะเนื่องมากจากการเรียนการสอนการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้ในตำราที่ใช้เรียนยังไม่เพียงพอทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจอย่างชัดเจนหรืออาจจะเกี่ยวข้องกับภาษาแม่ของผู้เรียนซึ่งจะเห็นได้ว่ามีวิธีการใช้ที่แตกต่างกันทำให้เลือกใช้คำบ่งชี้ผิดพลาด จากการศึกษางานวิจัยเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาว่าสำหรับผู้เรียนชาวไทยมีการใช้คำบ่งชี้เหล่านี้ผิดพลาดบ้างหรือไม่ แล้วผิดพลาดในด้านใดบ้าง

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะอธิบายเกี่ยวกับ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและการพัฒนา เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้อยู่ในระดับต้น และระดับกลาง และเคยเรียนหัวข้อการใช้คำบ่งชี้เหล่านี้มาแล้ว โดยผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ของผู้เรียนชาวไทย ได้แก่ แบบทดสอบการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ซึ่งเป็นแบบให้เลือกด้านละ 15 ข้อ รวมเป็นจำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. การสร้างแบบทดสอบในการวัดความรู้ความสามารถในการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
  - 1.1 ศึกษาวิธีการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 ที่ต้องการจะทดสอบ ได้แก่ คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่ และคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา
  - 1.2 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความสามารถในการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 แบบให้เลือกตอบ โดยผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมประโยคตัวอย่างจากตำราเรียน คู่มืออธิบายไวยากรณ์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」 จำนวน 60 ข้อ

1.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นนำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเช็คความถูกต้องและพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่ามีความสอดคล้อง (Index of consistency: IOC) กับวัตถุประสงค์ในการวิจัยหรือไม่ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาข้อทดสอบ ดังนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

เกณฑ์ในการกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง หากข้อทดสอบมีคะแนนตั้งแต่ที่มีค่า 0.50-1.00 แสดงว่าข้อทดสอบนั้นใช้ได้ แต่หากข้อทดสอบนั้นมีคะแนนที่ต่ำกว่า 0.50 แสดงว่าข้อทดสอบนั้นยังใช้ไม่ได้ ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 ชุด ซึ่งผู้วิจัยนำไปใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบว่าเป็นแบบทดสอบดังกล่าวมีความเหมาะสมหรือไม่ แล้วนำแบบทดสอบที่ได้มาหาค่าความยากง่าย (Difficulty index or Easiness) แล้วคัดเลือกข้อทดสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 ต่อจากนั้นนำมาหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (Discriminant index) ซึ่งผู้วิจัยจะเลือกข้อทดสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-0.80 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 185)

2. จัดพิมพ์แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วจำนวน 30 ข้อ ให้เป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภาษาญี่ปุ่นเพื่อนำมาเป็นประโยคตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลของประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำบ่งชี้ 「こ(ko)・そ(so)・

あ(a)」 จากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้

1.1 ตำราเรียนหรือคู่มืออธิบายไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2.1 เวลาที่ดำเนินการเก็บข้อมูล

เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เดือนเมษายน 2558

2.2 สถานที่เก็บข้อมูล

สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

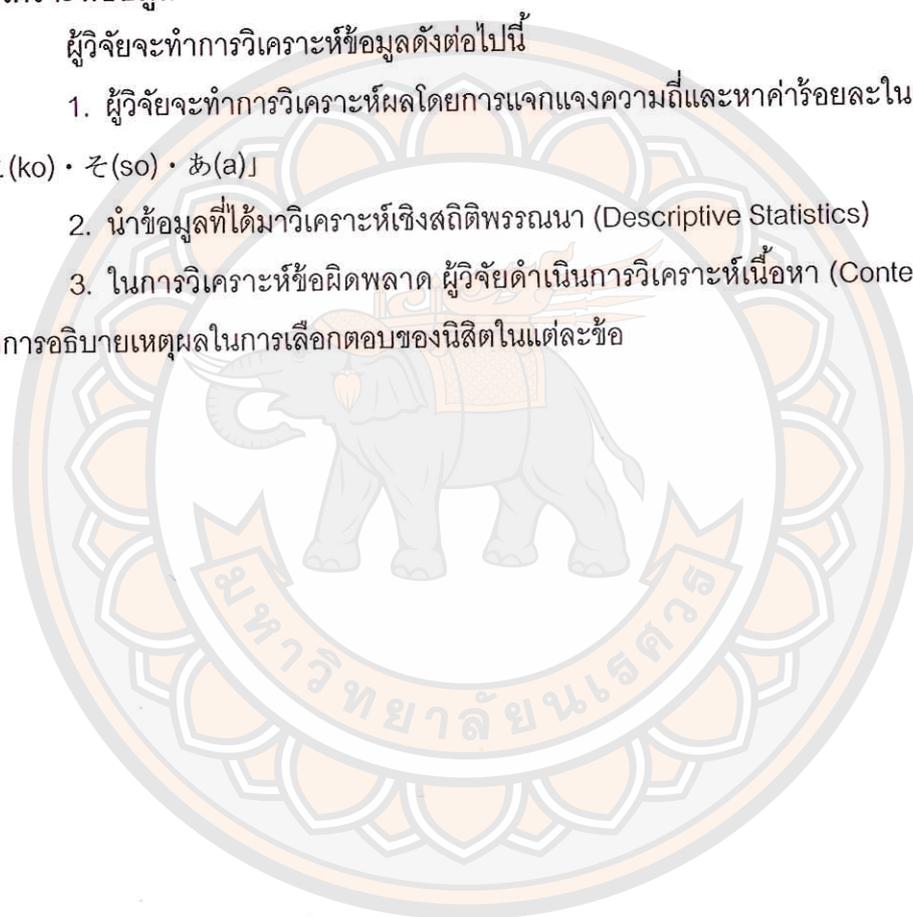
1. ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ผลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละในการใช้คำบ่งชี้

「こ(ko)・そ(so)・あ(a)」

2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

3. ในการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

โดยการอธิบายเหตุผลในการเลือกตอบของนิสิตในแต่ละข้อ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะอธิบายเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์แบบทดสอบเพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาข้อผิดพลาด ซึ่งผู้วิจัยได้ให้นิสิตกลุ่มตัวอย่างอธิบายเหตุผลในการตอบคำตอบข้อนั้นๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์แบบทดสอบเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้ “ko” “so” และ “a”

ในการวิเคราะห์แบบทดสอบ ผู้วิจัยจะขอเสนอผลการวิจัยเป็นรายชื่อตามแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อ 1 <いっしょに映画を見る前に>

issho ni eiga o miru mae ni

ก่อนจะดูภาพยนตร์ด้วยกัน

A: (この・その・あの) 映画、おもしろそうだね。

(kono/sono/ano) eiga, omoshirosouda ne.

ภาพยนตร์(เรื่องนี้/เรื่องนั้น/เรื่องโน้น) ดูท่าทางน่าจะสนุกนะ

B: ええ、(これ・それ・あれ) はアカデミー賞をとったのよ。

ee, (kore/sore/are) wa akademiishou o totta no yo.

ใช่ๆ ภาพยนตร์เรื่อง(นี้/นั้น/โน้น) ได้รับรางวัลออสการ์ด้วยนะ

(ก่อนจะดูภาพยนตร์) A เห็นภาพยนตร์ที่จะชวน B ไปดูแล้วคิดว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ น่าสนใจ ดังนั้น ภาพยนตร์ที่ A ชวนไปดูอยู่ในขอบเขตของ A จึงเลือกใช้ 「この(kono)」 ส่วน B รู้ว่าภาพยนตร์ที่ A ชวนไปดูได้รับรางวัลออสการ์และ B คิดว่า A ไม่รู้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับรางวัลออสการ์มาก่อน ดังนั้นจึงเลือกใช้ 「それ(sore)」

ตาราง 9 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 1 A

คำปั้งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	20	41.67
そ	16	33.33
あ	12	25.00
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 9 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 41.61 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเลือกตอบน้อยที่สุดคือ 「あ(a)」 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ในข้อนี้ นิสิตไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ตาราง 10 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 1 B

คำปั้งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	17	35.42
そ	16	33.33
あ	15	31.25
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 10 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเลือกตอบน้อยที่สุดคือ 「あ(a)」 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตที่เลือกตอบ 「これ(kore)」 เพราะคิดว่าผู้พูดรู้ว่าเป็นภาพยนตร์เรื่องอะไรและเป็นการกล่าวถึงสิ่งที่ตัวผู้พูดเองรู้จัก ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あれ(are)」 อธิบายเหตุผลว่าภาพยนตร์ที่กล่าวถึงอยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

ข้อ 2 <B さんの部屋>

B san no heya

ห้องของคุณ B

A: わあ、いい部屋ですね。 (この・その・あの) 部屋にあなた一人で住んでいるんですか。

waa,ii heya desu ne. (kono/sono/ano) heya ni anata hitori de sunde irun desu ka.

ว้าว, เป็นห้องที่ดีจังเลยนะ. (ห้องนี้/ห้องนั้น/ห้องโน้น)คุณอยู่คนเดียวเหรอ

B: ええ、 (ここ・そこ・あそこ) は便利ですよ。

ee,(koko/soko/asoko) wa benri desu yo.

ใช่ (ที่นี่/ที่นั่น/ที่โน้น)สะดวกมากเลยนะ

เนื่องจาก A มาที่ห้องของ B แล้วถาม B ว่าอยู่ห้องนี้คนเดียวหรือ B จึงตอบว่า "ใช่ ที่นี้สะดวกดีนะ" ทั้ง A และ B อยู่ในสถานที่เดียวกัน ดังนั้น A จึงเลือกใช้ 「この(kono)」 และ B จึงเลือกใช้ 「ここ(koko)」

ตาราง 11 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 2 A

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	44	91.67
そ	3	6.25
あ	1	2.08
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 11 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และเลือกตอบน้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตที่เลือกตอบ 「その(sono)」 และ 「あの (ano)」 อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบเหมือนกัน คือ เพราะว่าเป็นห้องของ B ไม่ใช่ห้องของ A

ตาราง 12 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 2 B

คำปั้งซี่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	44	91.66
そ	2	4.17
あ	2	4.17
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 12 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 91.66 และเลือกตอบ 「そ(so)」 และ 「あ(a)」 เป็นจำนวนเท่ากัน โดยเลือกตอบ ぞ (so) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 และเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 เช่นกัน

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตที่เลือกตอบ 「あそこ(asoko)」 เพราะ A ได้ดูรูปห้องของ B ซึ่งเป็นสิ่งที่ห่างไกลจากทั้งสองคน ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「そこ(soko)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 3 <図書館の前で>

toshokan no mae de

ที่หน้าหอสมุด

A: この建物は図書館ですか。

kono tatemono wa toshokan desu ka.

อาคารนี้ใช่หอสมุดรึเปล่า

B: ええ、(これ・それ・あれ) は図書館です。

ee, (kore/sore/are) wa toshokan desu.

ใช่ (นี่/นั่น/โน้น) คือ หอสมุด

เนื่องจาก A และ B อยู่ที่หน้าหอสมุดด้วยกัน เมื่อ A ถาม B ด้วยการใช้ 「この(kono)」 B จึงควรเลือกใช้ 「これ(kore)」 เพราะทั้งสองคนอยู่ในสถานที่หรือขอบเขตเดียวกัน

ตาราง 13 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 3

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	27	56.25
そ	16	33.33
あ	5	10.42
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 13 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.42

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่า B อยู่ห่างจากอาคารจึงเลือกตอบ それ(sore) ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あれ(are)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 4 <電車の中で>

densha no naka de

ในรถไฟ

A: ここはどこですか。原宿ですか。

koko wa doko desu ka. Harajuku desu ka.

ที่นี่ คือ ที่ไหนคะ ฮาราจุกุรีเปล่า

B: (ここ・そこ・あそこ) は新宿ですよ。原宿は次の次の駅です。

(koko/soko/asoko) wa Shinjuku desu yo. Harajuku wa tsugi no tsugi no eki desu.

(ที่นี่/ที่นั่น/ที่โน่น) คือ ชินจุกุ ฮาราจุกุอยู่ถัดไปอีกสองสถานี

เนื่องจาก A และ B อยู่ในรถไฟด้วยกัน เมื่อ A ถาม B ด้วยการชี้ 「ここ(koko)」 B จึงควรเลือกใช้ 「ここ(koko)」 เพราะทั้งสองคนอยู่ในสถานที่หรือขอบเขตเดียวกัน

ตาราง 14 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 4

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	32	66.66
そ	10	20.84
あ	6	12.50
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 14 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.84 และเลือกตอบน้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตเข้าใจว่าบริบทในบทสนทนาที่ผู้พูดไม่ได้อยู่ที่ชินจูกุ แต่ดูจากภาพหรือแผนที่จึงเลือกตอบ そこ(soko) ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あそこ(asoko)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 5 女房 : ねえ、来てみて！これ、何かしら。

nyoubou : nee, kitemite ! kore, nani kashira.

ภรรยา : นี่ๆ มานี่หน่อย ! นี่คืออะไร

主人 : (これ・それ・あれ) 、ゴキブリだよ。

shujin : (kore/sore/are) , gokiburi da yo.

สามี : (นี่/นั่น/โน่น) มันคือแมลงสาบ

เนื่องจากสิ่งที่ภรรยาชี้ให้สามีดูอยู่ในตำแหน่งหรือขอบเขตที่อยู่ใกล้ตัวภรรยาซึ่งเป็นผู้พูด ดังนั้นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวภรณยานั้นอยู่ไกลจากขอบเขตของสามีซึ่งเป็นผู้ฟัง เมื่อสามีตอบ จึงเลือกให้ 「それ(sore)」

ตาราง 15 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 5

คำป่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	10	20.83
そ	29	60.42
あ	9	18.75
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 15 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 60.42 รองลงมาเลือกตอบ 「こ(so)」 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และเลือกตอบน้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตที่เลือกตอบคิดว่า 「これ(kore)」 เพราะว่าดูจากประโยคคำถามที่มีคำว่า ころ (kore) คำตอบจึงเลือกตอบ ころ (kore) เหมือนกัน ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あれ(are)」 เนื่องจากคิดว่าผู้พูดพูดถึงสิ่งที่อยู่ห่างจากตัวหรือสามีอาจจะมองเห็นสิ่งที่บรรยายที่จากระยะไกล

ข้อ 6 A: 毎日 (こんなに・そんなに・あんなに) 雨が降っていやですね。

mainichi (konnani/sonnani/annani) ame ga futte iya desu ne.

ฝนตก (แบบนี้/แบบนี้/แบบนี้) ทุกวัน ไม่ชอบเลยเนอะ

B: (こんな・そんな・あんな) 天候、めずらしいね。

(konna/sonna/anna) tenkou, mezurashii ne.

สภาพอากาศเป็น (แบบนี้/แบบนี้/แบบนี้) ไม่ค่อยดีเลยเนอะ

เนื่องจาก A และ B กำลังกล่าวถึงสิ่งที่เป็นเรื่องเดียวกันโดยได้กล่าวถึงเรื่องของสภาพอากาศเหมือนกัน ดังนั้นจึงเลือกใช้ 「こんなに(konnani)」 และ 「こんな(konna)」

ตาราง 16 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 6 A

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	28	58.33
そ	16	33.33
あ	4	8.34
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 16 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเลือกตอบน้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.34

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่า A พูดถึงเรื่องประจำวันหรือพูดถึงเรื่องที่สมมติขึ้น จึงเลือกตอบ 「そんなに(sonnani)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あんなに(annani)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ตาราง 17 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 6 B

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	23	47.92
そ	23	47.92
あ	2	4.16
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 17 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 และ 「そ(so)」 โดยมีนิสิตเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 และเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 เช่นกัน และเลือกตอบน้อยที่สุดคือ 「あ(a)」 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.16

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตที่เลือกตอบ 「そんな(sonna)」 อธิบายเหตุผลว่า เพราะในข้อ A ตอบ 「そんな(sonna)」 เหมือนกัน นอกจากนี้ยังให้เหตุผลว่าเพราะว่าเรื่องสภาพอากาศที่กล่าวมาเป็นการสมมติขึ้น ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あんな(anna)」 อธิบายเหตุผลว่า B กล่าวถึงสภาพโดยรวมของสภาพอากาศ

ข้อ 7 <授業中、先生「A」が黒板に字を書きながら学生「B」に>

<jugyouchuu,sennsei 「A」 ga kokuban ni ji o kaki nagara gakusei 「B」 ni>

ในชั่วโมง อาจารย์ (A) กำลังเขียนตัวอักษรที่กระดานดำพร้อมกับถามนักเรียน (B) ไปด้วย

A: 田中君 (この・その・あの) 字、読めますか。

Tanaka kun, (kono/sono/ano) ji , yomemasu ka.

ท่านจะอ่านตัวอักษร (นี้/นั้น/โน้น) ได้มั๊ย

B: すみません、(この・その・あの) 字は小さくて、読めません。

sumimasen, (kono/sono/ano) ji wa chiisakute, yomemasen.

ขอโทษครับ ตัวอักษร (นี้/นั้น/โน้น) เล็กมากครับเลยอ่านไม่ได้

เนื่องจากครูยืนอยู่ที่หน้ากระดานดำและเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ตัวอักษรจึงเลือกใช้ 「この (kono)」 ส่วนนักเรียนอยู่ไกลจากกระดานดำดังนั้นจึงเลือกใช้ 「その(sono)」

ตาราง 18 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 7 A

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	38	79.17
そ	9	18.75
あ	1	2.08
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 18 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และเลือกตอบน้อยที่สุดคือ 「あ(a)」 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่า ทั้งครูและนักเรียนอยู่ไกลจากตัวอักษร จึงเลือกตอบ 「その(sono)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あの(ano)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ตาราง 19 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 7 B

คำปั้งที่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	38	79.17
そ	8	16.66
あ	2	4.17
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 19 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 และเลือกตอบน้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่า B ซึ่งเป็นนักเรียนอยู่ใกล้ตัวอักษรด้วยเช่นกัน จึงเลือกตอบ 「この(kono)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あの(ano)」 ได้อธิบายเหตุผลว่า เพราะนักเรียนอยู่ไกลจากตัวอักษร

ข้อ 8 <B が足をけがして、医者「A」に手当を受けている>

<B ga ashi o kega shite, isha 「A」 ni teate o ukete iru>

B ได้รับบาดเจ็บที่ขา และได้รับการรักษาพยาบาลจาก A ซึ่งเป็นหมอ

A: 痛いのは (ここ・そこ・あそこ) ですか。

itai no wa (koko/soko/asoko) desu ka.

เจ็บตรง (นี่/นั่น/โน้น) ไหม

B: いいえ、(この・その・あの) 下です。

iie, (kono/sono/ano) shita desu.

ไม่ใช่ครับ ข้างล่าง (นี่/นั่น/โน้น) ครับ

เนื่องจาก A ซึ่งเป็นหมอกำลังตรวจสอบว่า B เจ็บตรงไหน ดังนั้นขอบเขตในการตรวจจึงอยู่ในขอบเขตของ A จึงเลือกใช้ 「こ (koko)」 ส่วน B ซึ่งเป็นคนไข้ส่วนที่เจ็บอยู่ห่างจากที่หมอกำลังสัมผัสอยู่จึงควรเลือกใช้ 「その(sono)」

ตาราง 20 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 8 A

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	32	66.67
そ	10	20.83
あ	6	12.50
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 20 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และเลือกตอบน้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่า A ซึ่งเป็นผู้ถามที่ไปที่ขาของ B ซึ่งอยู่ไกลตัว จึงเลือกตอบ 「そ (soko)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あそ (asoko)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ตาราง 21 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 8 B

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	18	37.50
そ	24	50.00
あ	6	12.50
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 21 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าขาเป็นส่วนหนึ่งในร่างกายของ B จึงเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว B จึงเลือกตอบ どの(kono) ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あの(ano)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 9 <A と B が向かい合って座っているが、B の隣には子供がいる>

<A to B ga mukiaitte suwatte iru ga , B no tonari ni wa kodomo ga iru>

A และ B นั่งอยู่ฝั่งตรงข้ามกัน แต่ข้างๆ B มีเด็กนั่งอยู่ด้วย

A: (この・その・あの) 子、何歳?

(kono/sono/ano) ko, nansai?

เด็กคน (นี้/นั้น/โน้น) อายุเท่าไร?

B: (この・その・あの) 子、一歳半よ。

(kono/sono/ano) ko , issaihan yo.

เด็กคน (นี้/นั้น/โน้น) อายุหนึ่งขวบครึ่ง

เนื่องจาก A และ B นั่งอยู่ฝั่งตรงข้ามกัน และข้าง B มีเด็กนั่งอยู่ ดังนั้นเมื่อ A ต้องการถามเกี่ยวกับเด็กที่นั่งอยู่ข้าง B จึงต้องใช้ 「その」 เพื่อแสดงถึงระยะห่างที่อยู่ไกลจากตัวเองแต่อยู่ใกล้ผู้ฟัง และเมื่อ B จะตอบ A จึงควรเลือกตอบด้วย 「この」 เพราะ B นั่งอยู่ใกล้กับเด็ก

ตาราง 22 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 9 A

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	18	37.50
そ	23	47.92
あ	7	14.58
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 22 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 รองลงมาเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และเลือกตอบน้อยที่สุดคือ 「あ(a)」 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่า A อยู่ใกล้เด็กหรือตำแหน่งของเด็กอยู่ใกล้ A จึงเลือกใช้ 「この(kono)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あの(ano)」 ให้เหตุผลว่า เพราะ A กล่าวถึงเด็กที่ไม่รู้จัก

ตาราง 23 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 9 B

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	26	54.17
そ	17	35.42
あ	5	10.41
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 23 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 และเลือกตอบน้อยที่สุดคือ 「あ(a)」 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.41

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่า B กล่าวถึงคนที่อยู่ไกลตัวผู้พูดจึงเลือกตอบ 「この(sono)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あの(ano)」 ให้เหตุผลว่า เพราะ B กล่าวถึงเด็กซึ่งเป็นบุคคลที่ 3

ข้อ 10 <公園で>

<kouen de>

ที่สวนสาธารณะ

A: (ここ・そこ・あそこ) は緑が多くていいですね。

(koko/soko/asoko) wa midori ga ookute ii desu ne.

(ที่นี่/ที่นั่น/ที่โน่น) มีสีเขียวเต็มไปหมด ดีจะเลยเนอะ

B: ええ、わたしはよく (ここ・そこ・あそこ) へ来るんですよ。

ee , watashi wa yoku (koko/soko/asoko) e kurun desu yo.

ใช่ ฉันมา (ที่นี่/ที่นั่น/ที่โน่น) บ่อยๆ

เนื่องจาก A และ B อยู่ในพื้นที่เดียวกันซึ่งเป็นการแสดงการอยู่ในขอบเขตเดียวกัน ดังนั้น ทั้ง A และ B จึงควรเลือกตอบ 「ここ(koko)」

ตาราง 24 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 10 A

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	30	62.50
そ	9	18.75
あ	9	18.75
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 24 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และเลือกตอบ 「そ(so)」 และ 「あ(a)」 เป็นจำนวนเท่ากัน โดยเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 เช่นกัน

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าเป็นการกล่าวถึงสวนสาธารณะแห่งนั้นซึ่งอยู่ไกล ตัวผู้พูดและผู้ฟังจึงเลือกตอบ 「そこ(soko)」 ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あそこ(asoko)」 อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบว่าสวนสาธารณะที่กำลังกล่าวถึงน่าจะอยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

ตาราง 25 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 10 B

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	32	66.67
そ	7	14.58
あ	9	18.75
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 25 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「そ(so)」 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าเป็นการกล่าวถึงสถานที่ที่อยู่ไกลผู้พูดและอยู่ใกล้ผู้ฟังหรือเป็นการที่ผู้ฟังตอบกลับว่าไปที่นั่นบ่อยจึงเลือกตอบ そこ(soko) ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ あそこ(asoko) ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 11 A: 郵便局はどこですか。

yuubinkyoku wa doko desu ka.

ไปรษณีย์อยู่ที่ไหนหรือ

B: この道をまっすぐ行くとスーパーがあります。で、(ここ・そこ・あそこ) を右に曲がってください。

kono michi o massugu iku to suupaa ga arimasu. (koko/soko/asoko) o migi ni magatte kudasai.

เดินตรงไปตามถนนนี้แล้วจะเจอซูเปอร์มาร์เกต แล้วก็เลี้ยวขวา (ตรงนี้/ตรงนั้น/ตรงโน้น)

A ถาม B ว่าไปรษณีย์อยู่ที่ไหน B จึงบอกให้เดินตรงไปตามถนนเดินนี้จะมีซูเปอร์มาร์เกตแล้วให้เลี้ยวขวาที่ตรงนั้น ดังนั้นจึงควรเลือกตอบ 「そこ」 เพราะถือว่าคุณอยู่ในขอบเขตพื้นที่การสนทนาทั้งสองฝ่าย

ตาราง 26 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 11

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	4	8.33
そ	16	33.33
あ	28	58.34
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 26 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 58.34 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「こ(ko)」 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าสถานที่ที่ B ชี้บอกทางเป็นสถานที่ที่อยู่ไกลจาก ทั้งผู้พูดและผู้ฟังดังนั้นจึงเลือกตอบ 「あそこ(asoko)」 ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「ここ(koko)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 12 A: あのかばんは だれのですか。

ano kaban wa dare no desu ka.

กระเป๋าใบไหนของใคร

B: (これ・それ・あれ) は マリオさんのです。

(kore/sore/are) wa maria san no desu.

(นี่/นั่น/โน้น) เป็นกระเป๋าของคุณมาเรีย

เนื่องจาก A มีการใช้คำบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงระยะห่างจากตัวผู้พูดและผู้ฟังว่า 「あの(anu)」 ดังนั้น B จึงควรเลือกตอบ 「あれ(are)」

ตาราง 27 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 12

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	8	16.67
そ	12	25.00
あ	28	58.33
รวมเฉลี่ย	48	100

ตาราง 27 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「こ(ko)」 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าเพราะกระเป๋ายู่ไกลจากผู้ตอบหรือเพราะเป็นการกล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟังจึงเลือกตอบ 「そわ(sore)」 ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「こわ(kore)」 ให้เหตุผลว่าเพราะผู้ตอบอยู่ใกล้กระเป๋าที่พูดถึงนั้น

ข้อ 13 A: 出口は (こちら・そちら・あちら) ですか。

deguchi wa (kochira/sochira/achira) desu ka.

ประตูทางออกอยู่ทางด้าน (นี้/นั้น/โน้น) ไหม

B: はい、そちらです。

hai, sochira desu.

ใช่ อยู่ทางด้านนั้น

เนื่องจาก B ซึ่งเป็นผู้ตอบคำถามเลือกใช้คำว่า 「そちら(sochira)」 ซึ่งเป็นการแสดง ขอบเขตว่าอยู่ใกล้ตัวผู้ฟัง ดังนั้น A จึงควรเลือกตอบว่า 「こちら(kochira)」 เพราะเป็นการแสดง ขอบเขตของผู้ถาม

ตาราง 28 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 13

คำปั่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	18	35.42
そ	25	56.25
あ	5	8.33
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 28 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าเพราะเป็นการกล่าวถึงทิศทางที่อยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟังหรือเป็นการบ่งชี้ไปยังทิศเดียวกันที่ไกลออกไป นอกจากนี้ นิสิตยังให้เหตุผลว่าดูจากคำตอบของคุณสนทนาที่มีคำว่า 「はい(hai)」 อยู่ในประโยคดังนั้นจึงเลือกตอบ 「そちら(sochira)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あちら(achira)」 ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบว่าเป็นเพราะ A ไม่รู้ว่าทางออกอยู่ตรงไหน

ข้อ 14 A: すみません、駅はどちらですか。あっちですか。

sumimasen, eki wa dotchi desu ka. atchi desu ka.

ขอโทษนะ สถานีรถไฟอยู่ทางไหน ทางโน้นหรือเปล่า

B: いいえ、(こっち・そっち・あっち) じゃありません。こっちです。

iee, (kotchi/sotchi/atchi) ja arimasen. kotchi desu.

ไม่ใช่ค่ะ ไม่ใช่ (ทางนี้/ทางนั้น/ทางโน้น) ทางนี้ค่ะ

A ถาม B ว่าสถานีรถไฟไปทางไหน ทางโน้นหรือเปล่า คำว่า 「あっち(atchi)」 ที่ A ถาม เป็นการแสดงระยะห่างว่าอยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ดังนั้น B จึงควรตอบปฏิเสธว่าไม่ใช่ทางโน้นด้วยเช่นกัน ดังนั้น 「あっち(atchi)」 จึงเป็นคำตอบที่ถูกต้อง

ตาราง 29 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 14

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	4	8.33
そ	13	27.08
あ	31	64.59
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 29 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 64.59 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 27.08 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「こ(ko)」 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าบทสนทนาในข้อนี้ B กล่าวถึง สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว หรือบ่งชี้ไปที่ทิศทางที่อยู่ใกล้ตัวจึงเลือกตอบ 「そち(sotchi)」 ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「こち(kotchi)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 15 母 : ちょっと背中をかいてくれる ?

haha : chotto senaka o kaite kureru?

แม่ : เกาหลังให้หน่อย

子 : どこがかゆいの? (ここ・そこ・あそこ) ?

ko : doko ga kayui no? (koko/soko/asoko)?

ลูก : คั้นตรงไหน (ตรงนี้/ตรงนั้น/ตรงโน้น) เหรอ

母 : そう、(ここ・そこ・あそこ)。

haha : sou, (koko/soko/asoko).

แม่ : ใช่ (ตรงนี้/ตรงนั้น/ตรงโน้น) แหะละ

แม่ให้ลูกช่วยเกาหลังให้ ลูกจึงถามว่าคั้นตรงไหน เนื่องจากสิ่งที่ลูกถามอยู่ใกล้มือของลูก ซึ่งกำลังสัมผัสหลังของแม่อยู่ ดังนั้นลูกจึงใช้คำว่า 「ここ(koko)」 ส่วนแม่ถึงแม้ว่าจะเป็นแผ่นหลังของแม่เองแต่ส่วนที่คั้นไม่ได้อยู่ใกล้มือแม่แต่อยู่ใกล้ตัวลูกซึ่งเป็นผู้ฟัง แม่จึงใช้คำว่า 「そこ(soko)」

ตาราง 30 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 15 A

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	41	85.42
そ	6	12.50
あ	1	2.08
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 30 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 85.42 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08

ในข้อนี้ นิสิตไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ตาราง 31 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 15 B

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	16	33.33
そ	27	56.25
あ	5	10.42
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 31 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.42

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดเข้าใจว่า "หลัง" เป็นของแม่มดนั้นจึงถือว่าเป็นสิ่งที่ อยู่ใกล้ตัวแม่จึงเลือกตอบ 「こ こ(koko)」 ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あ そ こ(asoko)」 อธิบาย เหตุผลว่าเป็นเพราะแม่มองไม่เห็นหลังของตนเองเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว

ข้อ 16 A: きむらさんが芸能界に入ったのは、どんな時代でしたか。

Kimura san ga geinoukai ni haitta no wa , donna jidai deshita ka.

ตอนที่คุณคิมุระเข้าวงการบันเทิง เป็นสมัยแบบไหนหรือคะ

B: (この・その・あの) 頃は、浅草オペラの全盛時代でしたよ。

(kono/sono/ano) goro, asakusa opera no zenseijidai deshita yo.

ช่วง(นี้/นั้น/โน้น) เป็นยุครุ่งเรืองของอาสะคุสะโอเปรา

A ถาม B เกี่ยวกับวงการบันเทิงในสมัยที่ B เข้าวงการบันเทิงว่าเป็นแบบไหน ดังนั้น B จึงควรตอบด้วย 「その(sono)」 เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ B รู้อยู่ฝ่ายเดียว

ตาราง 32 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 16

คำป่งที่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	4	8.34
そ	22	45.83
あ	22	45.83
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 32 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 และ 「あ(a)」 โดยมี นิสิตเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 และเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 45.83 เช่นกัน และเลือกตอบน้อยที่สุดคือ 「こ(ko)」 จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.34

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าบทสนทนาในข้อนี้ B กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัว หรือกล่าวถึงเรื่องในอดีตที่ผ่านมาแล้วซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อยู่ไกลออกไปจึงเลือกตอบ 「あの(ano)」 ในการป่งที่ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「この(kono)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 17 A:きのう、日光へ行ってきました。

kinou, Nikkou e itte kimashita.

เมื่อวาน ไปเมืองนิวกิโงมา

B: (ここ・そこ・あそこ) は、いつ行ってもいい所ですね。

(koko/soko/asoko) wa itsu ittemo ii tokoro desu ne.

(ที่นี่/ที่นั่น/ที่โน่น) ไม่ว่าจะไปเมื่อไหร่ก็เป็นทีที่สวยเอนะ

A เล่าว่าตัวเองไปที่เมืองนิวกิโงมาเมื่อวาน B ตอบว่า "ไม่ว่าไปเมื่อไรก็เป็นทีที่สวยงามนะ" ซึ่งแสดงให้เห็นว่า B ก็เคยมีประสบการณ์การไปเมืองนิวกิโงมาแล้ว ดังนั้น B จึงควรเลือกตอบ 「あそこ(asoko)」

ตาราง 33 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 17

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	3	6.25
そ	24	50.00
あ	21	43.75
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 33 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「こ(ko)」 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าหากเป็นการกล่าวสถานที่ที่เคยไปหรือพูดถึงสถานที่เดียวกันหรือผู้พูดๆ ถึงสถานที่ที่อยู่ห่างไกลจึงเลือกตอบ 「そ(soko)」 ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「こ(koko)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 18 A: 昨日、ミドリ図書館へ行きました。

kinou, Midori toshokan e ikimashita.

เมื่อวาน ไปหอสมุดมิโดริมา

B: (こんな・そんな・あんな) 図書館はどこにあるんですか。

(konna/sonna/anna) toshokan wa doko ni arun desu ka.

หอสมุด(แบบนี้/แบบนี้/แบบนี้) อยู่ที่ไหนหรือ

A เล่าให้ B ฟังว่าเมื่อวานไปหอสมุดมิโดริมา แต่ B ไม่เคยรู้มาก่อนว่ามีหอสมุดนี้ ดังนั้น B จึงควรตอบ 「そんな(sonna)」 เพราะไม่เคยรู้ข้อมูลนี้มาก่อน

ตาราง 34 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 18

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	4	8.33
そ	28	58.34
あ	16	33.33
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 34 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 58.34 รองลงมาเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「こ(ko)」 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าเป็นการกล่าวถึงสถานที่ที่ห่างไกลจากทั้งผู้พูด และผู้ฟังจึงเลือกตอบ 「あanna)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「こkonna)」 ไม่ได้อธิบาย เหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 19 私が大阪におりました時、山田という先生に中国語を習ったのですが、よろしければ (この・その・あの) 先生を紹介いたしましょうか。

watashi ga oosaka ni orimashita toki , Yamada to iu sensei ni chuugokugo o naratta no desu ga , yoroshikereba (kono/sono/ano) sensei o shoukai itashimashou ka.

ตอนที่ฉันอยู่ที่เมืองโอซาก้า เรียนภาษาจีนจากอาจารย์ยามาตะ ตั้งใจฉันจะแนะนำอาจารย์(ท่านนี้/ท่านนั้น/ท่านโน้น)ให้รู้จักเอาไหม

ตัวผู้พูดกล่าวถึงเรื่องราวของตัวเองว่าเคยเรียนภาษาจีนจากอาจารย์ยามาตะ ผู้พูดจึงต้องการช่วยโดยการแนะนำอาจารย์ยามาตะให้ ดังนั้นจึงตอบ「その」เนื่องจากผู้พูดเป็นผู้รู้ข้อมูลอยู่ฝ่ายเดียว

ตาราง 35 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 19

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	9	18.75
そ	21	43.75
あ	18	37.50
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 35 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ「そ(so)」จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมาเลือกตอบ「あ(a)」จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และเลือกตอบน้อยที่สุด คือ「こ(ko)」จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าหากเป็นการกล่าวถึงบุคคลที่ 3 หรือกล่าวถึงบุคคลที่อยู่ไกลตัวจากทั้งผู้พูดและผู้ฟังหรือเป็นการกล่าวถึงเรื่องที่ผ่านมาแล้วควรใช้คำว่า「あの(ano)」ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ「この(kono)」ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 20 A: 近くにイタリア料理の店があるんですが、おいしいですよ。

chikaku ni itaria ryouri no mise ga arun desu ga, oishii desu yo.

มีร้านอาหารอิตาลีอยู่ใกล้ๆ นี่ละ อร่อยด้วย

B: そうですね、(ここ・そこ・あそこ) はなんという店ですか。

sou desu ka, (koko/soko/asoko) wa nan to iu mise desu ka.

งั้นหรือ (ที่นี่/ที่นั่น/ที่โน้น) ชื่อร้านอะไรหรือ

A บอก B ว่าใกล้ๆ นี้มีร้านอาหารอิตาเลียนอยู่และอาหารอร่อยนะ แต่ B ไม่เคยทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับร้านนั้นมาก่อนเลย ดังนั้นเมื่อ B ต้องการจะถามข้อมูลจาก A จึงเลือกตอบ 「そ (soko)」

ตาราง 36 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 20

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	8	16.66
そ	14	29.17
あ	26	54.17
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 36 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「こ(ko)」 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าหากเป็นการพูดถึงสถานที่ที่ไกลออกไปหรือ กล่าวถึงตำแหน่งที่อยู่ไกลจากตัวผู้พูดและผู้ฟังจึงควรใช้ 「あそこ(asoko)」 ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่ เลือกตอบ 「ここ(koko)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 21 A: 早く結婚したいって思う相手は、どんな人?

hayaku kekkon shitaitte omou aite wa, donna hito?

คนที่อยากแต่งงานเร็วๆ เป็นคนยังไงหรือ

B: (こんな・そんな・あんな) 人、いるかなあ。

(konna/sonna/anna) hito, iru kanaa.

คน(แบบนี้/แบบนี้/แบบนี้) มีอยู่รึเปล่านะ

A ถามความคิดเห็นว่า คนที่คิดว่าอยากแต่งงานแบบเร็วๆ เป็นคนแบบไหน แต่ B คิดว่า คนแบบนี้มีหรือเปล่านะ ดังนั้น B จึงควรเลือกตอบ 「そんな」 เพราะ B ก็คาดเดาว่า A ซึ่งเป็น ผู้ฟังไม่ทราบข้อมูล

ตาราง 37 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 21

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	7	14.58
そ	12	25.00
あ	29	60.42
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 37 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 60.42 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「こ(ko)」 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าหากเป็นการกล่าวถึงบุคคลอื่นหรือกล่าวถึงคนนั้น ซึ่งอยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟังจึงเลือกตอบ 「あんな(anna)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「こな (konna)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 22 もし熱が一時間たっても下がらなかつたら、(この・その・あの) 時また電話してください。

moshi netsu ga ichijikan tattemo sagaranakattara , (kono/sono/ano) toki mata denwashite kudasai.

ถ้าอีกหนึ่งชั่วโมงครึ่งไข้ยังไม่ลดลง ตอน (นี้/นั้น/โน้น) ให้โทรศัพท์มาอีกครั้ง

ผู้พูดกล่าวกับผู้ฟังว่าหากไข้ไม่ลดลง ให้โทรมาหาอีก เนื่องจากเวลาที่ไข้ไม่ลดผู้พูดไม่ทราบเวลากับผู้ฟังด้วย ดังนั้นผู้พูดจึงควรใช้ 「その(sono)」 เนื่องจากผู้ฟังรู้เพียงฝ่ายเดียว

ตาราง 38 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 22

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	8	16.66
そ	29	60.42
あ	11	22.92
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 38 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 60.42 รองลงมาเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「こ(ko)」 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าเป็นการยกตัวอย่างหรือเป็นการพูดถึงเรื่องใน อนาคตจึงตอบ 「あの(ano)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「この(kono)」 อธิบายเหตุผลว่าเป็นการพูดถึง โทริศัพท์เรื่องนี้

ข้อ 23 エリザベス・テラーがまた結婚した。(この・その・あの)女優が結婚するの は これで七回目だそうだ。

Erizabesu Teeraa ga mata kekkonshita. (kono/sono/ano) joyuu ga kekkon suru no wa korede nanakaime da souda.

อลิซาเบธ เทเลอร์แต่งงานอีกครั้งแล้ว นักแสดงหญิง (คนนี่/คนนั้น/คนโน้น) ดูเหมือนว่าจะแต่งงานเป็นครั้งที่ 7 แล้ว

ผู้พูดรู้ข้อมูลอยู่ฝ่ายเดียวและคาดเดาว่าผู้ฟังไม่เคยทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักแสดงหญิง คนนี้ว่าแต่งงานอีกครั้งและดูเหมือนว่าจะแต่งงานเป็นครั้งที่ 7 แล้ว ดังนั้นผู้พูดจึงควรเลือกใช้ 「この(sono)」

ตาราง 39 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 23

คำปั้งที่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	10	20.83
そ	15	31.25
あ	23	47.92
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 39 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「こ(ko)」 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตคิดว่าดาราทรงที่พูดถึงอยู่ไกลตัวจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง จึงเลือกใช้ 「あの(ano)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「この(kono)」 เพราะคิดว่าการพูดถึงผู้หญิงในประโยคก่อนหน้า(ใกล้ตัว) นอกจากนี้ยังคิดว่าเป็นการกล่าวถึงคนที่อยู่ไกลตัวหรือกล่าวถึงบุคคลที่ 3 ที่อยู่ไกลตัวอีกด้วย

ข้อ 24 この薬はまだ開発されたばかりなので、(この・その・あの) 効果はまだ十分にはわかっていない。

kono kusuri wa mada kaihatsusareta bakarinode, (kono/sono/ano) kouka wa mada juubun ni wa wakatte inai.

เพราะว่ายานี้เพิ่งถูกพัฒนาขึ้นมา ประสิทธิภาพของยา (นี้/นั้น/โน้น) ดีเพียงพอ หรือยังก็ไม่รู้ยานี้เพราะว่าเพิ่งจะถูกพัฒนาขึ้นมา ประสิทธิภาพดีเพียงพอหรือยังก็ไม่รู้ ผู้พูดเป็นผู้รู้ ข้อมูลอยู่ฝ่ายเดียวและคาดว่าผู้ฟังไม่รู้ข้อมูลนี้มาก่อน ข้อนี้จึงตอบ 「その(sono)」

ตาราง 40 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 24

คำป่งที่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	17	35.42
そ	25	52.08
あ	6	12.50
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 39 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 52.08 รองลงมาเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตเข้าใจว่าเป็นการระบุเจาะจงว่าเป็นยานี้หรือเป็น ผลลัพธ์นี้ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ดังนั้นจึงเลือกตอบ 「この(kono)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あの(ano)」 อธิบายเหตุผลว่าเป็นการพูดถึงเรื่องเดียวกันคือเรื่องของยานี้ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาและเรื่อง ของผลลัพธ์ของยานี้เช่นกัน

ข้อ 25 犬は (この・その・あの) 飼い主に似る。

inu wa (kono/sono/ano) kainushi ni niru.

สุนัขจะคล้ายกับเจ้าของที่เลี้ยงมา (นี่/นั้น/โน้น) แหะละ

สุนัขจะคล้ายกับเจ้าของที่เลี้ยงมานั้น ผู้พูดเป็นผู้รู้ข้อมูลอยู่ฝ่ายเดียว จึงตอบ 「その(sono)」

ตาราง 41 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 25

คำป่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก(คน)	ร้อยละ
こ	25	52.08
そ	16	33.33
あ	7	14.59
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 41 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 52.08 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเลือกตอบน้อยที่สุดคือ 「あ(a)」 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.59

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตเข้าใจว่าเพราะเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้พูด จึงเลือกตอบ 「この(kono)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「あの(ano)」 ให้เหตุผลว่า เพราะเป็นการกล่าวถึงคนเลี้ยงซึ่งเป็นบุคคลที่ 3

ข้อ 26 A: 最近、日本では地震が多いですね。もし、寝ている時地震があったら、どうしますか。

saikin, nihon de wa jishin ga ooi desu ne. moshi, nete iru toki jishin ga attara, doushimasuka.

ระยะนี้ที่ญี่ปุ่นเกิดแผ่นดินไหวบ่อยครั้ง ถ้าเกิดแผ่นดินไหวตอนที่กำลังนอนอยู่ ควรจะอย่างไร

B: (この・その・あの) 時は、ベッドの下に隠れます。

(kono/sono/ano) toki wa, beddo no shita ni kakuremasu.

เวลา(นี้/นั้น/โน้น) ให้หลบอยู่ใต้เตียง

A ถามว่า ถ้าเกิดแผ่นดินไหวตอนนอนอยู่จะอย่างไร B เป็นผู้รู้เรื่องราวเป็นอย่างดี จึงบอกให้หลบที่ใต้เตียง ดังนั้นจึงเลือกตอบ 「その(sono)」

ตาราง 42 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 26

คำป่งที่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	9	18.75
そ	12	25.00
あ	27	56.25
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 42 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และเลือกตอบ น้อยที่สุดคือ 「こ(ko)」 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตเข้าใจว่าหากเป็นเรื่องสมมติที่คาดการณ์เอาไว้หรือเป็นการพูดถึงเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้นหรือเป็นเรื่องของอนาคตจะใช้คำว่า あの(ano) ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「この(kono)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 27 (これ・それ・あれ) は大切なことなから、よく覚えておいてください。

(kore/sore/are) wa taisetsuna koto nanda kara , yoku oboete oite kudasai.

(นี่/นั่น/โน่น)เพราะว่าเป็นเรื่องสำคัญ กรุณาจำให้ดี

เนื่องจากผู้พูดกล่าวถึงความสำคัญของเรื่องแบบนี้ให้ทุกคนจำให้ดี ดังนั้นจึงควรเลือกตอบ 「これ(kore)」 เพราะเป็นสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะเน้นเกี่ยวกับหัวเรื่อง

ตาราง 43 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 27

คำป่งที่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	26	54.17
そ	12	25.00
あ	10	20.83
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 43 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตเข้าใจว่าเป็นการพูดถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัว ดังนั้น จึงเลือกตอบ こそ(sore) และ こそ(are)

ข้อ 28 <手紙>

<tegami>

จดหมาย

(こちら・そちら・あちら) は皆、元気になっています。(こちら・そちら・あちら) は いかがですか。

(kochira/sochira/achira) wa mina, genki ni shite imasu. (kochira/sochira/achira) wa ikagadesuka.

(ทางนี้/ทางนั้น/ทางโน้น) ทุกคนสบายดี (ทางนี้/ทางนั้น/ทางโน้น) เป็นอย่างไรบ้าง

ผู้เขียนจดหมายต้องการที่กล่าวถึงขอบเขตของตัวเองจึงตอบ 「こちら(kochira)」 นอกจากนี้ ผู้เขียนยังถามเกี่ยวกับทางฝั่งของทางผู้รับจดหมายซึ่งอยู่นอกเหนือจากขอบเขตของตนเอง ดังนั้น จึงตอบ 「そちら(sochira)」

ตาราง 44 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 28.1

คำปั้งซี่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	28	58.33
そ	9	18.75
あ	11	22.92
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 44 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「そ(so)」 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตเข้าใจว่าเนื้อความในจดหมายเป็นสิ่งที่อยู่ไกลตัวจาก ทั้งผู้พูดและผู้ฟังจึงเลือกตอบ 「あちら(achira)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「そちら(sochira)」 ไม่ได้อธิบาย เหตุผลในการเลือกตอบ

ตาราง 45 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 28.2

คำปั้งซี่	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	11	22.92
そ	29	60.42
あ	8	16.66
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 45 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 60.42 รองลงมาเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92 และเลือกตอบ น้อยที่สุด คือ 「あ(a)」 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตเข้าใจว่าเนื้อความในจดหมายเป็นสิ่งที่อยู่ไกลตัวจากทั้งผู้พูดและผู้ฟังจึงเลือกตอบ 「あちら(achira)」 ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「こちら(kochira)」 ไม่ได้อธิบายเหตุผลในการเลือกตอบ

ข้อ 29 A: 『キッチン』という小説を読みました。

"kitchin" to iu shousetsu o yomimashita.

อ่านนิยายเรื่อง "คิทเชน" แล้ว

B: ああ、(これ・それ・あれ)は、とてもおもしろい小説ですね。

aa, (kore/sore/are) wa , totemo omoshiroi shousetsu desu ne.

อ้อ นิยายเรื่อง(นี่/นั่น/โน้น) เป็นนิยายที่สนุกมากเลยนะ

เนื่องจากเป็นเรื่องที่ A และ B มีประสบการณ์ร่วมกันคือได้เคยอ่านหนังสือเรื่อง 「キッチン(kitchin)」 แล้วเหมือนกันจึงเลือกตอบ 「あれ(are)」

ตาราง 46 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 29

คำบ่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	15	31.25
そ	23	47.92
あ	10	20.83
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 46 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 รองลงมาเลือกตอบ 「こ(ko)」 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และเลือกตอบ น้อยที่สุดคือ 「あ(a)」 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตเข้าใจว่าเมื่อพูดถึงสิ่งที่ A หรือคู่สนทนาผู้จักจะใช้ 「それ(sore)」 ในการบ่งชี้ ส่วนนิสิตที่เลือกตอบ 「これ(kore)」 อธิบายว่า เพราะเป็นการพูดถึงนิยายเรื่องเดียวกันจึงเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวทั้งผู้พูดและผู้ฟัง นอกจากนี้ยังเป็นการเจาะจงว่าพูดถึงสิ่งที่อ่านมาแล้วอีกด้วย

ข้อ 30 A: 今日途中で山田という人に会いました。

kyou tochuu de Yamada to iu hito ni deaimashita.

วันนี้พบคนที่ชื่อยามาตะระหว่างทางด้วย

B: (この・その・あの) 人は髭を生やしていましたか。

(kono/sono/ano) hito wa hige o hayashite imashita ka.

คน (นี้/นั้น/โน้น) ที่ไว้หนวดไซมัย

A เล่าให้ B ฟังว่าวันนี้พบกับคุณยามาตะ B จึงถามว่าไซคุณยามาตะที่ไว้หนวดหรือเปล่า ในข้อนี้เนื่องจากคุณยามาตะที่ B พูดถึงนั้น B รู้จักหรือมีข้อมูลอยู่เพียงฝ่ายเดียวซึ่งไม่แน่ใจว่าเป็น คุณยามาตะคนเดียวกันกับที่ A เจอหรือเปล่า ดังนั้นจึงเลือกตอบ 「その(sono)」

ตาราง 47 ผลการเลือกตอบประโยคตัวอย่างข้อ 30

คำป่งชี้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
こ	9	18.75
そ	10	20.83
あ	29	60.42
รวมเฉลี่ย	48	100

จากตาราง 47 พบว่า นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเลือกตอบ 「あ(a)」 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 60.42 รองลงมาเลือกตอบ 「そ(so)」 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และเลือกตอบ น้อยที่สุดคือ 「こ(ko)」 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

สาเหตุในการตอบผิด พบว่า นิสิตเข้าใจว่าบริบทในข้อนี้เป็นการกล่าวถึงคนที่อยู่ไกลตัว จากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง หรือเป็นคนที่ A ซึ่งเป็นคู่สนทนาไม่รู้จักหรือเป็นการกล่าวถึงบุคคลที่ 3 ซึ่งไม่ได้อยู่แถวนั้น ดังนั้นจึงเลือกตอบ 「あの(ano)」

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการใช้คำป่งชี้ของ นิสิตมาสรุปผู้ที่ตอบถูกและตอบผิดโดยจะแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการใช้คำป่งชี้เฉพาะ สถานที่และด้านการใช้คำป่งชี้เฉพาะเนื้อหา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 48 สรุปผลค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิดด้านการใช้คำบ่งชี้เฉพาะ
สถานที่

ข้อที่	ค่าเฉลี่ยผู้ที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ	ค่าเฉลี่ยผู้ที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ
ข้อ 1. A	41.67	58.33
ข้อ 2. A	91.67	8.33
ข้อ 2. B	91.66	8.34
ข้อ 3.	56.25	43.75
ข้อ 4.	66.66	33.34
ข้อ 5.	60.42	39.58
ข้อ 6. A	58.33	41.67
ข้อ 6. B	47.92	52.08
ข้อ 7. A	79.17	20.82
ข้อ 7. B	16.66	83.34
ข้อ 8. A	66.67	33.33
ข้อ 8. B	50.00	50.00
ข้อ 9. A	47.92	52.08
ข้อ 9. B	54.17	45.83
ข้อ 10. A	62.50	37.50
ข้อ 10. B	66.67	33.33
ข้อ 11.	33.33	66.67
ข้อ 12.	58.33	41.67
ข้อ 13.	53.42	64.58
ข้อ 14.	64.59	35.41
ข้อ 15. A	85.42	14.58
ข้อ 15. B	56.25	43.75
ค่าเฉลี่ยรวม	58.71	41.29

ตาราง 49 สรุปผลค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิดด้านการใช้คำบ่งชี้เฉพาะ
เนื้อหา

ข้อที่	ค่าเฉลี่ยผู้ที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ	ค่าเฉลี่ยผู้ที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ
ข้อ 1. B	33.33	66.67
ข้อ 16.	45.83	54.17
ข้อ 17.	43.75	56.25
ข้อ 18.	58.33	41.67
ข้อ 19.	43.75	56.25
ข้อ 20.	29.17	70.83
ข้อ 21.	25.00	75.00
ข้อ 22.	60.42	39.58
ข้อ 23.	31.25	68.75
ข้อ 24.	52.08	47.92
ข้อ 25.	33.33	66.67
ข้อ 26.	25.00	75.00
ข้อ 27.	54.17	45.83
ข้อ 28. A	58.33	41.67
ข้อ 28. B	60.42	39.58
ข้อ 29.	20.83	79.17
ข้อ 30.	20.83	79.17
ค่าเฉลี่ยรวม	40.93	59.07

จากตาราง 48 และตาราง 49 จะเห็นได้ว่านิสิตจะมีความเข้าใจหรือสามารถทำแบบทดสอบได้ถูกต้องในเรื่องของการใช้คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่มากกว่าการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา โดยนิสิตสามารถตอบถูกด้านการใช้คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่ร้อยละ 58.71 และตอบผิดร้อยละ 41.29 ซึ่งตรงกันข้ามกับด้านคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาที่นิสิตตอบผิดถึงร้อยละ 59.07 และตอบถูกเพียงร้อยละ 40.93

เมื่อดูจากสถิติ จะพบว่านิสิตมีข้อผิดพลาดในเรื่องของการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา มากกว่าการใช้คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่

บทที่ 5

บทสรุป

ในบทนี้ผู้วิจัยจะขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการวิจัยเรื่อง การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" ของนิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยนเรศวร

สรุปผลการวิจัย

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะสรุปลักษณะของข้อผิดพลาดที่พบในการเลือกใช้คำบ่งชี้ของนิสิตทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่และด้านการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 50 สรุปลักษณะของข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำบ่งชี้ของนิสิต

	ค่าเฉลี่ยร้อยละ ที่ตอบผิด	เหตุผลในการเลือกตอบ
ด้านคำบ่งชี้ เฉพาะสถานที่	こ (ko) そ (so) : 25.45	- คิดว่าอยู่ในสถานที่เดียวกัน - เข้าใจว่าสิ่งที่พูดถึงอยู่ใกล้ตัวทั้งคู่ - เข้าใจว่าไม่ใช่ขอบเขตสถานที่ของตัวเอง
	あ (a) : 9.97	- เข้าใจว่าเป็นการพูดถึงสถานที่ซึ่งตัวเองและคู่ สนทนาไม่ได้อยู่ในขณะนั้น - คิดว่าเป็นการพูดถึงสิ่งที่อยู่ห่างจากตัวเอง - คิดว่าเป็นการพูดถึงสถานที่ที่อยู่ไกลตัวผู้พูด และผู้ฟัง (ทั้งคู่ที่ทั้งคู่อยู่ในสถานที่นั้นด้วยกัน)
	そ (so) こ (ko) : 36.01	- เป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายของตัวผู้ถาม
	あ (a) : 21.43	- พูดถึงสิ่งที่อยู่ห่างตัวเอง - ชี้ทิศทางที่อยู่ไกลจากทั้งผู้ฟังและผู้พูด - ผู้พูดคิดว่าผู้ฟังไม่รู้เรื่องราวเหล่านั้น

ตาราง 50 (ต่อ)

	ค่าเฉลี่ยร้อยละ ที่ตอบผิด	เหตุผลในการเลือกตอบ
	๕(a) ๖(ko) : 12.50	- สับสนในตำแหน่งระหว่างสิ่งของกับผู้พูดและผู้ฟังในบริบทที่อ่าน
	๖(so) : 26.04	- พูดถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัวผู้พูดและผู้ฟัง - พูดถึงเรื่องที่สมมติขึ้น - กล่าวถึงบุคคลที่ 3
ด้านคำบ่งชี้	๖(ko) ๖(so) : 21.88	- เป็นการพูดถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัว
เฉพาะเนื้อหา	๕(a) : 16.88	- เป็นการพูดถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัว
	๖(so) ๖(ko) : 21.01	- เป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้พูด - เป็นการระบุเจาะจงว่าเป็นของสิ่งนี้ซึ่งเป็นสิ่ง ที่ อยู่ใกล้ตัวผู้พูด
	๕(a) : 38.54	- เป็นการกล่าวถึงบุคคลที่ 3 - เป็นสถานที่ที่ห่างจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง - กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัวหรือเป็นเรื่องราวในอดีต
	๕(a) ๖(ko) : 18.75	- พูดถึงเรื่องเดียวกันจึงเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวทั้งผู้ พูดและผู้ฟัง - เป็นการระบุเจาะจง
	๖(so) : 48.96	- กล่าวถึงสิ่งที่คู่สนทนารู้จัก

จากตารางสามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านคำบ่งชี้เฉพาะสถานที่

ในกรณีที่คำตอบที่ถูกเป็น 「๖(ko)」 พบว่า มีนิสิตเลือกตอบ 「๖(so)」 คิดเป็นร้อยละ 25.45 และมีนิสิตเลือกตอบ 「๕(a)」 คิดเป็นร้อยละ 9.97

ในกรณีที่คำตอบที่ถูกเป็น 「そ(so)」 พบว่า มีนิสิตเลือกตอบ 「こ(ko)」 คิดเป็นร้อยละ 36.01 และมีนิสิตเลือกตอบ 「あ(a)」 คิดเป็นร้อยละ 21.43

ในกรณีที่คำตอบที่ถูกเป็น 「あ(a)」 พบว่า มีนิสิตเลือกตอบ 「こ(ko)」 คิดเป็นร้อยละ 12.50 และมีนิสิตเลือกตอบ 「そ(so)」 คิดเป็นร้อยละ 26.04

ด้านคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

ในกรณีที่คำตอบที่ถูกเป็น 「こ(ko)」 พบว่า มีนิสิตเลือกตอบ 「そ(so)」 คิดเป็นร้อยละ 21.88 และมีนิสิตเลือกตอบ 「あ(a)」 คิดเป็นร้อยละ 16.88

ในกรณีที่คำตอบที่ถูกเป็น 「そ(so)」 พบว่า มีนิสิตเลือกตอบ 「こ(ko)」 คิดเป็นร้อยละ 21.01 และมีนิสิตเลือกตอบ 「あ(a)」 คิดเป็นร้อยละ 38.54

ในกรณีที่คำตอบที่ถูกเป็น 「あ(a)」 พบว่า มีนิสิตเลือกตอบ 「こ(ko)」 คิดเป็นร้อยละ 18.75 และมีนิสิตเลือกตอบ 「そ(so)」 คิดเป็นร้อยละ 48.96

เมื่อดูจากสถิติ พบว่า ด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่นิสิตจะตอบผิดในเรื่องของการเลือกใช้ 「そ(so)」 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.44 ส่วนด้านการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา นิสิตจะตอบผิดในเรื่องของการเลือกใช้ 「あ(a)」 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.71

นอกจากนี้ เมื่อดูจากการอธิบายเหตุผลในการเลือกตอบของนิสิต ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะของข้อผิดพลาดที่พบในการเลือกใช้คำบ่งชี้ของนิสิตได้ดังนี้

1. ด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่

ในกรณีที่เป็นการบ่งชี้การใช้ 「こ(ko)」 พบว่า นิสิตเลือกตอบไม่ถูกต้องเมื่อเป็นการบ่งชี้ถึงอวัยวะซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในร่างกาย เช่น แม่ใช้ให้ลูกเกาหลีให้ทั้งๆที่มีมือลูกอยู่ใกล้หลังแม่ แทนที่นิสิตจะเลือกตอบ 「こ(ko)」 ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้มือผู้พูดแต่นิสิตกลับเลือกตอบ 「そ(so)」 แทนเพราะนิสิตคิดว่าแผ่นหลังนั้นเป็นของแม่ หรือในเรื่องของระยะใกล้ไกลที่นิสิตอาจจะสับสนในเรื่องของตำแหน่งระหว่างสิ่งของกับผู้พูดและผู้ฟัง เช่น ผู้ถามถามว่านั่นเป็นกระเป๋าของใคร นิสิตควรจะใช้ 「あ(a)」 ในการบ่งชี้เพราะผู้ถามใช้คำบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่อยู่ไกลตัวจากผู้พูดและผู้ฟังแต่นิสิตกลับคิดว่ากระเป๋าที่ผู้ถามถามถึงอยู่ใกล้ตัวผู้ฟังจึงเลือกใช้ 「こ(ko)」 แทน

ในกรณีที่เป็นการบ่งชี้การใช้ 「そ(so)」 พบว่า นิสิตจะใช้ในกรณีที่พูดถึงเรื่องที่สมมติขึ้นหรือพูดถึงบุคคลที่ 3 ที่ไม่ได้อยู่ในสถานที่นั้น นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตจะใช้ในกรณีที่บ่งชี้ถึงสถานที่ สิ่งของหรือทิศทางที่อยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟังอีกด้วย

ในกรณีที่เป็นสถานการณ์ใช้ 「あ(a)」 พบว่า นิสิตจะใช้ในกรณีที่ผู้ฟังไม่รู้เรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องที่พูดถึงหรือกล่าวถึงเรื่องราวที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังไม่รู้จัก หรือเป็นการพูดถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัวผู้พูดและผู้ฟังทั้งๆที่ในคำถามผู้พูดและผู้ฟังอยู่ในสถานที่เดียวกัน

สาเหตุที่ทำให้นิสิตเลือกใช้คำบ่งชี้เฉพาะสถานที่เหล่านี้มีผิดพลาดก็อาจจะเนื่องมาจากการที่นิสิตไม่เข้าใจบริบทของการสนทนาว่าผู้พูดและผู้ฟังอยู่ในสถานที่เดียวกันหรือไม่ หรือการใช้คำบ่งชี้เกี่ยวกับเรื่องของอวัยวะในร่างกายของทั้งผู้พูดกับผู้ฟังซึ่งนิสิตอาจจะยังไม่เคยพบตัวอย่างแบบนี้ในการเรียน นอกจากนี้นิสิตอาจจะสับสนทางด้านความหมายของคำบ่งชี้ เช่น ใช้ 「そ(so)」 ในการบ่งชี้สิ่งที่อยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง หรือนิสิตอาจจะเข้าใจผิดว่าในข้อทดสอบนั้นเป็นการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

2. ด้านการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

ในกรณีที่เป็นสถานการณ์ใช้ 「こ(ko)」 พบว่า นิสิตจะใช้ในกรณีที่ต้องการกล่าวระบุเจาะจงว่าเป็นของสิ่งนี้ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้ที่กำลังพูดอยู่ หรือใช้เมื่อต้องการกล่าวถึงเรื่องที่พูดว่าเป็นเรื่องเดียวกันจึงเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้พูดและผู้ฟัง นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตจะใช้เมื่อกล่าวถึงบุคคลที่ 3 หรือกล่าวถึงบุคคลที่อยู่ไกลตัวอีกด้วย

ในกรณีที่เป็นสถานการณ์ใช้ 「そ(so)」 พบว่า นิสิตจะใช้ในกรณีที่กล่าวถึงเรื่องที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังรู้จักดีหรือพูดถึงเรื่องเดียวกัน นอกจากนี้ยังใช้ในกรณีที่พูดถึงสถานที่ที่อยู่ห่างไกลอีกด้วย

ในกรณีที่เป็นสถานการณ์ใช้ 「あ(a)」 พบว่า นิสิตจะใช้ในกรณีที่กล่าวถึงสิ่งที่อยู่ไกลตัวหรือเรื่องในอดีตที่ผ่านมาซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อยู่ไกล นอกจากนี้ยังใช้ในการกล่าวถึงบุคคลที่ 3 และยังใช้ในการกล่าวถึงสิ่งของหรือสถานที่ที่อยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟังอีกด้วย

สาเหตุที่ทำให้นิสิตเลือกใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาเหล่านี้มีผิดพลาดก็อาจจะเนื่องมาจากการที่นิสิตอาจจะสับสนทางด้านความหมายของคำบ่งชี้ เช่น ใช้ 「そ(so)」 จะใช้บ่งชี้ในกรณีที่ผู้พูดคิดว่าผู้ฟังไม่รู้เรื่องราวหรือไม่มีประสบการณ์ในเรื่องราวเหล่านั้นมาก่อน ส่วน 「あ(a)」 จะใช้ในกรณีที่กล่าวถึงสิ่งที่ผู้พูดคาดว่าผู้ฟังรู้เรื่องราวเหล่านั้นหรือมีประสบการณ์เช่นเดียวกับตัวผู้พูดเอง อีกสาเหตุหนึ่งของข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำบ่งชี้ด้านนี้คือ นิสิตเข้าใจความหมายของบริบทที่ได้อ่านผิดว่าเป็นการบ่งชี้เฉพาะสถานที่เพราะเมื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการเลือกตอบนั้นพบว่านิสิตส่วนใหญ่จะตอบว่าเป็นสิ่งของหรือสถานที่ที่อยู่ไกลจากทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

อภิปรายผล

จากผลในการทำแบบทดสอบและการอธิบายเหตุผลในการเลือกตอบของนิสิตทำให้ทราบถึงข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ของนิสิตทั้งด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่และการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา ดังนี้

1. ด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่

จากตาราง 48 ในบทที่ 4 ด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่เป็นด้านที่นิสิตมีความผิดพลาดในการใช้น้อย โดยมีนิสิตที่ตอบผิดร้อยละ 41.29 ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเนื่องมาจากการใช้คำบ่งชี้ในด้านนี้ไม่มีความซับซ้อนเพราะเป็นเพียงแค่การแสดงระยะห่างและขอบเขตพื้นที่การใกล้หรือไกลจากตัวผู้พูดและผู้ฟังเท่านั้น ซึ่งในตำราเรียนที่นิสิตได้ใช้เรียนนั้นมีอธิบายไว้ค่อนข้างที่จะเข้าใจได้ง่ายและละเอียดชัดเจน และเมื่อดูจากการที่ให้นิสิตอธิบายถึงเหตุผลในการเลือกตอบทำให้ทราบว่านิสิตมีความเข้าใจเป็นอย่างดีในเรื่องระยะห่างใกล้ไกลจากทั้งตัวผู้พูดและผู้ฟัง

ในเรื่องของการเลือกใช้คำบ่งชี้เมื่อดูจากตาราง 50 พบว่า นิสิตจะผิดในเรื่องของการเลือกใช้คำว่า 「そ(so)」 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.44 ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเนื่องมาจากอิทธิพลของภาษาแม่ เช่น เรื่องของการบ่งชี้ทิศทาง ยกตัวอย่างเช่น กรณีที่เป็นการถามทางว่าสถานที่เหล่านี้อยู่ตรงไหน ซึ่งขณะนั้นผู้พูดกับผู้ฟังอยู่ในสถานที่เดียวกันการชี้สิ่งที่มีระยะห่างที่อยู่ไกลจากทั้งสองฝ่ายควรใช้คำว่า 「あそこ(asoko)」 แต่ในข้อนี้คำตอบที่ถูกกลับเป็น 「そこ(soko)」 แทนซึ่งในตำราเรียนไม่ได้อธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้ในกรณีอื่นๆ ให้นิสิตได้เรียนรู้ จึงทำให้มีการใช้คำบ่งชี้ที่ผิด ซึ่งเป็นการใช้ภาษาผิดพลาดโดยผู้เรียนอาจจะคำนึงถึงภาษาไทยว่า "อยู่ตรงนั้น" แต่ในภาษาญี่ปุ่นกลับใช้คำว่า "อยู่ตรงนั้น" ซึ่งตรงกับงานวิจัยของสุนทรี คันธรรมพันธ์, ปิยะธร แก้ววัฒนะ, สุพรชัย ปิยะรัตน์วนกุล และพนาวุธ บุตะเคียน (Soontaree Cunthrapunt, Piyatorn Kaewattana, Supornchai Piyaratwanakul and Panawut Bhutakian, 2013) ที่สรุปไว้ว่า "หากเป็นระยะห่างจากทั้งผู้พูดและผู้ฟังในภาษาญี่ปุ่นจะใช้คำว่า 「そ(so)」 แต่ในภาษาไทยจะใช้คำว่า 「NOON」 ในกรณีนี้เป็นการแทนที่(Substitution) คือ การนำรูปแบบของภาษาแม่ของผู้เรียนมาใช้กับภาษาเป้าหมาย (ออดลิน: Odlin, 1989, pp.27-38 อ้างอิงใน นริศา ไพเจริญ, 2549, หน้า 28-29) นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตที่ตอบผิดอาจจะเป็นเพราะเข้าใจบริบทไม่ถูกต้องหรือนิสิตบางคนมีความเข้าใจในบริบทที่ให้มาเป็นอย่างดีแต่มีความสับสนในการเลือกใช้คำบ่งชี้ซึ่งอาจเนื่องมาจากนิสิตไม่ค่อยได้ใช้คำบ่งชี้เหล่านี้ในการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดในด้านความหมายและคำ (Semantics lexicon) ที่ใช้ (Meaning and vocabulary) (ดูเลย์, เบิร์ท และครัช เช่น Dulay, Burt and Krashen, 1982, p.146 อ้างอิงใน ณัฐวดี สุตเสนาะ, 2550, หน้า 19-20)

2. ด้านการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

จากตาราง 49 ในบทที่ 4 ด้านการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาเป็นด้านที่พบว่านิสิตมีการใช้คำบ่งชี้ที่ผิดพลาดมากถึงร้อยละ 59.07 ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการใช้ที่ซับซ้อนอาจจะต้องทำความเข้าใจกับรูปประโยคที่ให้มาว่าผู้พูดและผู้ฟังมีความเกี่ยวข้องในเรื่องที่กำลังกล่าวถึงนั้นๆ หรือไม่ นอกจากนี้ในตำราเรียนที่นิสิตใช้เรียนไม่ได้มีการเขียนอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้คำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาที่ชัดเจนจึงทำให้นิสิตอาจเกิดความสับสนได้เมื่อนำไปใช้ นอกจากนี้ในการดูคำอธิบายถึงเหตุผลในการเลือกตอบทำให้ทราบว่านิสิตส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ารูปประโยคที่กำลังอ่านอยู่เป็นรูปประโยคการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาเพราะนิสิตได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับการใกล้เคียงของผู้พูดและผู้ฟังซึ่งเป็นการแสดงการบ่งชี้เฉพาะสถานที่ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าอาจเป็นข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนภาษาที่สองใช้ภาษาเหมือนกันกับการใช้ภาษาของผู้เรียนภาษาที่หนึ่ง คือมีการสร้างภาษาขึ้นมาเอง (Generalization) และการทำให้ง่ายขึ้น (Simplification) ซึ่งตรงกับแนวคิดของลิตเติลวูด (Littlewood, 1987, pp.27-35) และอาจจะเป็นข้อผิดพลาดจากบริบทการเรียน Context of Learning เช่น ครู สื่อการเรียน ตำราเรียน การสอน และสถานการณ์ทางสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดของบราวน์ (Brown, 1994, pp.213-215 อ้างอิงใน กนกเนตร เมืองขวัญใจ, 2552, หน้า 8)

ส่วนเรื่องของการเลือกใช้คำบ่งชี้เมื่อดูจากตาราง 50 พบว่า นิสิตจะผิดในเรื่องของการเลือกใช้คำว่า «๕(a)» มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.71 ยกตัวอย่างเช่น ในการพูดถึงสิ่งที่ผู้พูดและผู้ฟังรู้จักนิสิตมักจะเลือกตอบ «๕(so)» ซึ่งแปลว่า “นั่น” มากกว่าที่จะเลือกใช้คำว่า «๕(a)» ในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเมื่อดูจากการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้ «๕(a)» จะเป็นการแสดงถึงว่าเรื่องราวที่ได้กล่าวมานั้นผู้พูดและผู้ฟังรู้จักทั้งสองฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าอาจจะได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ ซึ่งเมื่อดูจากงานวิจัยของสุนทรี คันธรรมพันธ์, ปิยะธร แก้ววัฒนะ, สุพรชัย ปิยะรัตน์วนกุล และพนาวุธ บุตะเคียน (Soontaree Cunthrapunt, Piyatorn Kaewattana, Supornchai Piyaratwanakul and Panawut Bhutakian, 2013) ที่สรุปเกี่ยวกับคำบ่งชี้เฉพาะเนื้อหาของภาษาไทยว่ามีการใช้อยู่แค่ 2 คำ คือ “นี่” กับ “นั่น”

จากการอภิปรายผลสามารถสรุปได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบวิธีการใช้ทั้งด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่และด้านการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา พบว่า ด้านการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหามีข้อผิดพลาดในการใช้มากที่สุด ซึ่งสาเหตุหนึ่งก็อาจจะมาจากอิทธิพลของภาษาแม่นั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาถึงวิธีการใช้คำบ่งชี้ของเจ้าของภาษาโดยตรงในการวิจัยครั้งต่อไปหากมีการให้เจ้าของภาษาทำแบบทดสอบก็อาจจะเข้าใจถึงวิธีการคิดของเจ้าของภาษาในการเลือกใช้คำบ่งชี้ภาษาญี่ปุ่นเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น

2. ในการวิจัยครั้งถัดไปควรมีการนำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการใช้ภาษาญี่ปุ่นมากกว่านิสิต เช่น การทดสอบกับผู้มีอาชีพล่าม

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยจฬนเรศวร

บรรณานุกรม

- กนกเนตร เมืองขวัญใจ, นรินทร์ มีคำ และศิริภาพร เค้ามูล. (2552). ผลการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์โดยใช้สัญลักษณ์ต่อการพัฒนาทางไวยากรณ์ในการเขียนเรียงความของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม วิชาเอกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- จำว เฉวีย. (2555). การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและการรับรู้การเรียงลำดับของคำขยายนามในภาษาไทย ของนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2558, จาก http://library.cmu.ac.th/digital_collection/etheses/fulltext.php?id=28236&word=2555&check_field=YEAR&select_study=&condition=2&search=9&philosophy=&master=
- เจแปนฟาร์มเดชั่น. (กันยายน 2556). ผลสำรวจสถาบันการสอนภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ ประจำปี 2012. จดหมายข่าวตะวันออก, 20(61), 2-3.
- ณัฐริธา ทับทิม. (2557). ภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐวดี สุดเสนาะ. (2550). ความผิดพลาดและการใช้กลวิธีในงานเขียนของผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2558, จาก http://library.cmu.ac.th/digital_collection/etheses/detail.php?id=18135&word=
- นริศา ไพเจริญ. (2549). ลักษณะข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์และการเชื่อมโยงความในเรียงความภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- วิเนต จันทะวงษ์ศรี. (2556). การศึกษาเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการใช้คำช่วย "wa" และ "ga" ตามรูปแบบไวยากรณ์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- An Yongsu. (1996). 韓国人学習者の指示詞「コ・ソ・ア」の習得における母語の影響について—非現場指示の場合—(kankokujin ryuugakusha no shijishi [ko/so/a]no shuutoku niokeru bogo no eikyou nitsuite –higenbashiji no baai-). Japan: Touhoku University.
- Chen yan ru. (1997). コソアの意味拡張 —指示詞から指示機能が曖昧なコソアへ—(ko/so/a no imi kakuchou -shijishi kara shijikinou ga aimaina ko/so/a e-). China: National Chengchi University.
- Cunthrapunt Soontaree, Kaewattana Piyatorn, Piyaratwanakul Supornchai and Bhutakian Panawut. (2013). 日タイ言語の現場指示詞と文脈指示詞—タイ語指示詞「NII」「NAN」「NOON」の用法について— (Deictic Reference and Deictic Discourse in Japanese and Thai Related to the Usage of Thai Demonstratives "NII" "NAN" "NOON". Contributions Towards Language and Education Research, 13(28), 69-84.
- David Yoshikazu. (2014). On the endophoric use of demonstratives in Japanese: A reconsideration of Susumu Kuno's analysis. Japan: Forum of International Development Studies.
- Horiguchi Kazuyoshi. (1978). 「指示詞の表現性」 『日本語・日本文化』 8 ([shijishi no hyougensei]nihongo / nihonbunka 8). Japan: Oosaka gaikokugo University.
- Iori Isao. (2002). 「この」と「その」の文脈指示的用法再考([kono] to [sono] no bunmyaku shijitekiyouhousaikou). Japan: Hitotsubashi University.
- Kayama Yuhko. (2014). Japanese learners' use of demonstratives: The effects of explicit instructions and L1 influence. Japan: Manitoba University.
- Kinsui Satoshi and Takubo Yukinori. (1992). 『日本語研究資料書[第1期第7巻]』 (nihongo kenkyuu shiryousho[dai1ki dai7kan]). Japan: Hitsuji bookstore.
- Kuno Susumu. (1973). 『日本文法研究』 (nihon bunpou kenkyuu). Japan: Taishukan.

- Kuno Susumu. (1973). *The structure of the Japanese language*. Cambridge, MA: MIT.
- Mikami Susumu. (1976). 『現代語法新説』 (gendaigohoushinsetsu). Japan: Taishukan publisher.
- Nonami Masataka and Ryuu Ka. (2010). *The research of Japanese demonstratives "ko" and "so"'s non - deictic Reference -A research based on questionnaire survey*. Japan: Oosaka Kyouiku University.
- Saegusa Reiko. (1998). 文脈指示の「コ」と「ソ」の 使い分け (bunmyakushiji no [ko] to [so] no tsukaiwake). Japan: Hitotsubashi University.
- Sakada Yukiko. (1971). 『日本語「コ・ソ・ア」の機能について』 (nihongo 「ko・so・a」 no kinou tsuite). Japan: Tokyo gaikokugo daigaku ronshuu21.
- Sakuma Kanae. (1966). 『現代日本語の表現と語法』 (gendai nihonngo no hyougen to gohou). Japan: Kouseisha Kouseikaku Corporation.
- Sakuma Kanae. (1983). 『現代日本語の表現と語法 (改訂版)』 (gendai nihonngo no hyougen to gohou< Revised edition>). Japan: Kouseisha Kouseikaku Corporation.
- Shanna. (2003). 中国人学習者による日本語指示詞の使い分け -非現場指示のソ系とア系の場合- (chuugokujin gakushuusha niyoru nihongo shijishi no tsukaiwake - higenbashiji no so kei to a kei no baai-). Japan: Yokohama National University.
- Shouhou Isamu. (1981). (コソアの体系) 『日本語教育指導参考書8日本語の指示詞』 ([ko so a no taikei]nihongo kyouiku shidou sankousho8 nihongo no shijishi). Japan: National Institute for Japanese Language.
- Sopa Kanha. (1998). 日・タイダイクシスの対照研究—指示詞を中心に—. 修士論文., Japan: Reitaku University.
- Takeda Kanji. (1994). *The type of the antecedents of demonstratives koko, soko, asoko*. Japan: n.p.
- Yoshimoto Kei. (1992). 『日本語の指示詞「コソアの体系」』 (nihongo no shijishi [ko so a no taikei]). Japan: Hitsuji bookstore.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือ

1. อาจารย์สุวพรรณ ครูทเมือง	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. Mr.Jun Matsubara	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. Assistant Professor Taiitsu Oba	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ข แบบประเมินความสอดคล้อง และผลการประเมิน แบบทดสอบการใช้
คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a"

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อสอบ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อสอบแต่ละข้อว่าแต่ละข้อมีความสอดคล้องตรงกับจุดประสงค์
หรือไม่ และให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่าน โดยแต่ละช่องมีความหมาย
ดังต่อไปนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ด้านการบ่งชี้เฉพาะสถานที่

ร/ด	ข้อสอบ	ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	A: 「あのかばんは だれのですか。」 B: 「(これ・それ・あれ) は マリオさんの です。」				
2	<雑誌を見ながら> 父: ほら、見て、(この・その・あの) 人。 前に新幹線の中で会ったんだよ。 娘: (この・その・あの) 話、前にも聞いた よ。				
3	A: 出口は (こちら・そちら・あちら) ですか。 B: はい、そちらです。				

ที่	ข้อสอบ	ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอนแนะ
		+1	0	-1	
4	<p><いっしょに映画を見る前に> A: (この・その・あの) 映画、おもしろそうだね。 B: ええ、(これ・それ・あれ) はアカデミー賞をとったのよ。</p>				
5	<p>お正月に国へ帰って、友達に会いました。 (この・その・あの) 友達も日本に留学したいと言っていました。</p>				
6	<p><Bさんの部屋> A: わあ、いい部屋ですね。(この・その・あの) 部屋にあなた一人で住んでいるんですか。 B: ええ、(ここ・そこ・あそこ) は便利ですよ。</p>				
7	<p><いっしょに音楽を聞きながら> A: あ、(この・その・あの) 歌、どこかで聞いたことがある。 B: ああ、(これ・それ・あれ) は「花」という歌よ。</p>				
8	<p>A: すみません、駅はどっちですか。あっちですか。 B: いいえ、(こっち・そっち・あっち) ありません。こっちです。</p>				
9	<p><電話で> A: もしもし、今、駅に着いたところです。 (ここ・そこ・あそこ) からお宅までどう行けばいいですか。 B: あ、(ここ・そこ・あそこ) で待っていてください。すぐ迎えに行きますから。</p>				
10	<p><Aが着ている服を指して> A: 見てください。(この・その・あの) 服、姉が作ったんです。 B: じゃ、(これ・それ・あれ) はお姉さんからのプレゼントですね。</p>				

ที่	ข้อสอบ	ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
11	<p><コーヒーショップで二人でケーキを食べながら> A: (この・その・あの) コーヒーおいしい。 あなたものケーキもおいしそうですね。 B: ええ、でも、(この・その・あの) ケーキもきれいで、おいしそうじゃありませんか。</p>				
12	<p>旅行会社の人: みなさん、(こちら・そちら・あちら) に見えるのが金時山でございます。 旅行者 : ああ、(これ・それ・あれ) が金時山ですか。</p>				
13	<p><教室で、テストを見ながら> A: ああ、困った。(こんな・そんな・あんな) 点数をとってしまった。もう、勉強はいやだなあ。 B: (こんな・そんな・あんな) こと言わないで、またがんばりましょう。</p>				
14	<p><図書館の前で> A: この建物は図書館ですか。 B: ええ、(これ・それ・あれ) は図書館です。</p>				
15	<p><テレビを見ながら> A: この歌手、僕の子供の時から友達なんだけど・・・。 B: (この・その・あの) 話、もう3度聞いたよ。</p>				
16	<p><電車の中で> A: ここはどこですか。原宿ですか。 B: (ここ・そこ・あそこ) は新宿ですよ。原宿は次の次の駅です。</p>				
17	<p>A: ほら、あそこに大きい木がありでしょう。(ここ・そこ・あそこ) まではしろ。 B: (ここ・そこ・あそこ) まで? (こんなに・そんなに・あんなに) とおくまで?</p>				
18	<p>女房: ねえ、来てみて! (相手に気づかせて) これ、何かしら。 主人: (これ・それ・あれ) 、ゴキブリだよ。</p>				

No.	ข้อสอบ	ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
19	A:「おでかけですか」 B:「ええ、ちょっと（ここ・そこ・あそこ）まで」				
20	母：ちょっと背中をかいてくれる？ 子：どこがかゆいの？（ここ・そこ・あそこ）？ 母：そう、（ここ・そこ・あそこ）。				
21	<同級生との会話> A:前にわたしたちのクラスにタンさんという人がいたでしょう。（この・その・あの）人を覚えていますか。 B:ええ、（この・その・あの）人は、今どこに住んでいるんでしょうね。				
22	<携帯電話で> A:もしもし、今どこにいるの？（ここ・そこ・あそこ）はどこ？ B:（ここ・そこ・あそこ）は横浜。今、Tデパートにいるんです。				
23	A:毎日（こんなに・そんなに・あんなに）雨が降っていやですね。 B:（こんな・そんな・あんな）天候、めずらしいね。				
24	<授業中、先生「A」が黒板に字を書きながら学生「B」に> A:田中君、（この・その・あの）字、読めますか。 B:すみません、（この・その・あの）字は小さくて、読めません。				
25	<Aが脚を怪我して、医者「B」に手当を受けている> A:痛いのは（ここ・そこ・あそこ）ですか。 B:いいえ、（この・その・あの）下です。				

ที่	ข้อสอบ	ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
26	<p><A と B が向かい合って座っているが、B の隣には子供がいる></p> <p>A: (この・その・あの) 子、何歳?</p> <p>B: (この・その・あの) 子、一歳半よ。</p>				
27	<p><A と B が向かい合って座っている。B の隣には C が座っていたが、C は今、会話の現場にいない></p> <p>A: (ここ・そこ・あそこ) に座っていた人、誰?</p> <p>B: (ここ・そこ・あそこ) に座っていた人は、私の会社の上司よ。</p>				
28	<p><公園で></p> <p>A: (ここ・そこ・あそこ) は緑が多くていいですね。</p> <p>B: ええ、わたしはよく (ここ・そこ・あそこ) へ来るんですよ。</p>				
29	<p><お母さんと子供></p> <p>子: きょう来たあのおじさん、何という人? 真っ赤な服を着てたけど、(こんな・そんな・あんな) 服は変だよ。</p> <p>親: ああ、(この・その・あの) 人は川村さんよ。(これ・それ・あれ) が(この・その・あの) おじさんの好きな服なのよ。</p>				
30	<p><手紙></p> <p>(こちら・そちら・あちら) 皆、元気になっています。(こちら・そちら・あちら) はいかがですか。</p>				

ด้านการบ่งชี้เฉพาะเนื้อหา

ที่	ข้อสอบ	ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอนแนะ
		+1	0	-1	
1	A: ご主人は、今、お宅にいらっしゃる。 B: いいえ、(この・その・あの)人は、今、出張中なのよ。				
2	A: OOさんが芸能界に入ったのは、どんな時代でしたか。 B: (この・その・あの)頃は、浅草オペラの大盛時代でしたね。				
3	A: 『我輩は猫である』という小説を読みました。 B: ああ、(これ・それ・あれ)は、とてもおもしろい小説ですね。				
4	A: きのう、日光へ行ってきました。 B: (ここ・そこ・あそこ)は、いつ行ってもいいところですね。				
5	A: 君のお母さんにお会いしたことがないんだけど、どんな方? B: (この・その・あの)人はね、旅行が大好きで、家にいないことが多いよ。				
6	A: (独り言で)学生時代は、みんなで飲んだり旅行したりして、自由だったな。 B: (この・その・あの)頃、本当に、たのしかったなあ。				
7	私が一番怖いのはまんじゅうです。(これ・それ・あれ)をみると、ついつい、手が出てしまいます。				
8	この道をまっすぐ行くとスーパーがあります。で、(ここ・そこ・あそこ)を右に曲がってください。				
9	私は、5年前、一篇の小説を書いた。(この・その・あの)小説は高く評価され、大きな賞をとった。				

No.	ข้อสอบ	ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
10	A:昨日、コッカイ図書館へ行きました。 B: (こんな・そんな・あんな) 図書館はどこにあるんですか。				
11	私が大阪におりました時、山田という先生に中国語を習ったのですが、よろしければ(この・その・あの)先生を紹介いたしましょうか。				
12	A:近くにイタリア料理の店があるんですが、おいしいですよ。 B:そうですか、(ここ・そこ・あそこ)はなんという店ですか。				
13	A:早く結婚したいって思う相手は、どんな人? B: (こんな・そんな・あんな) 人、いるかなあ。				
14	A:「来月からスイミングスクールに通うことにしたよ。」 B:「(これ・それ・あれ) はいいことだ。ぜひ続けるようにね。」				
15	「あした会場に行けば、受付にだれか人がいますから、(この・その・あの) 人に聞いてください。」				
16	受付に田中という女性がいるはずですから、(この・その・あの) 人に私の名前を言って、入れてもらいなさい。				
17	「閑さや岩にしみ入る蟬の声」(これ・それ・あれ) は、芭蕉が山形県の立石寺で詠んだ発句である。				
18	A:今日途中で菊香という人に出会いました。 B: (この・その・あの) 人は髭を生やしていましたか。				
19	もし熱が一時間たっても下がらなかつたら、(この・その・あの) 時また電話してください。				
20	児童は、(これ・それ・あれ) を酷使してはならない。				
21	体力はない。根性も愛想もない。(こんな・そんな・あんな) 私にできる仕事などあるのだろうか。				

ที่	ข้อสอบ	ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
22	エリザベス・テラーがまた結婚した。 (この・その・あの) 女優が結婚するのは これで七回目だそうだ。				
23	順子は「あなたなしでは生きられない」と 言っていた。(この・その・あの) 順子は今 他の男の子供を二人も産んでいる。				
24	A 社の下請け会社の B 社が倒産した。(これ・ それ・あれ) は円高の影響で A 社の輸出が減少 したためである。				
25	この薬はまだ開発されたばかりなので、 (この・その・あの) 効果はまだ十分には わかっていない。				
26	皇位は、世襲のものであって、国会の議決 した皇室典範の定めるところにより、(これ・ それ・あれ) を継承する。				
27	犬は(この・その・あの) 飼い主に似る。				
28	A:最近、日本では地震が多いですね。もし、 寝ている時地震があったら、どうしますか。 B: (この・その・あの) 時は、ベッドの下に 隠れます。				
29	(この・その・あの) 話は山田さんの奥さん から聞いたんですけど、今度山田さんは アメリカに転勤されるそうです。				
30	(これ・それ・あれ) は大切なことなんだ から、よく覚えておいてください。				

ตาราง 51 ค่าดัชนีประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ (โดยผู้เชี่ยวชาญ)

ข้อที่	คะแนนประเมินความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
5	-1	-1	-1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนประเมินความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
7	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	0	-1	-1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
10	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
11	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
12	-1	-1	-1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
13	-1	-1	0	0	0.00	ใช้ไม่ได้
14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	+1	-1	-1	-1	-0.33	ใช้ไม่ได้
16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	0	-1	-1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
18	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
19	0	-1	0	0	0.00	ใช้ไม่ได้
20	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	0	0	-1	-1	-0.00	ใช้ไม่ได้
22	0	0	0	0	0.00	ใช้ไม่ได้
23	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
27	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29	0	0	0	0	0.00	ใช้ไม่ได้
30	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
31	-1	-1	-1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
32	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้
33	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	0	0	-1	-1	-0.00	ใช้ไม่ได้
36	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนประเมินความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
37	0	-1	-1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
38	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39	0	0	0	0	0.00	ใช้ไม่ได้
40	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
43	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
44	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้
45	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้
46	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
47	+1	+1	-1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
48	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
50	-1	-1	-1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
51	+1	0	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
52	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
53	0	+1	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
54	+1	-1	0	0	0.00	ใช้ไม่ได้
55	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
56	+1	-1	-1	-1	-0.33	ใช้ไม่ได้
57	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
59	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
60	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค แบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย(P) และหาค่าอำนาจจำแนก (D)

แบบทดสอบ

แบบทดสอบนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" ของนิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยนครสวรรค์" ซึ่งในแบบทดสอบได้แบ่งออกเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" ทั้งหมด 30 ข้อดังนี้

คำชี้แจง จงอ่านประโยคต่อไปนี้ แล้วเลือกคำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" โดยเขียนเครื่องหมาย ○ ในข้อที่คิดว่าถูกต้อง

ข้อที่	แบบทดสอบ
1	<p><雑誌を見ながら> 父: ほら、見て、(この・その・あの) 人。前に新幹線の中で会ったんだよ。 娘: (この・その・あの) 話、前にも聞いたよ。</p>
2	<p><いっしょに映画を見る前に> A: (この・その・あの) 映画、おもしろそうだね。 B: ええ、(これ・それ・あれ) はアカデミー賞(รางวัลออสการ์)をとったのよ。</p>
3	<p><Bさんの部屋> A: わあ、いい部屋ですね。(この・その・あの) 部屋にあなた一人で住んでいるんですか。 B: ええ、(ここ・そこ・あそこ) は便利ですよ。</p>
4	<p><いっしょに音楽を聞きながら> A: あ、(この・その・あの) 歌、どこかで聞いたことがある。 B: ああ、(これ・それ・あれ) は「花」という歌よ。</p>
5	<p><Aが着ている服を指して> A: 見てください。(この・その・あの) 服、姉が作ったんです。 B: じゃ、(これ・それ・あれ) はお姉さんからのプレゼントですね。</p>
6	<p><図書館の前で> A: この建物は図書館ですか。 B: ええ、(これ・それ・あれ) は図書館です。</p>

ข้อที่	แบบทดสอบ
7	<p><電車の中で></p> <p>A:ここはどこですか。原宿ですか。</p> <p>B:(ここ・そこ・あそこ)は新宿ですよ。原宿は次の次の駅です。</p>
8	<p>^{にようほう}女房(ภรรยา):ねえ、来てみて!これ、何かしら。</p> <p>主人:(これ・それ・あれ)、ゴキブリ(แมลงสาบ)だよ。</p>
9	<p>A:毎日(こんなに・そんなに・あんなに)雨が降っていやですね。</p> <p>B:(こんな・そんな・あんな)天候(สภาพอากาศ)、めずらしいね。</p>
10	<p><授業中、先生「A」が黒板(กระดานดำ)に字を書きながら学生「B」に></p> <p>A:田中君、(この・その・あの)字、読めますか。</p> <p>B:すみません、(この・その・あの)字は小さくて、読めません。</p>
11	<p><Bが脚を怪我して、医者「A」に手当を受けている></p> <p>A:痛いのは(ここ・そこ・あそこ)ですか。</p> <p>B:いいえ、(この・その・あの)下です。</p>
12	<p><AとBが向むかい合あって(หันหน้าเข้าหากัน)座っているが、Bの隣には子供がいる></p> <p>A:(この・その・あの)子、何歳?</p> <p>B:(この・その・あの)子、一歳半よ。</p>
13	<p><AとBが向かい合って(หันหน้าเข้าหากัน)座っているが、Bの隣にはCが座っていたが、Cは今、会話の現場にいない></p> <p>A:(ここ・そこ・あそこ)に座っていた人、誰?</p> <p>B:(ここ・そこ・あそこ)に座っていた人は、私の会社の上司よ。</p>
14	<p><公園で></p> <p>A:(ここ・そこ・あそこ)は緑が多くていいですね。</p> <p>B:ええ、わたしはよく(ここ・そこ・あそこ)へ来るんですよ。</p>
15	<p>A:郵便局はどこですか。</p> <p>B:この道をまっすぐ行くとスーパーがあります。で、(ここ・そこ・あそこ)を右</p> <p>に曲がってください。</p>
16	<p>A:「あのかばんは だれのですか。」</p> <p>B:「(これ・それ・あれ)は マリオさんのです。」</p>
17	<p>A:出口は(こちら・そちら・あちら)ですか。</p> <p>B:はい、そちらです。</p>
18	<p>A:すみません、駅はどっちですか。あっちですか。</p> <p>B:いいえ、(こっち・そっち・あっち)じゃありません。こっちです。</p>

ข้อที่	แบบทดสอบ
19	<p><コーヒーショップで二人でケーキを食べながら> A: (この・その・あの) コーヒーおいしい。あなたものケーキもおいしそうですね。 B: ええ、でも、(この・その・あの) ケーキもきれいで、おいしそうじゃありませんか。</p>
20	<p>母: ちょっと背中(背中)をかいて(か)くれる? 子: どこがかゆいの? (ここ・そこ・あそこ)? 母: そう、(ここ・そこ・あそこ)。</p>
21	<p>A: ○○さんが芸能界(芸能界)に入ったのは、どんな時代でしたか。 B: (この・その・あの) 頃は、浅草オペラの全盛時代(全盛時代)でした。</p>
22	<p>A: きのう、日光へ行ってきました。 B: (ここ・そこ・あそこ) は、いつ行ってもいいところですね。</p>
23	<p>A: 昨日、みどり図書館へ行きました。 B: (こんな・そんな・あんな) 図書館はどこにあるんですか。</p>
24	<p>私が大阪におりました時、山田という先生に中国語を習ったのですが、よろしければ(この・その・あの) 先生を紹介いたしましょうか。</p>
25	<p>A: 近くにイタリア料理の店があるんですが、おいしいですよ。 B: そうですか、(ここ・そこ・あそこ) はなんという店ですか。</p>
26	<p>A: 早く結婚したいって思う相手は、どんな人? B: (こんな・そんな・あんな) 人、いるかなあ。</p>
27	<p>A: 「来月からスイミングスクールに通うことにしたよ。」 B: 「(これ・それ・あれ) はいいことだ。ぜひ続けるようにね。」</p>
28	<p>「あした会場に行けば、受付にだれか人がいますから、(この・その・あの) 人に聞いてください。」</p>
29	<p>受付に田中という女性がいますから、(この・その・あの) 人に私の名前を言って、入れてもらいなさい。</p>
30	<p>もし熱が一時間たっても下がらなかつたら、(この・その・あの) 時また電話してください。</p>
31	<p>エリザベス・テーラーがまた結婚した。(この・その・あの) 女優(女優)が結婚するのはこれで七回目だそうだ。</p>
32	<p>この薬はまだ開発されたばかりなので、(この・その・あの) 効果(効果)はまだ十分にはわかっていない。</p>
33	<p>犬は(この・その・あの) 飼い主に似る。</p>

ข้อที่	แบบทดสอบ
34	<p>A:最近、日本では地震が多いですね。もし、寝ている時地震があったら、どうしますか。</p> <p>B: (この・その・あの) 時は、ベッドの下に隠れます(แอบซ่อน)。</p>
35	<p>(この・その・あの) 話は山田さんの奥さんから聞いたんですけど、今度山田さんはアメリカに転勤されるそうです。</p>
36	<p>(これ・それ・あれ) は大切なことなから、よく覚えておいてください。</p>
37	<p><手紙></p> <p>(こちら・そちら・あちら) 皆、元気になっています。(こちら・そちら・あちら) はいかがですか。</p>
38	<p>A:『キッチン』という小説を読みました。</p> <p>B:ああ、(これ・それ・あれ) は、とてもおもしろい小説ですね。</p>
39	<p>A:[独り言で((การรำพึง))]学生時代は、みんなで飲んだり旅行したりして、自由だったな。</p> <p>B: (この・その・あの) 頃、本当に、たのしかったなあ。</p>
40	<p>A:今日途中で菊香という人に出会いました。</p> <p>B: (この・その・あの) 人は髭を生やして(ไว้หนวด)いましたか。</p>

ตาราง 52 การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และหาค่าอำนาจจำแนก (D)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)	สรุปผล
1.	0.40	0.00	ใช้ไม่ได้
	0.30	0.10	ใช้ไม่ได้
2.	0.60	0.60	ใช้ได้
	0.45	0.50	ใช้ได้
3.	0.85	0.30	ใช้ได้
	0.85	0.30	ใช้ได้
4.	0.75	0.10	ใช้ไม่ได้
	0.20	0.00	ใช้ไม่ได้
5.	0.70	-0.20	ใช้ไม่ได้
	0.55	0.10	ใช้ไม่ได้
6.	0.75	0.30	ใช้ได้
7.	0.60	0.60	ใช้ได้
8.	0.55	0.50	ใช้ได้
9.	0.50	0.20	ใช้ได้
	0.70	0.40	ใช้ได้
10.	0.75	0.30	ใช้ได้
	0.60	0.40	ใช้ได้
11.	0.75	0.30	ใช้ได้
	0.65	0.30	ใช้ได้
12.	0.55	0.50	ใช้ได้
	0.55	0.30	ใช้ได้
13.	0.20	-0.20	ใช้ไม่ได้
	0.25	0.10	ใช้ไม่ได้
14.	0.65	0.50	ใช้ได้
	0.75	0.30	ใช้ได้
15.	0.60	0.40	ใช้ได้

ตาราง 52 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย(P)	ค่าอำนาจจำแนก(D)	สรุปผล
16.	0.55	0.50	ใช้ได้
17.	0.70	0.20	ใช้ได้
18.	0.55	0.30	ใช้ได้
19.	0.55	-0.30	ใช้ไม่ได้
	0.40	0.00	ใช้ไม่ได้
20.	0.65	0.30	ใช้ได้
	0.65	0.50	ใช้ได้
21.	0.65	0.50	ใช้ได้
22.	0.60	0.20	ใช้ได้
23.	0.55	0.30	ใช้ได้
24.	0.55	0.50	ใช้ได้
25.	0.65	0.30	ใช้ได้
26.	0.70	0.20	ใช้ได้
27.	0.10	0.00	ใช้ไม่ได้
28.	0.40	-0.20	ใช้ไม่ได้
29.	0.25	0.10	ใช้ไม่ได้
30.	0.65	0.30	ใช้ได้
31.	0.65	0.30	ใช้ได้
32.	0.70	0.40	ใช้ได้
33.	0.65	0.30	ใช้ได้
34.	0.70	0.20	ใช้ได้
35.	0.50	0.00	ใช้ไม่ได้
36.	0.65	0.30	ใช้ได้
37.	0.75	0.30	ใช้ได้
	0.70	0.40	ใช้ได้
38.	0.65	0.30	ใช้ได้
39.	0.10	-0.20	ใช้ไม่ได้
40.	0.80	0.40	ใช้ได้

ภาคผนวก ง แบบทดสอบที่นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

แบบทดสอบ

แบบทดสอบนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" ของนิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยรัตนนคร" ซึ่งในแบบทดสอบได้แบ่งออกเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้คำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" ทั้งหมด 30 ข้อดังนี้

คำชี้แจง จงอ่านประโยคต่อไปนี้ แล้วเลือกคำบ่งชี้ "ko" "so" และ "a" โดยเขียนเครื่องหมาย ○ ในข้อที่คิดว่าถูกต้อง พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลในการเลือกตอบข้อนั้น

ข้อที่	แบบทดสอบ	กรณอธิบายเหตุผลในการเลือกคำตอบ
1	<p><いっしょに映画を見る前に> A: (この・その・あの) 映画、おもしろそうだね。 B: ええ、(これ・それ・あれ) はアカデミー賞^{しょう} (รางวัลออสการ์)をとったのよ。</p>	
2	<p><Bさんの部屋> A: わあ、いい部屋ですね。(この・その・あの) 部屋にあなた一人で住んでいるんですか。 B: ええ、(ここ・そこ・あそこ) は便利ですよ。</p>	
3	<p><図書館の前で> A: この建物は図書館ですか。 B: ええ、(これ・それ・あれ) は図書館です。</p>	
4	<p><電車の中で> A: ここはどこですか。原宿ですか。 B: (ここ・そこ・あそこ) は新宿ですよ。原宿は次の次の駅です。</p>	
5	<p>^{にようぼう} 女房 (ภรรยา) : ねえ、来てみて! これ、何かしら。 主人 : (これ・それ・あれ) 、ゴキブリ (แมลงสาบ)だよ。</p>	

ข้อที่	แบบทดสอบ	กรณารอธิบายเหตุผลในการเลือกคำตอบ
6	<p>A: 毎日 (こんなに・そんなに・あんなに) 雨が降って いやですね。</p> <p>B: (こんな・そんな・あんな) 天候(<small>てんこう</small>สภาพอากาศ)、 めずらしいね。</p>	
7	<p><授業中、先生「A」が黒板(<small>こくばん</small>กระดานดำ)に字を書きながら 学生「B」に></p> <p>A: 田中君、(この・その・あの) 字、読めますか。</p> <p>B: すみません、(この・その・あの) 字は小さくて、 読めません。</p>	
8	<p><Bが足をけがして、医者「A」に手当を受けている></p> <p>A: 痛いのは(ここ・そこ・あそこ) ですか。</p> <p>B: いいえ、(この・その・あの) 下です。</p>	
9	<p><AとBが向かい合って(<small>む あ</small>หันหน้าเข้าหากัน)座っているが、 Bの隣には子供がいる></p> <p>A: (この・その・あの) 子、何歳?</p> <p>B: (この・その・あの) 子、一歳半よ。</p>	
10	<p><公園で></p> <p>A: (ここ・そこ・あそこ) は緑が多くていいですね。</p> <p>B: ええ、わたしはよく(ここ・そこ・あそこ) へ来るん ですよ。</p>	
11	<p>A: 郵便局はどこですか。</p> <p>B: この道をまっすぐ行くとスーパーがあります。で、 (ここ・そこ・あそこ) を右に曲がってください。</p>	
12	<p>A: 「あのかばんは だれのですか。」</p> <p>B: 「(これ・それ・あれ) は マリオさんのです。」</p>	
13	<p>A: 出口は(こちら・そちら・あちら) ですか。</p> <p>B: はい、そちらです。</p>	
14	<p>A: すみません、駅はどっちですか。あっちですか。</p> <p>B: いいえ、(こっち・そっち・あっち) じゃ ありません。こっちです。</p>	

ข้อที่	แบบทดสอบ	กรณาวธิบายเหตุผล ในการเลือกคำตอบ
15	母：ちょっと背中 <small>せなか</small> (<small>แผ่นหลัง</small>)をかいて(叩)くれる？ 子：どこがかゆいの？ (ここ・そこ・あそこ)？ 母：そう、(ここ・そこ・あそこ)。	
16	A:〇〇さんが芸能界 <small>げいのうかい</small> (<small>วงการบันเทิง</small>)に入ったのは、 どんな時代でしたか。 B: (この・その・あの) 頃は、浅草 <small>あさくさ</small> オペラの全盛時代 <small>ぜんせいじだい</small> (ยุครุ่งเรือง)でしたよ。	
17	A:きのう、日光 <small>にっこう</small> へ行ってきました。 B: (ここ・そこ・あそこ) は、いつ行ってもいい所ですね。	
18	A:昨日、ミドリ図書館へ行きました。 B: (こんな・そんな・あんな) 図書館はどこにあるんですか。	
19	私が大阪におりました時、山田という先生に中国語を習ったのですが、よろしければ (この・その・あの) 先生を紹介いたしましょうか。	
20	A:近くにイタリア料理の店があるんですが、おいしいですよ。 B:そうですか、(ここ・そこ・あそこ) はなんという店ですか。	
21	A:早く結婚したいって思う相手は、どんな人？ B: (こんな・そんな・あんな) 人、いるかなあ。	
22	もし熱が一時間たっても下がらなかつたら、(この・その・あの) 時また電話してください。	
23	エリザベス・テラーがまた結婚した。(この・その・あの) 女優 <small>じょゆう</small> (<small>นักแสดงหญิง</small>)が結婚するのはこれで七回目だそうだ。	
24	この薬はまだ開発されたばかりなので、(この・その・あの) 効果 <small>こうか</small> (<small>ผลดี</small>)はまだ十分にはわかっていない。	
25	犬は (この・その・あの) 飼い主に似る。	

ข้อที่	แบบทดสอบ	กรณาวธิบายเหตุผล ในการเลือกคำตอบ
26	A:最近、日本では地震が多いですね。もし、寝ている時 地震があったら、どうしますか。 B: (この・その・あの) 時は、ベッドの下に隠れます <small>かく</small> (ແອບໜ່ອນ)。 	
27	(これ・それ・あれ) は大切なことなから、よく 覚えておいてください。	
28	<手紙> (こちら・そちら・あちら) は皆、元気にしています。 (こちら・そちら・あちら) はいかがですか。 	
29	A:『キッチン』という小説を読みました。 B:ああ、(これ・それ・あれ) は、とてもおもしろい小 説ですね。 	
30	A:今日途中で山田という人に出会いました。 B: (この・その・あの) 人は髭 <small>ひげ</small> を生やして <small>は</small> (ไว้หนวด)い ましたか。 	